

Ellen G. White Estate

KRISTUSIMUT AVQUTIGSSAQ

ELLEN G. WHITE

**KRISTUSIMUT
AVQUTIGSSAQ**

Ellen G. White

1957

**Copyright © 2021
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby. (See [EGW Writings End User License Agreement](#).)

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate

at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Contents

Information about this Book	i
SUJULEKUT	iv
INGMÍKÔRTORTAK 1—GUTIP INUNGNUT	
ASANGNÍSSUSIA	5
INGMÍKÔRTORTAK 2—AJORTIGDLIT KRISTUSIMIK	
PISSARIAKÁSSUSIAT	11
INGMÍKÔRTORTAK 3—AVDLAMIK ISUMATÂRNEK ...	16
INGMÍKÔRTORTAK 4—AJORTINIK ANĜĪARNEK	27
INGMÍKÔRTORTAK 5—TÚNIÚNEK	31
INGMÍKÔRTORTAK 6—UGPERNEK	
ILAGSINGNINGNERDLO	36
INGMÍKÔRTORTAK 7—JĪSUSIMIT	
AJOKERSUGAUSSUP ILISARNAKUTAI	41
INGMÍKÔRTORTAK 8—KRISTUSIME AGDLIARTORNEK	48
INGMÍKÔRTORTAK 9—INŪNEK SULINERDLO.	55
INGMÍKÔRTORTAK 10—GŪTIMIK ILISARSSINEK	61
INGMÍKÔRTORTAK 11—KINUNERUP	
PIVDLUARKŪSSUTAUNERA	67
INGMÍKÔRTORTAK 12—KULARNEK	77
INGMÍKÔRTORTAK 13—NÂLAGKAXME	
TIPAITSUNGNEK	84

SUJULEKUT

atuagángûp matuma sujunertâ arqata nalunaerpâ. uparuar-torpâ Kristuse ánáussissivtitut kiserdluínarmilo tarnip ajorssautainik tunissisínaussutut kristumiutudlo inûnerup avqutâgut kiserdluín-arme isigkavtínik sangmisitsisínaussutut atâtap igdluanut apûtserd-luta. oqautsit uvdluínarpasigsut pâsinardluartudlo atordlugit pe-qatauniarpoq kristumiup nalunartorsiutigissartagaisa ilarpagssuisa navsuiarneqarnigssáinut nalunarungnaersíneqarnigssãnutdlo, niv-tarniarpailo pivdluarquneqarneq, tipaitsungneq erqigsinerdlo in-gminik túniutdluínarníkut Kristusivdlo sáimáuneranut píssauner-anudlo atatitsissumut ugperníkut aulajaitsúkut pigssarsiarineqarsí-naussut.

ilitsersüssineragut tarnit artorsauteqartut qavsêrssuit tugpatdler-sarneqarnermik neriũmigdlo pigssarsisimáput ikiorneqarsimavd-lutigdlo tatigingningnermik nuánârnermigdlo angnerussumik pe-qardlutik ingerdlasínaulerdlutik sujulerssuissup Gûtimit pissup tu-mai atuardlugit.

atuagaq inuiaqatigît 73 oqausînut nugtigauvdlunilo ardlaling-nik milliûnilíngordlugo naqitigauvoq. ilitsersüssineragut tarnit ar-torsauteqartut qavsêrssuit tugpatdler-sarneqarnermik neriũmigdlo pigssarsisimáput ikiorneqarsimavdlutigdlo tatigingningnermik nuánârn-ermigdlo angnerussumik peqardlutik ingerdlasínaulerdlutik su-julerssuissup Gûtimit pissup tumai atuardlugit.

mãnákut kalâtdlisut atuagagssiarigavtigo neriûtigârput kalâtdliní-taoq amerdlasûnit atuarneqarumârtoq pivdluarqússúmigdlo ineri-artûtigssamigdlo pigssarsiviujumârdlune, sôrdlo túsintiligpagssuar-nut táussuma imarissainik atuarsimavdlutigdlo pingârtitsilersimas-sunut ísimassoq.

atuagagssiortut.

INGMÍKÔRTORTAK 1—GUTIP INUNGNUT ASANGNÍSSUSIA

[6]

[7]

píngortitarssûp avativtínĩtup agdlagkatdlo iluartut Gûtip asangnís-susia nalunaiarpât. atâtarput qilangmiussoq inûnerup, ilisimássutsip tipaitsungneruvdlo puilavfigât. qimerdlûkit tupingnangârtut pín-ingârtutdlo píngortitarssuarne avativtínĩtut, takuvdlugulo qanoq tupingnartigissumik nâmagtitaussut inuit píngortitatdlo ûmássuse-qartut avdlat tamarmik pissariaqagait pivdluarnigssâtdlo nâpertord-lugo. seqínarik sialugdlo nunamik tumánguersaissartut, qáqat, ímat narssatdlo píngortitsissup asangníssusia nalunaiarpât. Gûtip-una píngortitane tamaisa tunissarai uvdlut nungutdlugit pissariaqagáinik. tugsiausiortoq kussanavigsumik oqarpoq (tugs. 145, 15. 16):

»tamarmik issait ilingnik utarqíput,
ivdlitdlo nerissagssáinik tunissarpatit nagdliútarângat.
agssatit magperdlugit ûmassut tamaisa qârsitdlartítarpatit
nuánarineqartumik.«

Gûtip inuk píngortípâ ivdlernardluínartûtítldlugo pivdluarner-migdlo nâmagtumik peqartitldlugo; píngortitsissuvdlo nunarssuaq in-ermago toqûssartoqaranilo toqussoqángilaq, perdlorqussauniminín-guamik takugssaussoqángilaq. Gûtip-una inatsisânik uniorqutitsinerup nagdlingnarsineq toqulo nagsatarigai. agdlâtdlo erdloqíssutitigut ajortip kingunerissaisigut Gûtip asangningnera sarqúmersarpoq. [8]
agdlagsimavoq Gûtip nuna perdlorqugâ inuk píssutigalugo. 1 Môrs. 3, 17. kakitdlarnaqutitdle naussupiluitdlo, ajornartorsiutit erdloqi-nartutdlo inuit inûneráne nâgdliûtinik isumakulûtinigdlo pilersit-sissartut atortugssautitáuput. ilaugínarput Gûtip sujunertarissânut aserornermit nikanarsagaunermidlo ajortíkut nákarfigissânit qaqíku-mavdlugit. nauk inuit ordlugaluartut aliasungnerínaq nagdling-narsinerdlo kisîsa pigssaríngilait. píngortitsissup nangmineq nalu-naerfigâtigut neriûtigssaqartoq tugpagdlersautigssaqardlunilo. kap-inartut naussortánguaqartarput kakitdlarnaqutitdlo rûsat matôrsi-mavait.

»Gûte asássutauvoq.« taima agdlagsimassarpordlusôq inerítugssáanguane sivkertune tamane ivínguanilo naulersune tamane. tingmíssat alianaitsut siláinarne nuánârpalugtumik qardlortartut, naussut qalipautigigsârtut tipigigsut, orpigssuit qorsorigsumik pilutagdlit — tamarmik Gûtip asangníssusia atâtatutdlo isumagingningdлуássusia nalunaerpât, nalunaerpâtdlo táussuma piумassarigâ inuit pivdлуartíkumavdlugit.

Gûte qanoq píssuseqartoq oqausiata sarqúmersípâ. asangningnino kigdleqángitsoq isumagssuísutsilo nangmineq nalunaersimavâ. Morsise qinungmat: »nâlangnarssutsit takunâraait!« Nâлагаq akivoq: »ajúngíssusera tamât kînavit sâgut sarssorqumârpara.« 2 Môrs. 33, 18. 19. Nâlagkap nâlangnarssusia tamássa. Nâlagkap Môrsise sarssúpâ suaordlunilo: »Nâлагаq, Nâлагаq Gûte nagdligtuissoq sáimaussoq, kamajuitsoq isumagssuingârtoq ilumûngârtordlo, isumagssuinerмик pissartоq tûsintilingnut, ajortulianigdlo pinerdlungnernigdlo ajortuliautsiningdlo isumákíссоq.« 2 Môrs. 34, 6. 7. táuna »kamajuípoq isumagssuingârdlunilo.« »pinerdlungnernik isumákíссоq.« Jún. 4, 2. Mika 7, 18.

[9] Gûtip ingminut atássuteqartípâtigut nalunaerqutit amerdlangârtut qilangme nunamilo pissartut avqutigalugit. sarqúmerfiginiarsimavâtigut píngortitarssuákut avativtíníúkut nunamilo katíngássutitigut qajangnarnerpaussutigut asangningnerpaussutigutdlo inuit ũmataisa nalúngisaisigut. taimáitordle táukua asangníssusia tamákíngitdluínardlugo takutípât. nauk Gûtip asangníssutsimigut nalaunaerqutit tamáko túniuterêraluarai, akerqap inuit tagpîtdlisísimavai Gûte qiviartalersitdlugo sujôravdlutik, sáimarsaruminaitсутdlo takordlûlersitdlugo. Sâtanip inuit ima súnerpai Gûte takordlûlersitdlugo inugtut sukangnersorssuartut, akîtsugaqarfigtut nâmagissagssíkuminaitсутut. píngortitssissoq nivtarniarpâ qasusuitdlune pigáussiuartutut inuit támarnernik kúkunerinigdlo navssârniardlune pitdlautigssáinik piумavdlugit. oqautigingningneq ajortoq tamána pêrumavdlugo Gûtivdlo asangníssusia soraiuitsoq sarqúmiúкumavdlugo Jîsuse nunamut maunga tikiúpoq inuitdlo akornáne najugaqalerdlune.

Gûtip ernerа qilangmit arqarpoq atâtaq nalujungnaersítsísutigísavdlugo. »Gûtimik takungnigtoqángisáinarpoq; ernituaq atâtap sâñitoq táussumínga nalujungnaersitsissûvoq. « »avdlap atâtaq ilisaríngilâ ernerup kisime erneruvdlo nalunaerfigiumassaisa.« Juán.

1, 18; Mat. 11, 27. ajoqersugkat ilât Jîsusimut oqarmat: »atâtaq takularput, « akivoq: »taima sivistigissumik najorivse ilisaríngilinga, Pilípo-â? uvavnik takungnigtup atâtaq takuvâ; sôk tauva oqarpit: atâtaq takularput?« Juán. 14, 8. 9.

Jîsusip nuname suliagssane oqautigigamiuk oqarpoq: »Nâlagkap anersâta qulangerpânga, taimáitumik tanípânga îvankîlio oqalûtigerquvd-lugo pîtsunut; autdlartípânga autdlarússaussut tordlulavfigerquvd-lugit iperarneqarnigssamik tagpîtsutdlo tagpigsinigssamik nâgdli-ugtitaussutdlo autdlarterquvdlugit pineqásaersitdlugit.« Lúk. 4, 18. tamássa Jîsusip sulîâ. angalavoq ajúngitsuliordlune tamaisalo Sâtanip nâgdliugtitali ajorungnaersitdlugit. igdloqarfingnik taissagssaqarpoq nâpáumik erdlo- qíssutinigdlo pîaivfigissaussunik Jîsuse tás- [10] sanîsimangmat nâparsimassutdlo tamaisa ajorungnaersísimavdlugit. suliaisa nalunaiarpât Gûtimit tanitaussimassoq. asangnîssuseq sáimáuneq nâkigtarajungnerdlo qanoq iliornerine tamane ersserput. ũmatimigut asavdlugit inuit qitornait misigeqatigingârtarpei. qanoq-íssusiat ativâ pissariaqagáinik pigssarsiumavdlugit. pîtsut nikanarnerpâtdlo ornísavdlugo sujôragíngilât. agdlât mêránguit kajungeralugo misigissarput. nuánarât sardliartitdlutik kîná isumaliorquteqarpaloqissoq asangningneratalo saimangârtitâ isigísavdlugo.

Jîsusip oqauseq sagdlusuíssutaussoq atausînardlûnît nipangiutînarneq ajorpâ, nungutdlugitdle asangnigtumik oqauserissarpâ. nungutdlugit nalerqútumik katdlangaitsûngitsunigdlo oqauseqartarpoq qarssupîngíssuserdlo inugsiarnernerup pia inungnik ilaqarnermine takutítuavdlugo. inugsiarnîngisáinarpoq sukangnersunigdlo oqauseqángisáinar dlune pissariaqartínago. tarneq malugtajassoq pissariaqángitsumik ánersítángilâ. ilumôrtûssârneq, ugpíngíssuseq nâperturevdluángíssuserdlo agssuarnartutut erqartûtarpai, issaile imerdlârsissarput agssuavdlutine sukangnersut oqautigissarângamigit. Jerusalât qíssatigâ, igdloqarfik asassane ingminigdle avqutaussumik, sagdlusuíssutaussumik inûssutaussumigdlo ilagsingningkumángitsoq. ajagtorpât ánáussisertik, asangningtumigdle nagdligingnigtumik issigissarpai. inûnera ingminik tunutdliútuarneruvoq qasusuitsumigdlo avdlanik isumagingnigdluarnerínauvdlune. tarnit tamarmik issaine erdlingnaqaut. Gûtiússutsip atarqinássusia pigigaluardlugo Gûtíp ínugtali tamardluínaisa asangningnerpâmik misigíssuseqardlune qiviartarpei. inuit tamaisa tarnitut ordlusimassutut nangminerdllo ánáuniagagssamisut issigai.

[11] taimáipoq Kristusip píssusia inûnerane sarqúmersoq; tamá-
nalo tássauvoq Gûtip píssusia. atâtavmiuna ũmatânit Gûtiussup
nagdligtuíssusia Kristusíkut sarqúmersoq pikialártuar-
toq inuit qi-
tornainut. Jísuse ánáussissoq asangningtoq, nâkigtarajugtoq Gûtiu-
voq »uviníkut sarqúmersoq«. 1 Tim. 3, 16.

Jísuse inûsimavoq ániarsimavdlunilo toquvdlunilo uvagut ánáu-
niardluta. alianartorpagssuit túniuvfigai tipaitsũmik nâgssáun-
gitsumik pigssarseqataorquvdluta. Gûtip iluarâ erne asanar-
toq sáimáunermik sagdlusuíssúmigdlo peqangârtoq silarssuarmit
taigssáungitsumik nâlangnâssuseqartumit arqásassoq silarssuarmut
ajortimit âtsugauvdlunilo aserugaussumut, perdlorqussaunerup to-
quvdlo târtitânut. iluarâ atâtame asangnigtup sâva qimagdlugo ar-
qásassoq — táuna íngilit patdlorfigissâcatdog kângunarsagauneq,
mitautigissauneq, nikanarsagauneq, qíngarssugauneq toqulo atori-
artordlugit. »pitdlaut táussumúnga tugtoq erqigsíssutigârput, ikílo
ajorungnaerutigâvut.« Is. 53, 3. 5. qimerdlôruk Gûtip ernerata in-
oqajuitsume, Gethsîmanime sáningassulingmilo. Gûtip ernerata
ivdlernartup ajorte erssugpâ. Gûtimik atausioqatigingnigsimassup
tarnimigut misigâ avigsârtitauvdluínarneq ánilárnartog Gûtip inu-
itdlo akornáne ajortip pilersítagâ. tamatuma erdloqingârdlune imái-
tumik nivdlertariaqalersípâ: »Gûtiga, Gûtiga! sôq qimagpinga? «
Mat. 27, 46. ajortip oqimáissusiata, ajússusianik misiginerata, tarnip
Gûtimit avigsârtitauvdluínarneranik misiginerata — tamatuma Gûtip
ernerata ũmatâ sequmípâ.

pigdliutdle tamána angingârtoq pigdliutigineqángilaq inungnik
asangningneq atâtap ũmatâne itersarniardlugo ánáusserusulersíniard-
lugulûnît. nâga, nâgga! »silamiúme Gûtip ima asa— tigai ernitue
túniutdlugo.« Juán. 3, 16. atâtap asavâtigut pigdliut angingârtoq
táuna píssutigínago pigdliutigssardle túniúpâ asagamisigut. Kris-
tuse akúnermiliútúvoq, táussumûna atâtap asangníssutse soraiuitsoq
silarssuarmut ordlusimassumut kuisínaulersimavâ.

[12] Gûtivme Kristusime silamiut ingminut sáimáunartípai. 2 Kor.
5, 19. Gûtip erne ániaqatigâ. Gethsîmanip nautsîviane toqumut
sujôranerane Golgathamilo toquane ánerartuligssuarme asangn-
ingnermigut nâgssáungitsúkut utertitaunigssavta akigssâ akilerpâ.

Jísuse oqarpoq: »tamána pivdlugo atâtap asavânga, inûnera iper-
aravko kingumut pigilísavdlugo.« Juán. 10, 17. imáipoq: »atâ-
tama ima asatigâse agdlât sule asanerulerdlunga inûnera túniúkavko

ánáuniardluse. ilivsinút sivnîssúngorama qimâvfiulerdlungalo, in-
ûnera túniutdlugo pissûtaunigssarsilo uniorqutitsinersilo uvavnut
pisitdlugit, sule atâtavnut asanarnerulerpunga: pigdliutivkut Gûte
nâpertuivdluartísagame Jîsusimutdlo ugpertoq pissûtitagssaujung-
naersitdlugo.«

Gûtip ernerata kiserdluínarme aniguisitaunermik pigssarsisísí-
nauvâtigut, tássame atâtap sâñsimassup kisime nalunaiáissutigisí-
naungmago. Gûtip asangnîssusiata portússusianik itíssusianigdlo il-
isimangnigtup kisime nalunaiáissutigisínauvâ. pigdliutip soraiuitsup
inuit ordlusimassut pivdlugit Kristusip nâmagsissâta kiserdluínarme
nalunaersínauvâ inuiaqatigîngnut tamanut atâtap asangnîssusia.

»silamiut Gûtip ima asatigai ernitue túniutdlugo.« Juán. 3, 16.
inuit akornáne ajortai erssugdlugit inûnigssáinarmik pigdliutigissâ-
tutdlo tuníngilâ, túniúpâle erqardlerîngnut ordlusimassunut.

Krustusip inuit soqutigissartagaisigut pissariaqagaisigutdlo ás-
sigivdluínalísavai. Gûtimik atausioqatigingnigsimassoq qileruti-
nik kigtorángisáinásassunik inungnut atalersimavoq. Jîsusip kán-
gusûtigíngilâ qatángutiminik táisavdlugit. Epr. 2, 11. pigdliutigâr-
put igdlersuissoralugulo qatángutigalugulo. inugtut issíkorput
atâtap igsiavíssârssuata sânut savssáupâ, ukiunilo nâgssáungit-
sune erqardlerît utertitane atausioqatigai; inûp ernerâ. tamákulo
tamaisa nâmagivai inuit aserornermit nikanarsagaunermidlo ajortip
kingunerissânit qaqíneqardlutik Gûtip asangningnerata ássinganik
ingmingne peqalerquvdlugit tipaitsungneranigdlo iluássusianigdlo
peqatigilerquvdlugo.

utertitaunigssarput pivdlugo akiussup — atâtap erne uvagut pivd- [13]
luta toqorquvdlugo túniúkamiuk pilersitâta — pigdliutip soraiuit-
sup, pâsisávâtigut qanoq-ítúngorsínaussugut Kristusíkut. apustilip
Juánasip ilaqutarîngnut támartunut atâtap asangningnerata portús-
susialo itíssusialo silíssusialo qimerdlôramiuk mianeringningâr-
ermik tugsiarusungnermigdlo ulivkârneqarpoq. oqautsimik nâ-
magtumik navssârneq saperpoq Gûtip asangnîssusia angíssusialo
kináussusersiúngíssusialo oqautigísavdlugo. taimáitumik silamiunut
qimerdlôrquvâ. oqarpoq: »ata, atâtap asangârmatigut Gûtip qitor-
nainik taineqásagavta. «1, Juán. 3, 1. ila, Gûtip inuit iluatigeqai!
uniorqutitsiníkut inuit qitornait Sâtanimit ínugtaulerput. Kristusip
pigdliutânut sáimáunartitsissumut ugperníkut Adamip ernere Gû-
timut ernerusínaulerpugut. Kristusip inuit qanoq-íssusiat atigamiuk

inuiaqatigît ivdlernarsarpai. inuit ordlusimassut imáisínaulerput Kristusimut túniúníkut ilumut asuliúngitsumik taineqarsínaulísavdlutik Gûtip qitornainik.

asagníssuseq taimáitoq naleqángilaq. qilaup kúngiata qitornai — neriorssûtip angíssusia. erqarsautigingnigdluta itinerpâmik qimerdlûgagssarput tássa Gûtip silarssuarmik ingminik asagníngitsumik asagníssusia! erqarsaut taimáitoq tarnimut silagtorsautauvoq erqarsautitdlo tamaisa tigussarissutut ilivdlugit Gûtip piunassâta atânut písítardlugit. Gûtip asagníssusia sáningassugdlip qaumanerane qimerdlôrqigsârnerujartoruvtigo erssaringnerussumik takujartorumârpaput qanoq sáimáunera isumákêfigingningneralo akuneqartut iluarnermik nâpertuivdluarnermigdlo anânap qitornaminik támar-simassumik isumagingningârneranik qângíssoq.

INGMÍKÔRTORTAK 2—AJORTIGDLIT KRISTUSIMIK PISSARIAKÁSSUSIAT

[14]

[15]

pilerqârnerminit inuk pigínáussutsinik iluatingnangârtunik isumatússutsimigdlo peqartitauvoq. qanoq íssutsimigut nãmagd-
luínarsimavoq Gûtimitdlo avigsârsimanane. erqarsautai min-
guíput pilerssârnerilo ivdlernardlutik. pigínáussusîle aserugáput
nâlángínícut, ingminigdlo asanerup asangníssuseq taorserpâ. pís-
suserpiâ uniorqutitsinícut ima nukigdlârsarneqarsimatigaoq nang-
mineq nakūssusīnane atornago ajortip píssaunera agssortorneq
saperdluínardlugo. Sâtanimit tiguagauvoq taimáituásagaluardlu-
nilo Gûte sáimáunícut akuliutíngigpat. ússīsup sujunertarigaluarpâ
Gûtip inuit píngortíkamigit pilerssârutâ akornuserniardlugo nunalo
nagdlingnâssusermik aseruinermigdlo ulivkârumavdlugo. tamákulo
ajortut tamaisa qiviarquniaraluarpai Gûtip inungnik píngortitsinerata
pilersitaisut.

ajortulíngíkatdlartitdlune inûp peqatigivdluínarpâ táuna »táus-
sumane pequtit ilisimássutsip ilisarssíssutsivdlo pê issertugaussut. «
Kul. 2, 3. ajortulerêramile ivdlernartune tipaitsûtigssarsisínaujung-
naerpoq Gûtimutdlo issertorniaraluardlune. sule ũmatip isumatâr-
simángitsup píssusia taimáipoq. Gûte erqigsiveqatigíngilâ peqatig-
ineranilo tipaitsûtigssarsisínaunane. ajortuliortoq Gûtip qanitânít-
dlune pivdluarnermik peqarsínáu- ngilaq; iluartut katerssorfiat najo-
rumassángilâ. asangningneq ingminut tunugdliúnermik píssusilik
tássanīkumârtoq ũmatit tamarmik asangningnermik soraiuitsumik
ímerneqarfigssât, táussuma tarningane nauvfeqalersínáusángilaq.
erqarsautai soqutigissai aulaterneqautigisínaussailo ajorteqángitsut
pigissáinit avdlaujumârput. piuáissuserme qilangmīkumârtume avd-
laussûjumârpoq. qilak táussumúnga ániarfigtut ísavoq. tássane
qáumarqutaussumut nuánârneruvdlo tássanītup tamarme qiteris-
sânut issertorniarumârpoq. Gûtip Gûtitsut piâralune qilangmut is-
ertíkumángilai. isertitáungitdlat tássane najugagssame nalerqutíngí-
namik. Gûtip nâlangnâssusia táukunúnga ingnertut nungutitsissutut

[16]

ísaoq. nungutitaunigssaq qujarutĩnarumârpât utertikumavdlutik toqussup kînânut issertorumavdlutik.

ajortip nateqángitsua kivivfigissarput anigorniásavdlugo nangmineq pigínáussusĩnarput atordlugo uvavtĩnut ajornardluĩnarpoq. ũmativut ajortũput, avdlángortísínáungilavutdlo. »qanortoq ilivdlune minguitsoqarile mingugtũmit pissumik; kisiáne atautsimigdlũnĩt peqángilaq. « »tásáa uvíngup kajungernerera Gũtimut akertortũngmat, Gũtip inatsisainut nãlagtũngingmat, mássalo saperdlune. « Jũp. 14, 4; Rũm. 8, 7. ilerqulersũtitigut perorsardluardluarsimaneq (dannelse), piúmássusertũssuseq inuitdlo anguniagarisartagait atorfigssamingne iluaqutaúsínáuput; tássanile (qilangme) iluaqutaujungnaerput (atortugssaujungnaerput). ilerqoq ajúngitsoq qagdlĩkut ítóq sarqúmersísínauvât ũmatdle avdlángortísínaunago. inũnerup puilavfia minguiarsínáungilãt. píssauneq qamánga súnĩssugssaq, inũneq nutãq pavánga písassoq pissariaqarpoq inuk ajortimit iluarnermut avdlángortíneqásagpat. píssauneq tamána tássauvoq Kristuse. táussuma sáimáunerata kisime tarnip pigínáussusê toqungassut ũmassúngortísínauvai Gũtimutdlo iluarnermutdlo kajungersísínauvdlugit. [17] ánáussissoq oqarpoq: »kia- lũnĩt Gũtip nãlagauvfia takusínáungilã kisiáne erniorqigsimagune (ũmat nutãngordlune kigsautigissat nutãngordlutik, pilerssãrutit kivdlingnartorissatdlo inũnĩkut nutãkut ingerdlássutaulerdlutik). Juán. 3, 3. erqarsaut imãitoq: inũp inúngornerminit pigissaisa ajúngitsut kisimik agdliartortĩniartariaqarnerat pissariaqartoq, kúkuneruvoq navianartoq. »inũvdle tarnimut atassup (imãipoq: anersãmut atángitsup) Gũtip anersãta pê ilagsissaríngilai, sianĩtsorpatdlagsorai ilisarinerdlo saperdlugit anersãkut ítumik misigssortariaqarmata.« »tupigusũtigísángilat oqarfigigavkit: erniorqigsimásassuse. « 1 Kor. 2, 2, 14; Juán. 3, 7. Kristuse pivdlugo agdlagsimavoq: »inũssut táussumanĩpoq, inũssutdlo inuit qáumarqutigãt.« Juán 1, 4. Jĩsusivdlo arqa tássauvoq ánagfigssatuaq »atermingme avdlamik ánãssutigssavtĩnik qilaup atãne inungne túniússaussoqángilaq. « ap. sul. 4, 12.

nãmángilaq pãsísavdlugo Gũtip asangníssuserssua, nãmángilardlo takúsavdlugo isumagssuĩssusia atãtatutdlo asagtũssiuarnera. nãmángilaq pãsísavdlugo ilisimássuseq nãpertuivdluarnerdlo inatsisaine, takúsavdlugulo tamána asangningnerup sujunertãnik soraiuitsumik túngaveqartoq. apustilip Paulusip tamána tamãt takuvã oqarame: ». . .inatsisit tauva akuerãka ajúngínerardlugit.« »tásáa

inatsisit ivdlernarput, inássutdlo ivdlernardlunilo iluardlunilo ajúngitsûvoq.« Rûm. 7, 16. 12. tarnimigutdle ernumavdlune sujôravdlunilo nangípoq: »uvangale uvíngup pigânga, ajortip kivfarsiarânga.« Rûm. 7, 14. mingúissuseq iluássuseredlo ingminînaq pigilísavdlugo sapigkane anguniarpâ, oqarpordlo: »uvanga inukulûssunga kia ánautísavânga timimit matumânga ajortip pianit? « Rûm. 7, 24. taimáipoq suaorut nunanit tamanit qangarssuardle mánamut ũmatinit nanertugaussunit qutdlartíneqartoq. tamanut akíssutigssaq atausînavoq: »takusiuk Gûtip savârâ silamiut ajortáinik erssugtoq.« Juán. 1, 29.

Gûtip anersâta sagdlusuíssut tamána tarninut ajortilingnik misigalutik aniguisíneqarnigssamingnik anersârulûteqartunut nalujungnaersíniardlugulo pâsinarsarniartarpâ ásserssûterpagssuit atordlugit. Jáko ajortuliorêrdlune Esauilo sagdloqigtarêrdlugo angajorqâme najugânit qimâgame ajortime oqimáissusia misigâ. kiserdliordlune ajagtugauvdlunilo inûnermigdlo nuánaringnísutigissane tamaisa avigsârdlugit, atausînaq tarnimigut tamanit angnerussumik angnikitdliûtigâ, tássa sujôragalugo ajortime Gûtimut avigsârdluínartísimâsanerâne. aliasungârdlune nunáinarmut natdlarpoq qasuersniardlune. qagtorngit kiserdliorpalugtut avatangîsigalugit qilagdlo atdlârqik uvdloriarpalik qulangîssigalugo. qaumassoq erqumîtsoq issainut takutípoq sinigtitdlugo. narssamit nalavfigissânit sôrdlume tungmeraq qilaup isâvfianut atassoq, Gûtivdlo íngilê tássûna majuartardlutigdlo atertartut, qilangmitdlo alianaitsumit Gûtip nipâta oqariartûtigssaq tugpatdlersarneqarnermik neriungnermigdlo nalunaerutigerpatdlagkâ. taima Jâkumut nalunaerneqarpoq tarnâta kigsautigingâgâ — ánáussissugssamik qujasaut. nuánângârdlune qujaniangârdlunilo takuvâ avqutigssaq nangmineq (ajortuliortup) — Gûtimik peqatigingnerqilernigssamut avqutigssane. tungmeraq nalunartulik Jîsusimut Gûtip inûvdlo akornâne akúnermiuliútutuamut ássiuvoq.

ássiliaq taimáitoq Jîsusip Nathanaelimik oqaloqatigingningnermine erqaiavâ oqarame: »takussarumârpase qilak angmassoq, Gûtivdlo íngilê majuartartut arqartartutdlo inûp erneranut.« Juán. 1, 52. inuk ordlunermigut ingminik Gûtimit avigsârtípoq. qilaup nunavdlo akornâne atássutaerutdluínarpoq, quvnerdlo táukua akornánîtoq inûp kialûnît ikârsínáungilâ. Kristusíkutdle nuna qilangmut atássuserneqarqigpoq. Kristusip piniússinermigut nateqángitsoq

[18]

[19] ajortip pilersitâ ikârtarfilerpâ íngilit kivfartortut inungmut atássuteqarsínauler- sitdlugit. Kristusip inuk ordlusimassoq sángínerane ikiortariaqangârneranilo pigínaunerup tamarme puilavfianut atásuserpâ.

inuit sujumukarnigssamik takordlôrnere aserujassūput, inuitdlo inūssutsimingne minguitdlisarneqarnigssānik ilungersornerit asulínásáput puilassutuaq erqardlerít ordlusimassut neriûtituât ikiorneqarsínauvfituâtdlo ujángíkuníko. »tuníssutit tamarmik ajún-gitsut túniússatdlo tamarmik nāmagdluartut« Gûtimít píput. Ják. 1, 17. kinalūnít táussumánga avigsársimavdlune inûgune ilumôrtumik iluartumigdlo píssuseqarsínáungilaq. Gûtimut avqutaussutuaq tássa Kristuse. oqarpoq: »uvange avqutauvunga sagdlusuíssutauvdlungalo inūssutauvdlungalo; avdlákut atâmut píssuqarsínáungilaq uvavkut kisiáne.« Juán. 14. 6.

Gûtip qitornane nunamiussut asangningnermik toqumit píssauneqarnerussumik nagdligai. ernerminik tunigamisigut tunísutíkut atausiussúkut qilak tamât uvavtínut kuivâ. ánáussissup inûnera, toqua uvavtínigdlo qínússinera, íngilit kivfartornerat, anersâp qaerquussinera, atâtaq sulissoq tamagingne tamaisalo avqutigalugit, qilangmiut uvavtínik soqutigingnigtuarnerat, tamáko tamarmik ilu-aqutáuput inuit ánáuneqarnigssānut.

pigdliut tupingnangârtoq uvagut pivdluta nāmagsineqartoq erqarsautiginiartigo. támartut ánautdlugit atâtap igdluanut utertíkumavdlugit suliaq ilungersornerdlo qilangmiut takutitât pingârtíkumavdlugo misilingniartigo.

kivdlingnartorisínaussat sákortunerussut sákugssatdlūnít sákortunerussut atorneqarsínausimanaviángitdlat. akigssarsiagssaq angingârtoq iluartut píssagssât — tipaitsûtigssaq qilangme, íngilit ilaginigssât, Gûtip erneratalo peqatiginigssât asangningnigssâtdlo, pigínáussutsivta tamarmik nâgssáungitsugssame pitsaunerujartuínarnigssât — tamáko tamarmik sákortûmik kajumigsásángínerpâ-tigut qĩmagsásángínerdlutalo píngortitsisser- put aniguisitsisserputdlo ūmativta ilūngānit kivfartûtdlugulo asarquvdlugo ?

igdlua'tungānilo Gûtip oqausísa Nâlagkavdlo agpísalūssinerisa ajorte pivdlugo anitaisa akiniainigssaq píngitsūsángitsoq inûnivtalo asiujartordlune aserugauvdluínarnigssâ nalunaerpât oqáuniardluta Sâtane kivfartûterqunago.

Gûtip sáimáunera soqutigísángínerparput ? sumik angnerussumik iliorsínauva ? táuna asangningnermik taima tupingnartigissumik uvavtínik asangnigsimassoq píssusigssavingmik píssuseqarfigilerniartigo. sákugssat pilerserîgai avdlángortíneqarfigssavut atorniartigik — táuna ássigilerdlugo íngilitdlo iluartut peqatigerqilerdlugit atâardlo ernerdlo erqigsiveqatigerqilerdlugit kátuvfigerqigdlugitdlo.

[21]

INGMÍKÔRTORTAK 3—AVDLAMIK ISUMATÂRNEK

qanoq ilivdlune inuk Gûtip sâne iluartûtíneqásava ? qanoq ilivdlune ajortilik iluartûtíneqarsínauva ? Kristuse kisiat avqutigalugo Gute peqatigilersínauvarput táussumúnga ivdlernartúngordluta. qanordle ilivdluta Kristusimut písaugut ? amerdlasût aperqut taimáitoq aperqutigissarpât inugpagssuartut pînsisiortutut ajortimingnik nalujungnaersitauvdlutik suaortutut: »qanoq ilíúsaugut? « Pîtrusip akíssutâne oqautsit sujugdílít imáiput: »avdlamik isumatâritse.« avdlamilo tamatuma kingunitsiaugut oqarpoq: »taimáitumik avdlamik isumatâritse sângniardlusilo ajortise pîarneqarquvdlugit. . .« ap. sul. 2, 37. 38; 3, 19.

avdlamik isumatârneq ilaqarpoq ajortimik aliasûtigingningnermik táussumíngalo tunússinermik. ajorte soraerúnaviángilarput ajúsusia takulersínago, ũmativtigutdlo ilumôrdluta tunúngíkuvtigo inûnerme avdlángornivingmik pissoqarnaviángilaq.

[22] avdlamik isumatârnerup píssusivia qavsît pâsínkilât. inugpagssuit ajortuliorsimanertik aliasûtigissarpât agdlâtdlo ajúngitsup tungânut qagdílícut avdlángorniartardlutik suliamik ajortut ániautinik ingmingnut kinguneqarsínaunerat sujôragigamíko. tamánale bîbilip oqautigissâtut ítumik isumatârnerúngilaq. ániautigssaq ajortimit sujôragineruvât. taimatut Esaue aliasugpoq angajugdliussutut písínautitaunine ârqitagssáungitsumik asiutitdluínarsimavdlugo takuleramiuk. íngilip panane amuvdlugo avqusinerme unigtingmane Bîliam ánilârpoq, ajortulianilo nalunaerpâ toqutaunigssane sujôraginermik; kisiáne ajorte perqigsimíssutigíngilâ, ajorte ũmigíngilâ. Jûtarse nâlagke piserêrdlugo oqarpoq: »ajortuliorpunga píngitsup aua písíkavko.« Mat. 27, 4.

ũmatâta píssûtitagssáussusermit nanertugaussup navsuerut tamána nipangiutînersínáungilâ, tássa pitdlagagssáussuseq pitdlarneqarnigssardlo ánilârdlune misigigamiuk. iliornerata kingunerissagssaisa táussumúnga nagdliúkumârtut sujôrangâlersípât; Gûtivdle ernera písíkamiuk Israîlivdlo ivdlernartua taimaitíkamiuk

itisûmik ũmatip ilorpiâgut aliasungneqángilaq. Fâraup ajortine navsuerutigâ Gûtip pitdlautai atugkane ajunârutaorqerqunagit; perd-luitdle soraerniariarmata Nâlagkamut nâlangitsuliorqigpoq. táukua tamarmik ajortip kingunerissagssai sujôragait, ajortile nagmingneq perqigsimíssutigíngilât.

ũmatdle Gûtip anersâta súnîneranut túniugpat tarnip nalúngíssusia ũmassúngúsaoq, ajortuliortuvdlo Gûtip inatsisaisa pingâssusiat ivdlernássusiatdlo pâsitsiarumârpâ — inatsisai qilangme nunamilo nâlagkersuinerme túngavigissai. »qaumassoq inungnik tamanik qáumarsaissoq,« silarssuarmut pissoq (Juán. 1, 9) tarnip inainik ilordlermik qáumarsaivoq, târtumilo issertugkat sarqúmigáuput. ajortimik misiginerata tarne ũmatdlo agtorpâ. ajortuliortup Israilip Gûtiata iluássusia pâsísavâ malugísavdlugulo qanoq ajortigissoq ajortiliglut pissûtitagssáussutse mingugtüssutsilo pigalugit ũmatinik kigdliuissumut savssásavdlune. qanoq Gûte asangnigtigissoq, iluássuseq qanoq kajungernartigissoq minguíssusermînerdlo qanoq nuánertigissoq pâsivdlugulo takúsavâ. evqiarneqarnigssaq qilangmiutdlo peqatigilernigssât erinigilísavâ.

Dâvid ordlunerme kingornagut qínutâta sarqúmersípâ ajortimik aliasûtigingningneq ilumôrtoq qanoq ítoq. perqigsiminerera pissûssârnerunalino itivoq. ajortuliornine patsisigssarsiorińkut migdlisarniángilâ. pitdlautiggssaq ingminut ilimanartog qínúmine píngitsôrumavdlugo kigsauteqarnerminik oqauseqángilaq. Dâvid uniorqutitsinerme ajússusia takuvâ. tarnime mingugtüssusia takuvâ ajortuliorninilo aliasûtigingârdlugo. ajortimik isumákêrfigineqarnerínaq qínutigíngilâ âmâtaordle ũmat minguitsoq qínutigâ. ivdlernássutsip tipaitsûtâ kipitsatigingârpâ, tauva Gute erqigsiveqatigerqilísagamiuk peqatigerqilerdlugulo. uko ũmatâta oqauserai (tugs. 32, 1. 2; 51, 3—16):

[23]

»pivdluarpoq pinerdlungnerminik isumákêrfigineqartoq,
ajortuliautsiminik matôrfigineqartoq.
pivdluarpoq inuk Nâlagkap ajorteqartíngisâ,
anersâmigut sagdloqítaiuitsoq.
Gûte-â, sáimáunga isumagíssuísutsit nâpertordlugo,
nagdligtuísutsit angeqissoq nâpertordlugo pinerdlungníka
pâarigit.
mássa pinerdlungníka ilisimalerpáka ajortuliauseralo issigí-
tuínarpara.

îsûpimik ajortaiánga minguerquvdlunga,
 uvfaringa apúmit qaqornerulerquvdlunga.
 ũmámik minguitsumik píngortitsivigínga, Gûte-â,
 anersâmigdlo nakimanavêrsumik iluvkut nutâliorfigínga.
 kñnavit sânit igínavêringa, anersâtdlo ivdlernartog uvavnit
 tigoqinago.
 ánáussinerpit tipaitsungnartuanik kingumut tunínga,
 anersâvdlo kajumigtup najúmilinga.
 aungmit akiniagagssamit ánáunga, Gûte-â,
 Gûtiga ámagtitsissiga,
 tauva oqara qĩmagtásavog iluarssutsit pivdlugo.«

[24] avdlamik isumatârneq táussumatut ítoq nangmineq pigínáus-
 susĩnavtínit pilersíneq saperparput. Kristuse kisiat avqutigalugo
 pigssarsiarineqarsínauvog, táuna pavungnartog inuitdlo tuníssutínik
 tunivdlugit.

tamána tássarpiauvoq qavsít kúkuvfigissartagât taimáitu-
 migdlo ikiorneqarnigssaq Kristusip túniúkumassaralua píngitsôr-
 tardlugo. isumaliorput avdlamik isumatârqãngíkunik Kristuse
 ornigsínaunago, isumaliorputdlo avdlamik isumatârneq ajortimik
 isumákêrneqarnigssãnut ajornaitdlisautaussoq. ilumôrpoq avdlamik
 isumatârneq ajortinik isumákêrfigineqarnerup sujornagut písang-
 mat; kisiáne ũmatit sequmítut perqigsimissutdlo kisimik ánáussis-
 sumik pissariaqássusertik misigissarpât. kisiáne ajortuliortup Jísuse
 ornigsínaorquvdlugo avdlamik isumatârnigssane utarqísanerpâ ?
 avdlamik isumatârneq akornutáusanerpa ajortuliortup ánáussissu-
 vdlo akornáne?

bíbile ajoqersúngilaq ajortuliortoq avdlamik isumatârêrune ait-
 sât Kristusip qaerqússutânik tiguisínaulísassog: ornínga tamavse,
 erdloqissuse nanertugaussusilo, qasuersísavavse.« Mat. II, 28. pís-
 sauneq-una Kristusimit pissoq avdlamik isumatârnigssamik pivius-
 sumik súnĩsartog. Pĩtrusip tamána ersserqigsarpâ Israilíkússunut
 oqautsimine oqarame: »táuna Gûtip talerpingmigut qutsigsisípâ
 nâlagángortitdlugulo ánáussissúngortitdlugulo Israile avdlamik
 isumatârfigssaqartitdlugo ajortiminigdlo isumákêrfigineqarfigssaqar-
 titdlugo.« ap. sul. 5, 31. Kristusip anersâ tarnip nalúngíssusianik
 itersaissoq pínago avdlamik isumatârsínáungilagut sôrdlo ajortit
 isumákígaunerat Kristuse pínago písínáungíkigput.

Kristuse kajumigsisitaunernut ajúngitsunut tamanut puilavfiuvoq. táussuma kiserdluínarme ajortimut akerartorneq ũmatinut íkúsínauvâ. sagdlusuíssúmut erininerit tamarmik ajortiliússut-sivtínik nalujungnaersitaunerit tamarmik nalunaiautáuput anersâta ũmativtíne sulineranut. Jísuse oqarsima-voq: »uvanga nuna- [25] mit qangátartitauleruma tamaisa uvanut kajungersíkumârpâka.« Juán. 12, 32. Kristuse ajortuliortunut sarqúmísaq ánáussissutut silarssuarmiut ajortait pivdlugit toqussutut; Gûtivdlo savârâ Golgathap sáningassulianĩtoq qimerdlôruvtigo akiliúneqarnerup isser-tortua uvavtínut pâsinarsilísaq, Gûtivdlo ajúngíssusiata avdlamik isumatârnermut pisísavâtigut. Kristuse ajortuliortut pivdlugit to-qugame asangningneq pâsigssáungitsoq nivtarpâ. ajortuliortup asangníssuseq tamána qimerdlôrtarângago, tamatuma ũmatâ aqisiler-sarpâ, tarninga kivdligdlugo ajortimigdlo aliasûtigingningnermik kingunigssiordlune.

ilumôrpoq inuit ilānīkut avqutitik ajortut kángusûtigissarait il-erqumigdlo ajortut ilait soraerútdardlugit Kristusimut kajungersisi-taunertik malugíngíkatdlaraluartitdlugo. pitsaunerulernigssamigdle norqainerat ajúngitsumik iliorumavdlune kigsauteqarnermit ilumôr-tumit pissarângat nungutdlugit Kristusip píssaunerata kajungersí-tarpai. súníssoq nalussât tarningánut súnîvoq, tarningisa nalúngís-susiat itersarneqarpoq inûneratdlo qagdleq pitsaunerulersíneqard-lune. Kristusivdlo pisísimangmagit sáningassuline qiviarquvd-lugo qimerdlôrquvdlugulo táuna ajortaisa kapissât, tauva inás-sutai tarningisa nalúngíssusiánut súnîumârput. Gûteqángitsutut inûnerat ajortilo tarningáne sordlanigsimaqissoq táukunúnga pâ-sisíneqalísaq. Kristusip iluássusia pâsisínautsialísavât oqarsí-naulísavdlutigdlo: ajorte qanoq-una sualugtigingmat taima ítumik pigdliuteqartariaqartoq ajortigdlup ánáuneqarnigssâ sujunertaralugo ? asangningneq tamána tamarme, ániarneq tamána tamarme, nikanarsarneq tamána tamarme píssariaqarsimanerpa támarqunata nâgssáungitsumigdle inūssuteqarquvdluta ?

ajortuliortup asangníssuseq tamána suatdlautigíngitsôrsínauvâ, Kristusimut kajungersíniarneqarnermine pináisínauvoq, piâralunile taimáitūngíkune Kristusimut pisíneqarumâr-poq. ánáussiniarnerup [26] sujunertarissânik pâsissaqalernerup ingerdlákumârpâ sáningassugd-lup atânut — perqigsimivdlune, ajortit Gûtíp ernerata asassâta ániarnerinut píssutausimassut perqigsimíssutigalugit.

Gûtip anersâ táuna píngortitarssuarme avativtínĩtume sulissoq inuit ũmatáinut oqalugtarpoq pigíngisamingnigdlo erinisûteqarnerat oqautigigssáungitsoq pilersítardlugo. silap p̄sa erininerat n̄magi-nartumik tunisínáungilât. Gûtip anersâta ilungersortumik oqáupai ujarquvdlugit p̄t erqigsinermik qasuernermigdlo kisimik tunissisínaussut, Kristusip sáimáunera tipaitsungneralo ivdlernarssutsip pia. súnĩssut takugssaussut takugssáungitsutdlo atordlugit ánáussisserput suliuarpoq inuit ũmatait kajungersíniardlugit ajortip nuánârutai n̄magsíssutigssáungitsut qimagdlugit pivdluarqússutit n̄gssáungitsut ingmine pineqarsínaussut ornerquvdlugit. tarnimut silap matuma puilassuinut uvs̄tsunut imernalugsínaraluartunut Gûtimut oqáus-sut imáipoq: »imerusugtoq aggerdle; piumassuvdlo imeq inûnartoq akeqángitsumik piliuk.« Juán. sarq. 22, 17.

ivdlit ũmatingne silarssûp matuma túniúsínaussainit angnerus-sumik erinigissaqartutit Gûtip nipâta tarningne erinigisagssíssutig-
iniagâ ilisarilerniaruk. avdlamik qínuvigiuk isumatâlerserquvdlutit Kristusilo ilingnut sarqúmerserquvdlugo asangningnerme soraiuit-sup n̄magdluartup qerqane. ánáussissup inûnerane Gûtip inatsi-saisa túngavigpiait — Gûtimut inungnutdlo asangningneq — n̄magdluardlutik ersserput. ajúngitsuliorneq asangningnerdlo nang-minigssamik piniángitsut tarningata kajungerissarai. qimerdlôru-vtigo qaumassuvdlo ánáussissivtínit pissup tugfigigpatigut ajorte-qássuserput takúsavarput.

[27] Nikud̄musitut ímaqa usorssisimássutigârput inûnerput pis-
[28] s̄ussârnerusimángingmat, ilerqorigsârniarnerup tungâgut pitsaugavta;
isumaliorpugutdlo nalingínartut ajortuliortutut Gûtip s̄ane ũmativtigut
manigûtísavdluta pissariaqángitsoq. qaumassordle Kristusimit
pissoq tarnivtínut qíngorpat mingugt̄ssuserput takúsavarput.
takulísavarput pilerssârutivta nangminigssarsiornerúsusiat Gû-
timutdlo akerartorneq inûnivtíne qanoq iliortumik tamanik kimitsis-
soq. tauva p̄siumârp̄arput uvagut nangmineq iluássuserput ilumut
atissatut ipert̄tut ítoq Kristusivdlo auata kisime ajortip mingugt̄tsin-
eranit evq̄arsínaugâtigut ũmativutdlo nutãngortísavdlugit ássimine.

Gûtip asangníssusiata qíngornerata, Kristusip minguíssusiata qáumâtdlangnínguata tarnimut isertup erssarigdluínartumik takutí-tarpai ipertai tamaisa inûvdlo píssusiviata igpingnartue amigautailo sarqúmertardlugit. takutítarpai igdligússutsit iluait̄sut, ũmatip ug-píngíssusia qardlutdlo mingugt̄ssusiat. ajortuliortup iliornere n̄lân-

gitsuliornerussut Gûtip inatsisainik tunugdliússivigissai issaisa sãne nivtarneqartarput, anersâvalo agssortuisínaujungnaersíneqartaraoq aliasugtíneqardlunilo Gûtip anersâta kigdlisiuissup súnîneragut. ingminut aliasûtigilersarpoq Kristusip píssusia minguitsoq, iluarnéri-naussoq qimerdlôrtarângamiuk.

pruvfîtip Dânalip qilangmit autdlartitap ingminut takutítup nâlangnássuseq qaumanerissâ takugamiuk tupigusûtigingârdlugo misigilerpoq qanoq sângîtsigalune amigartigalunilo. issigingnâgkap tupingnangârtup tamatuma súnînera agdlauseralugo oqarpoq: ». . . nukêrúpunga takuvsunarsivdlunga nukigdlârdlungalo.« Dãn, 10, 8. tarneq taimatut agtorneqarune nangminigssaminik piniartarnine ingminuínardlo asanine iperardluínásavai. Kristusip iluássusia avqutigalugo ũmatip minguíssusia Gûtip inatsisaisa pissât Kristusivdlo píssusivianut nâpertũtoq ujarumârpâ.

Pauluse oqarpoq: »iluarnigssaq inatsisinĩtoq erqortísavdlugo agssuarnaitsunga.« (Filip. 3,6), imáipoq: qanoq iliornine sarqumis-sut pineqásagpata. inatsisitdle anersâkut ítũssusiat pâ- sileramiuk [29] ajortiliglut ingminik takulerpoq. ajorte taimaitísimavâ inatsisit agdlagsimanere ũgtûtiginiarqigsârdlugit, sôrdlume inuit inûnermingnut sarqumissumut inatsisit taimatut atortarait; Gûtivdle inatsisaisa isumât itinerussoq takuleramiuk Gûtivdlo ingminik issigingningneratut ingminik takulerdlune manigûtigingârdlune sikigpoq pissûtitagssáussutsilo navsuerutigalugo. oqarpoq: »uvangalo inatsiseqarnanga inûgaluarama inássutip tauva patdlingmanga ajorte ũmarpoq; uvangale toquvunga.« Rûm. 7, 9, 10. inatsisit anersâkut ítũssusiat takuleramiuk ajortip maujungnássuserpiâ takuvdlualerpâ, ingminigdlo pivdlune pingârtutut isumaliutigiungnaerpoq.

ajortit tamarmik Gûtip issaine angeqatigĩngitdlat. nautsorssuinerane, sôrdlútaoq inuit nautsorssuineráne, ajortit ássigĩngitsumik angíssuseqarput, kisiáne ajortumik iliorneq una unalũnît qanordlũnît inuit issáine sũngitsigigaluarpat ajortimik mikissoqángilaq Gutip issainut. inuit erqartũssinerat nangminigssarsiornerussarpoq amigartũvdlunilo, Gûtivdle tamaisa erqordluartumik issigissarpai. imerajugtoq narrugineqartarpoq oqautigineqartardlunilo ajortâta tamatuma qilangmut isersínautísángikâ, taimáitordle makitaneq, nangminigssarsiorneq túkuíssuseredlo agssuarnartûtíneqarajũngitdlat. ajortuliatdle táuko pingârtumik Gûtimut maujungnarput. qanoq íssusianut nagdligtuigajússusianutdlo akerdliúput, asangningner-

anut nangminigssarsionertaqángitsumut silarssuarmik ajorteqángiv-fiussumik ulivkârissumut akerdliúput. ajortimut angisûmut sûner-sumut ordlussup misigissarpai pîtsûsstse kángusungnino qanordlo Kristusip sáimáunera ajorssautigitigine; kisiáne makitássuseq pis-sariaqássutsimik misigissaqartitsineq ajorpoq, taimáitumigdlo ũmat Kristusimut pivdluarqússutinutdlo soraiuitsunut uvavtínut túniúsavd-lugit tikiússutigissainut matussarpâ.

[30] ilángauserissukulúnguaq ima qínussoq: »Gûte-â, sáimáunga ajortiliussunga.« (Lúk. 18, 13) ingminut issigaoq inugtut ajor-torssuartut, avdlatdlume ãma taimatut issigât. ánáneqartariaqás-sutsile misigâ, ajortiminigdlo artorsauteqardlune kángusûteqard-lunilo Gûte ornigpâ sáimáunermigdlo qinuvdlune. ũmatâ Gûtip anersânut angmavoq sáimáuneq suliarissagssâ tássane suliarisínau-titdlugo ajortivdlo píssauneranit aniguisísínautitdlune. farisîarip qínutâta oqaratârtup, ajorniángitsup nalunaerpa ũmatâ anersâp iluar-tup súnîinigssânut matorqassoq. Gûtip nangminerddlo avigsârsimás-susertik píssutigalugo sianigíngitdluínarpâ Gûtip ivdlernássusianut nãmagdluínássusianutdlo nalerqiutdlune ajorteqássutse. amigaute-qarnine takutíngilâ, suatdlángilardlume.

ajorteqássutsit takugugko pitsángorsarqârnigssat utarqeqi-nago. qanoq amerdlatigisimagaluernerpat isumaliortut Kristuse ornísavdlugo ajúkúnaqalutiq! nangmineq ilungersorníkut pit-saunerulernigssat ilimagaiuk? »inûp qernertup amine avdlán-gortísínaunerpâ, milakulâvdlûnît milane ilivsísaoq ajúngitsuliorneq sapísángilarse, ajortuliorumatûssuse.« Jer. 13, 23. Gûte sanerqud-lugo uvavtínut ikiortigssaqángilaq. kajumigsârutit sákortuneru-sut, píssusigssat pitsaunerussut isumavdlûnît iluernerulernigssâ utar-qísángilavut. ingminut qanoq iliorfigisínáungilagut. Kristuse ornig-tariaqarparput taimáituardluta.

kisiáne kinalûnît erqarsáumik imáitumik ingminik sagdlo-qigtarnavêrdle Gûtip asangníssuserssuarmigut sáimáunermigutdlo ánagtíkumârai asigínaissut agdlât. ajortip aserûtáussuserssua sáningassugdlup qaumanerane aitsât iluamik takuneqarsínau-voq. inuit ilungersordlutik Gûte ajúngípatdlâqigame ajortulior-tut ajagtúsángíkai, taima oqartut Golgatha qiviardlíssuk. tás-sauna inuit ánáuniardlugit avdlamik iliûsigssaqángingmat, tás-sauna ajortip píssaunerata mingugtitsissup qimarratiginigssâ

[31] ivdlernartutdlo peqatigerqilernigssât Kri- stusip pigdliutâ pínago

inuiaqatigîngnut ajornardluínarmat — inûneq anersâp pia ilauvfigerqilerneq ajornardluínardlune — tamánauna pivdlugo Kristusip nâlángitsut pineqarnigssât ingminut pisíkâ ajortuliortutdlo sivnerdlugit ániardlune. Gûtip ernerata asangningnera, ániarnera toqualo nalunaiautáuput ajortip sualússuserssuanut pâsísutigssauvdlutigdlo ajortip píssauneranit aniguivfigssaqángitsoq inûnermigdlo pingârnerussumik neriugissagssaqarane tarneq Kristusimut túniutigipat.

avdlamik isumatârsimángitsup ilâníkut utorqatsíssutiginiartut ingminik kristumiunerartut pivdlugit oqartarpoq: »táukutut pitsautigânga. ingminik nâggârfiginíkut, imerajúngíníkut minaerssorníkutdlûnît uvavnit pitsaunerussumik píssuseqángitdlat. alíkusersûtausínaussut qîmatdlangniutitdlo uvavtut asavait.« taimailivdlutik avdlat kúkunere utorqatsíssutiginiardlugit atortarpait nangmingneq nâmagsissagssarigaluardlugo nâmagsíngitsûgkamingnut. kisiáne avdlat kúkunere kimutdlûnît patsisiginiagagssáungitdlat; Nâlagkavme ássiginiagagssamik tasiernerdlorsínaussumik tuníngilâtigut. Gûtip ernerá minguitsoq ássiginiagagssarârpút; ukulo atînmik krisumiussut píssusiánik igpíngingnitut tássarpiaugaluarput pitsaunerussumik inûssariaqartut maligagssáussusermigdlo pitsaunerussumik takutitsissariaqaraluartut. kristumio qanoq ítariaqartoq taima ilisimatigiguníko nangmingneq ajortuliait sule angnerusutut issigissariaqalísángínerpât ? sordlît iluarnersut nalúngilait ingminîgínardlugitdle nâmagsiniarnagit.

kinguartitsînarnaverit. ajortivut asigínarnigssât ûmativitdlo Jîsusíkut minguiarneqartínigssâ uvdlorumut avdlamut utarqiseqinago. táunarpiaq tûsintiligpagssuit kúkússutigisimavât támarnermingnik nâgssáungitsumik kinguneqartoq. uvane angnertûmik táisángiláka inûnerup sivikíssusia nalunartoqássusialo. tássûnarpiardle angisûmik navianartorsiorsimavugut — navianartordlo tamána nâmagtumik pâsísínáungilarput — anersâp nipâ oqáussissoq tunuartíkatdlaruvtigo ajortime inûneq qínerdlugo; kinguartitsinerme táuna taimatorpiaq isumaqarpoq. qanordlûnît soqutáungit-sigissúnguutut ajorte issigigaluaráine — túniuvfigînaráine kisiáneuna támarnigssamik nâgssáungitsumik navianartorsiorldlune. ajugauvfigíngisavta ajugauvfigiumârpâtigut aserugaunigssavtínigdlo kinguneqarumârdlune.

Adam Evalo isumalioraluarput taima soqutáungitsigissoq sordlo paornamik nererqúngisamik nerineq Gûtip oqautigissâ-tut sualugtigissumik kinguneqarsínáungitsoq. soqutauvdluán-gitsorissâdle táuna tássauvoq Gûtip inatsisânik ivdlernartumik avdlángortitagssáungitsumik uniorqutitsineq, tamatumalo inuk Gû-timit avigsârtípâ toqup isâvfê angmardlugit nagdlingnássuserdlo taigssáungitsoq silarssuavtínut pisitdlugo. qangarssuarmit mánamut ajulersut nipait nimârneritdlo nunarssuarmit naoralaortutut pissarput, píngortitatdlo tamarmik anersârulugtut erdloqivdlutigdlo inuit nâlángínerata nalgissânik. qilangmiutdlúnît agdlât, Gûtip tungânut pikigtitsinerat malugisimavât. sáningassulik napavoq pigdliúmut tupingnangârtumut Gûtip inatsisainik uniorqutitsineq pivdlugo ak-iliússissūsavdlune pissariaqarsimassumut erqáissutigssauvdlune. ajorte. soqutáungitsúnguatut issiginiaqinatigo.

uniorqutitsineq sunalúnît Kristusip sáimáuneranik tunugdliússinerit imalúnît sugssaringnínígínerit qanordlúnît ítoq ilingnorpiaq tugkumâr-poq. ūmat mángertísavâ, piúmássuseq asiujartortísavâ sujuneqás-suseq sákukitdliartortitdlugo túniúsínáussusêrúkiartortínarnatitdlo âmátaoq anersâp iluartup qaerqussineranut nâlagsínáussuserúkiar-tortíkumârdlutit.

[33] qavsît tarnimik nalúngíssusia pugtarssissaqartoq erqarsáu-mik matumínga tugpatdlersarniartarpât: inûsertik ajortoq piu-matdlerunik avdlángortísínauvdlugo sáimáunerup qaerqussinera nalingínarisínauvdlugo taimáitordle anersâmit súnîvigineqarsí-naujuásavdlutik. isumaliorput — sáimáunerup anersâva nar-rugerêrdlugo súnîsínáussusertigdlo Sâtanip isumaqataisut atorêrd-lugo — avqutertik ajortoq qimagsínáusavdlugo ajornartorsiordluí-nalerunik. taimailinigssardle ilimagissamit ajornarnerujumârpoq. inûnerup misigissagssarititaisa ineriartûtigititaisalo inûp píssusivia ima sanavdluarêrsimatigissarpât: Jîsusimik malingningnialersutut avdlángornigssaq ikigtúinaussunit kigsautigineqartardlune.

agdlât inûp píssusiane amigautip atausínaugaluartup, kajungeris-sap ajortup atausínauvdlúnît iperarniarnago píssuserineqartuarune kîsa îvangîliumit kivdligaúsínaujungaernermik naggateqarumâr-poq. nuánârutipilûp sùssuvdlúnít tarnip Gûtimut agssortuina sáko-rtusáinartarpâ. angutip Gûtip sagdlusuíssutânut ugperumángítuarn-ermik soqutigissaqángítuarnermigdlúnît píssuseqartup nangmineq siaruartigarpiane katerssorumârpai. ajortip soqutigigtáitsumik in-

ûnerinigssânut naviasârúmik avdlamik angutip ilisimassup oqausianit sákortunerussumik bîbilimîtoqangilaq oqarmat: »iluitsoq . . . ajortuliausia pitûtarititdlugo autdlarnavêrsarneqásavoq.« úss. 5, 22.

Kristuse ajortimit aniguisísavdluta piarêrsimavoq, kisiáne píngit-sailíneq ajorpoq. uvagutdlo uniorqutitsiuarníkut ajortimut pulajartuínaruvta aniguisitaunigssarputdlo kigsautigíngíkuvtigo sáimáunera ilagsiumanago, tauva avdlatut qanoq iliûseqarsínáusava ? tá-marnivtínut nangmineq pissûvugut asangníssusia narrugerêravtigo qanoq iliornerput nalúngíkaluardlugo. »ata tamássa nagdliútoq nuánersaq, tamássa uvdloq ánáussivik.« »uvdlume nipâ tusaruvsiuk ũmatise mángerteqinasigik.« 2 Kor. 6, 2; Epr. 3, 7. 8.

»inuit issimik nalânítut issigissarpait, Nâlagardle ũmámút issigissarpoq.« 1 Sâm. 16, 7. inûp ũmatâ issigâ nuánârouteqartarnerane aliasûteqartarneranilo, ũmat ássigígínarmik píssuse-qajuitsoq, [34] támartartaq mingugtússutsip perquserdlungneruvdlo inât. ũmatip kivdlingneqautigisínaussai ilordlerpât sujunertarissailo ilisimavai. tarnit qanoq mingugtutigigaluarpat orniguk. ũmatit angmaruk tamanik issigingnigtumut tugsiausiortutut oqardlutit:

»Gûte-â, kigdlisioringa, ũmatigalo misigûk;
misilínga erqarsautíka misiginiardlugit;
misigssoringalo nâgdliungnartumut avqutaussoq
atuarneriga; tasioringalo nâgssáungitsup avqutâgut.«

tugs. 139, 23. 24.

qavsêrssuit Gûtisiornerat sianíssusñarmut túngavoq Gûtimik mianeringningniarneq pissûssârnerínaussoq ũmatip evqiarneqarneranik ilaqángitsoq. qínutit imáikile: »ũmámik minguitsumik píngortitsivigínga, Gûte-â, anersâmigdlo nakimanavêrsumik iluvkut nutâliorfigínga.« tugs. 51, 12. tarnit ilumôrfiginiaruk. ima asulíngitsigalutitdlo nikatdlujuigit sôrdlume timíkut inûnerit navianartorsiorângat pissartutit. tamána Gûtip ivdlitdlo akúnivsíne aulajangertariaqarpoq aulajangernermik nâgssáungitsumut túngassumik. neriungneq túngaveqángitsoq aserûtigssarísavat.

Gûtip oqause kigdlisiniartákit qinungârdlutit Gûtip inatsisaisigut Kristusivdlo inûneragut anguniagagssat iluássuseq oqautsip ilingnut nivtarpai; táuna piginago »Nâлагаq takuneq ajornaqaoq.« Epr. 12, 14. ajortimik nalujungnaerutauvoq ánangnigssavdlo avqusernga

navsuitsunik sarqúmersitdlugo. qarssupñarnavĩkit táukunûnatigut Gûtip nipâ tarningnut oqalugtarmat.

[35] ajortip ánilárnássusia takulerugko, qanoq íssuserpiarissat takulerugko nikatdlordluínaqinák. Kristusiuna tikiúsimassoq ajortuliortut ánáuniardlugit. uvagut Gûte sámáunartitagssaríngilarput, kisiáne — asangníssutsip tupingnássusia — Gûtip Kristusime silamiut sámáunartípai. 2 Kor. 5, 19. asangning- nermigut qitornane támartut inugsiarnerdlune qaerquvai. atâtaq numamiussoq qitornane kúkunerinut kamajuíkaluardlune Gûtip ánáuniagkaminut nikatdlujuíssusia nagdlísángilâ. ajortuliorsimassunut asangnigpalungnerussumik avdlamik oqáussissoqarsínáungilaq. inuit qardluinit anissunit kipilugtorpalússutsimíkut nagdlerneqángisáinartumik táussuma támartut qaerqussarpai. neriorssûtai naviasârutailo tamarmik asangningnerínarmik píssuteqartarput.

Sâtane oqaraluarpat ajortiligssûssutit, aniguisitsissit qiviaruk nãmagsissailo erqartordlugit. ilingnut iluaqutaujumârpoq qaumassua qimerdlôrugko. ilisariniarit ajortuliorsimassutit, akerardle oqarfigûk: »Kristuse Jísuse silarssuarmut pissoq ajortuliortut ánáukumavdlugit.« (1 Tim. 1, 15) ánáuneqarsínaussutitdlo asangníssusiagut naleqángitsúkut. Jísusip Sîmût aperâ akîtsugaqartut mardluk pivdlugit. sujugdliup akîtsugaqarfigâ aningaussanik amerdlangârtunik, áipâtale áiparminit ikingnerujugssuarnik; tamaisale isumákêrfigai. Kristusivdlo Sîmût aperâ táukua ardlâta sordliup nâlagke angnerussumik asásagâ. Sîmût akivoq: »amerdlanernik akilêrqúngisâta.« Lúk. 7, 43. ajortiligssûsimagaluaqaugut, Kristusile toquvoq isumákêrfigineqarquvdluta. pigdlînermigut pigssarsiâ atâtamut nivtarneqásavdlune nãmagpoq iluaqutigssavtínik. amerdlanernik akilêrqúngisaisa angnermik asajumârpât igssiavíssârssuanutdlo qaningnerujumârdlutik únersiutiginiardlugo asangningnerssua pigdliutâlo soraiuitsumik kinguneqartoq pivdlugit. Gûtip asangníssusia sujunersivdlualeruvtigo ajortip ajússusia pâsinerulerumârpaput. takuleruvtigo ánáuneqarnigssavtínut Gûte qanoq agtigissumik iliorsimassoq pâsilâtsialeruvtigulo Kristusip uvagut pivdluta pigdliutâ naleqángitsoq, tamatuma ùmaterput augtíkumârpâ perqigsimingârnermigdlo pilersitsivigiumârdluta.

INGMÍKÔRTORTAK 4—AJORTINIK ANGÏARNEK

[36]

[37]

»pinerdlungnerminik issertuínartopq pivdluásángilaq, pinerdlungnerminigdle navsuerutigingnigtoq iperardlugitdlo, táuna áanagkumârpoq.« úss. 28, 13.

Gûtip sáimáuneranik pineqarnigssamut pigínáussutigssat nâper-tuivdluartûvdlutigdlo inornángitsûvdlutigdlo artornángitdlat. ajortivtínik isumákêrfigineqarsínaorquvdluta sumik artornartumik iliûseqarnigssarput Nâlagkap piunassaríngilâ. iluurtuliordlune angalanigssat sivisût ajornakusôrtorsiornartutdlo perqigsiminiardlunilûnît ániartínigssat tarnivut qilaup Gûtianut perquvdlugit ajortuliarputdlûnît isumákê-gagssángortíniardlugo, tamáko pissariaqángitdlat. ajortiminik nav-suertoq iperardlugulo nagdligtuinermik pineqásaoq.

apustile oqarpoq: »ajortivsínik ángîarfigeqatigîgitse qinuvd-lusilo, katsorsarneqarquvdluse.« Ják. 5, 16. ajortise Gûtimit táukunínga isumákêrisínaussutuamut navsuersigik kúkunisilo ingmivsinut ángîaqatigîgdlugit. ikíngutit sanilitdlûnit sumik patsise-qarfigigugko kúkunernik oqarfigissariaqarpat, táussumalo pináinane isumákêrfigísavdlutit píssusigssarâ. tugdlerâ Gûte qínu-vigissariaqaragko qatángut ínardligkat Gûtip pigingmago, taimalo ínardleragko píngortitsissingnut utertitsissingnutdlo ajortuligavit. tamána taimailivdlugo nivtarne- qarpoq sáimáunartitsissutuavtínut [38]

ajortulinerminigik ángîarnerme tarnimíkut Gûtip sâne nika-nartísimángitsut Gûtimit ilagsineqarsínaussut sujugdlerpâq sule nâmagsisimángilât. sângniarneq uvguarfiúngitsoq misigissaril-ersimángíkuvtigo, manigûtdluínardluta anersâmigdlo sequmítu-mik pivdluta ajortivut ángîautigisimanagit taimalo iluáissuserput aliasûtigilernago tauva ajortit isumákêgaunerat ilumôrdluta pigssar-siariniardlugo ujarsimángilarput. uyardlersimángisáinaruvtalo Gûtip erqigsinera naninaviángilarput. ajortuliarisimassavtínik isumákêr-

figineqarsimángínivtínut píssutituaugínarpoq ũmativut manigûtítíku-
 masimángínavtigik Gûtivdlo oqausísa piumasarsissait najorqutar-
 iumasimanagit. erssarigdluínartumik nalunaiaigaorerpoq. ajor-
 tinik ángîautigingningeq sarqumissumik kisivtalŭnît ilisimassavtínik
 písagaluarune ũmámit pissariaqarpoq, issertúngitsumik ilumôrtu-
 migdlo. kinalŭnît taimailiornigssaminut erdlorqúneqartariaqángi-
 laq. navsuerneq pissugssaussariaqángilaq sorqusáipalugtumik so-
 qutigigtáipalugtumigdlo ajortivdlo píssuserpiâník pâsingnigdluar-
 simángitsune pilersíniartariaqarane. navsuerneq ũmatip ilorpiânit
 pissoq Gûtimit ítuínartumut nâkigtartumutdlo apŭtarpoq. tugsiau-
 siortoq oqarpoq: »aserortersimassunik ũmatigdlit Nâlagkap qanig-
 pai, sequmítumik anersâgdlit ánáutarpai.« tugs. 34, 19.

ángîarneq ilumortoq nungutdlugit ingmíkut píssuseqartarpoq
 ajortinik ingmíkûtârtunik ilisarssinerussoq. táuko imáitûsínáuput:
 Gûtînarmit nivtartariaqartûsínauvdlutik, kúkunerusínáuput inungnut
 ínardligkanut ajoqusigkanutdlŭnît ángîautigissariaqartut; imalŭnît
 tamanut túngassûsínáuput taimalo tamanut ángîautigissariaqarsínauvdlutik.

[39] kisiáne ángîarneq sunalŭnît atúngitsunik ilaliússuinavêrsârniásaoq
 iluaitisuliat píssûvfigissarpiáinait navsuerfigalugit.

Sâmualip uvdluine Israilíkut Gûtimit avigsârput. ajortip
 kingunere ajortut atortariaqarpait Gûtímúme ugperneq pigiungnaer-
 simagamíko. inuiait sujulerssúsavdlugit píssauneranik ilisimássu-
 sianigdlo pâsingningnertik pigiungnaersimavât; ingminut igdler-
 suísavdlune pigínauneranik ajugautitsisínáussusianigdlo tatigingn-
 ingnêrusimáput. silarssuarmítut tamardluínarmik nâlagkersortât
 tunúsimavât inuiaqatigîtdlo erqamingnítut nâlagkersortaisa áss-
 ingánik písârnigssartik kigsautigilerdlugo. erqigsineq navssârití-
 nago ángîaut erssarigsoq una ángîautigât: »ingmingnut kúngimik
 qinuvdlutik.« 1 Sâm. 12, 19. ajortuliaq pâsivdlualigartik táu-
 narpiaq oqautigissariaqarpât. qujasússusiata nivniortípai Gûtimitdlo
 avigsârtitdlugit.

ángîarneq perqigsimivdluarnemit sângniarumanermitdlo pín-
 gitsoq Gûtimit ilagsineqarnaviángilaq. inûnerme avdlángornerit
 aulajaitsut pissariaqarput. Gûtíp nuánaríngisai tamaisa taimaitítari-
 aqarput. taimailiorneq ajortimik perqigsimíssutiginerup ilumôrtup
 kinguneríngitsôrtugssáungilâ. pilersitagssaq uvagut tungivtínit nã-
 magsineqartugssaq ersserqarigdluartumik uvavtínut nivtarneqar-
 poq: »uvfaritse, evqiaritse, suliavse ajorssusiat issima sãnit pêr-

siuk, ajortoq alarsiuk. ajúngitsuliormut sungiusaritse, ínardluís-
sut aperqutigisiuk, angutauserfigissat ikiorsigik, iliarssuit igdler-
sorsigik, uvigdlarnerit sernigisigik.« Is. 1, 16. 17. iluait-
sup sagdlunavêrut utertíkuniuk, arsârutit taorserunigit, ilerqugssat
inūsutaussut ingerdlavigigunigit iluaitsuliornanilo, inūsavoq táuna,
toqúsángilaq. Hsk. 33, 15. Paulusip sângniarneq oqalûserigamiuk
oqarpoq: »ata, takúsagigse, Gûtip perqussânik aliasuleravse
tamánarpiaq autdlarniutigalugo qanoq perqigsârtigilersuse, tássalo
oqautsivsínik igdlersordluse ajoringnigdulusilo mianeringnigdulusilo
kajungerdlusilo ilungersordlusilo pitdlaivdlusilo. tamatigut malung- [40]
narsivuse pisimassumut tamatumúnga píngitsûssuse.« 1 Kor. 7, 11.

ajortip ilerqorigsârnigssamik pâsingnigdlune soqutigissaqarneq
nukigdlártísimassarângago inûp ajortuliortarníkut inûnermine ami-
gautine takusínaujungaertarpai ajorte qanoq angitigissoq nãmagsig-
ine pâsisínaunago, anersâvdlo iluartup píssauneranut nalujungaer-
sitsissumut nâlángĩnarune ajortimut tagpĩtuáinásaoq. navsuern-
era ilumôrduínarnerúngilaq ilungersordlunilûnît pinerunane: ajor-
tulinine ilisarilersarângamiuk nungutdlugit patsisigssarsioraraoq.
oqararaoq una unalûnît patsisigíngíkaluaruniuk mãna agssuarineqau-
timinik iliorsimanaviángíkaluardlune.

Adam Evalo paornamik nererqúngisamik nererêramik kán-
gusugdlutigdlo ánilâlerput. erqarsautât sujugdleq tássa qanoq
ilivdlutik ajortuliornertik patsisigssarsiorniásavdlugo toqumik pitd-
larneqarnigssaq sujôranartoq píngitsôrniardlugo. Gûtip ajor-
tuliornertik pivdlugo aperssormatik Adamip Gûtilo nulílo pissûtí-
niaraluarpai. oqarpoq: arnap uvavnut áiparititavit tássánga orpingmit
tuningmanga nerivunga.« arnaq pulateriârssuk pissûtíniardlugo oqar-
poq: »pulateriârssûp sagdloqigtarmanga nerivunga.« 1 Môrs. 3, 12.
13. sôq-una pulateriârssuk píngortíkagko ? sôq-una Edenimítípiuk
? aperqutit taimáitut ajortuliornerninut patsisigssarsiorneranîput.
taima ordlunermingnut Gûte pissûtíniarpâ. ingminut iluartíniar-
tarneq tamána sagdlup atânit píngortarpoq, kingornalo Adamip
ernerine panínilo (inungne) tamane sarqúmersarpoq. navsuerneq
tamána ingmíkut ítoq Gûtip anersâta pilersitaríngilâ Gûtimitdlo
atortûtíneqarnaviarane. inuk perqigsiminerup ilumôrtup písísavâ
pissûssutse tamât nangmagdlugo navsuerutigigitdlugo torqortuinane
pissûssârnanilo. ilánгаuserissukulúnguatut issine qilangmut ârd-
lortísavdlugit sujôrassutut nivdlerumârpôq: »Gûte- â, sáimáunga [41]

ajortiliussunga.« Lúk. 18, 13. ajortulinerminigdlo navsuertut ilu-
artûtíneqarumârput Jîsusip aungmigut tarnit perqigsimissut sáimáu-
nartíkumangmagit.

perqigsiminerup ilumôrtup manigûtilerfiussup qanoq ítûssusianik
pâsíssutigssat Gûtip oqausianîttut takutípât navsuerneq patsisigssar-
siornermik kúkuner migdlûnît migdlisainiarnermik ilaqángitsoq.
Pauluse patsisigssarsiúngilaq. ajortuliornerme ajússusia mingneruler-
síniaraluarnago erqordlugo oqalugtuarâ. oqarpoq: »ilu-
artutdlo amerdlasût parnaerússivingmut pisítarpáka palasiunerit
taima pigínáussuseqartingmánga; toqúneqarângatalo akueringnig-
tarpunga, nâlagiartarfingnilo tamane pitdlarneqartítarpáka, píngit-
sailissarpákalo mitagdlarquvdlugit; silaerssorfigissarângavkitdlo
qinugissarãka igdlorqarfingnut asimîttunut agdlât malerssortard-
lugit.« ap. sul. 26, 10. 11. nangâne oqarsínauvoq: »Kristuse
Jîsuse silarssuarmut pivoq ajortuliortut ánáukumavdlugit, táukunane
uvanga sagdlersauvunga.« 1 Tim. 1, 15.

ûmat manigûtoq sequmítordlo — ilumôrdlune perqigsimilersoq
Gûtip asangníssusianik Jîsusivdlo sáningassulingme ániarneranik
misigitsiásaoq. sôrdlulo erneq atâtaminut asangnigtumut navsuertar-
toq, taimatut ilumôrdlune perqigsimissup ajortine tamaisa Gûtimut
navsuerutigiumârpai. agdlagsimavordlo: »ajortivut ángâutigigu-
vtigik, táuna ilumôrdlunilo iluartûvoq, ajortivtínik isumákêrfigaluta
iluaitsunigdlo sunik tamanik pâivfigaluta.« 1 Juán. 1, 9.

INGMÍKÔRTORTAK 5—TÚNIÚNEK

[42]

[43]

Gûtip únersûtâ tássa: »ujarumârpavsinga nanivdlungalo ũmativsigut ilūngardluse ujaruvsinga.« Jer. 29, 13.

ũmatip ilūngâgut Gûtimut túniútariaqarpoq taimáingigpat táusuma ássingane avdlángornigssaq uvavtíne pinaviáningimat. pil-erqârnivtínit Gûtimut takornartauvugut. qanoq íssuserput anersâp iluartup ima oqautigâ: »pinerdlungnivsínine ajortivsínilo toqungagaluar-puse,« »niaqoq tamarme ánerinarsivoq, ũmat tamarme náparpoq.« Diâvulup nigânit nigarneqarpugut »táussuma pissaringmatigut pi-massaminik iliorquvdluta.« Evf. 2, 1; Is. 1, 5. 6; 2 Tim. 2, 26. Gûtip katsorsarumavâtigut aniguisíkumavdluta. taimaliornigssamutdle avdlángordluínarnigssaq — inûtsivta nutângortitauvdluínarnigssâ — pissariaqarmat ilūngardluta táussumúnga túniútariaqarpugut.

isúmavta uviningmut túngassup agssortorniarnera sorssûtig-ineqartartunit tamanit ilungersornarnerssauvoq. nangminiússut-sip túniúnera — tamákerdlune Gûtip pi-massânut túniúnigssaq sorssungnermik ilaqarpoq. kisiáne tarneq Gûtimut túniútariaqarpoq iluássuserme nutângorquvdlune. Gûtip sujulersssuinermine píngit-sailíneq nâmaginaitsoq nâlagarsiordluínardluta malerûtñnarfigissagssarput atúngilâ, nauk Sâtanip taimáinerarsínaugaluarâ. sujulersssuina inûp silaqarssusianik tarningatalo nalúngíssusianik sâgfigingningneruvoq. [44] »qáissassuse, erqartûteqatigîgsa.« Is. 1, 18. taima píngortitsissup píngortitaminut qaerqussinera nipeqarpoq. Gûtip píngortitame pi-umássusiat píngitsailiniángilâ. patdlorfigingningneq kajumigdlu-arnermik aulajangerfigissaqarênermitdlo píngitsoq ilagsisínáungilâ. nâlangniartup píngitsailissaunermik pilersitaussup tarnip inûvdlo qanoq íssuserpiâta ineriartordluarnigssaraluat akornusersorumârpâ. tamatuma inuk maskînatut píssusilersortúngortísavâ, tamánalo píngortitsissup sujunertaríngilâ. táussuma pi-massarâ inuk píngorti-tame pitsaunersât ineriartornermik pitsaunerpâmik angussa-qásas-soq. uvavtínut sarqúmiúpai pivdluarquneqarnigssat angingârtut táukunúnga sáimáunermigut ingerdlákumagaluardluta. ingminut túniuterquvdluta qaerquvâtigut pi-massane uvaguvtíne suliaru-

mavdlugo. ajortime inugsiautaunivtínit aniguisíneqarumanerdluta Gûtivdlo qítornaisa kivfáungíssusiánik iluartumik peqataujumanerdluta uvagut nangmineq qinigagssarârput.

Gûtimut túniúkuvta sôruname sûtldlûnît táussumánga avigsârtitsisínaussut taimaitísavavut. taimáitumik ánáussissoq oqarpoq: »taimátaoq ilarse kinalûnît pigissaminik tamanik isumákĩngitsoq ajoqersugarisínaungilara.« Lúk. 14, 33. ũmatip Gûtimit nigoriartûtigisínaussai tamaisa pêtariaqarput. qavsêrssuit pisÿssutit Gûtípilugait. aningaussanik asangningnerup pisÿssutinigdlo kajungerissaqarnerup kalungnertut sâtanímut pitugsimavai. avdlat tusâmassauneq silamiutdlo atarqíneqarneq anguniarpait, avdlatdlo ingmingnuínaq asaneq avdlanik sugssákêrissoq soqutigingnínigitsordlo inûnerât. tamákule qilerutit kigtorarneqartariaqarput; Gûtivdlo silarssûvdlo atautsíkut pigisínaungilâtigut. Gûtíp qítornarisínaungilâtigut ilûngardluta táussumúnga pigissaritíngíkuvta. qavsît Gûte kivfartûniardlugo oqartarput, kisiáne nangmingneq ilungersorniarnérínartik tatigât. inat-

[45] sisai nâlangniarpait pitsauneruler- niardlutigdlo ánáuneqarniardlutigdlo nangmingneq pigínáussusĩnarmíkut. Kristusip asangningnerata itíssusianik pâsingningnermik ũmatait agtorneqarsimángitdlat, kristumiutudle nãmagsiniagagssatik nãmagsiniarpait taimailiornigssamut Gûtimit píngitsailíneqangajagsimassutudlusôq qilangmut isersínaorquvdlugit. kristumiússuseq taimáitoq sũngilaq. Kristuse ũmáme íneqarpat tarneq asangningneranit táussumíngalo peqateqarnermik nuánârouteqarnermit ima ulivqârneqarsimatigissarpoq: inûp taimáitup táussumínga qimerdlûínermine nangminiúsutse tunugdliúsínaulersardlugo. Kristusimik asangningneq qanoq iliornerinut tamanut pikialavffíngorumârpoq. Gûtíp asangningneranit píngitsailíneqartutut misigissut Gûtíp píumassasisa qanoq oqínerussumik nãmagsinígssâ ujarnaviángilât. anguniagaq mikinerpâq ujarnaviángilât utertitsissimigdle píumassâ nâpertordluínardlugo inûnigssaq tunârtariumârdlugo. qílanângarnermik peqardlutik tamaisa túniúkumârpait Gûtivdlo pianik anguniagkamik naleqássutigissânik soqutigingningnertik takutíkumârdlugo Kristusimik navsuerutigingningneq asangningnermik itisûmik taimáitumik ilaqángitsoq oqausĩnavoq, oqausĩnavik, inugsiautauneq artornartoq.

isumaqarnerputit tamaisa Kristusimut túniutísavdlugit angivatdlânoq? ima ingminik aperigit: Kristuse uvanga pivdlunga qanoq iliorame ? Gûtíp ernerata tamaisa túniúpai — asangningneq,

ániarneq, agdlât inûnine — utertíneqautigssavtínik. uvagut asangningnermik táussumúnga pineqartugssáungíkaluaqissugut ũmativut táussumúnga erdligisínaunerparput ? inûnivtíne nal. akúnere tamaisa pivdluarqússutai sáimáuneranit pissut tigussarpavut, taimáitumigdlo nãmagtumik pâsisínaungilarput ilisimáissusermit nãkinásusermitdlo qanoq ititigissumit ánáuneqarsimassugut. ajortivta ikilerssortitât issigingnâgínarsínaunerparput taimáitordlo asangningnera ingminigdlo túniúnera narrugalugit ? nãlangnássutsip nãlagâ qanoq agti- gissumik nikanarsarsimassoq erqarsautigiguvtigo, tauva [46] sorssungníkut ingminigdlo nãggârfiginíkut aitsât inûnermut isersínaunerput narrusûtigisínaunerparput ?

isumamíkut manigûtíngitsut qavsît aperiumásáput: sôq perqigsiminiásanerpunga manigûniásanerdlungalo naugdle Gûtip ilagsiumásanerânga pâserqãngíkaluardlugo ? Kristuse qiviarquvara ilingnut. ajorteqángilaq agdlãme sule angnermik: qilagssûp nãlagarâ. inugdle pivdlugo ajortíngorpoq, »pinerdlugtunutdlo ilaliússauvoq; amerdlasûtdlo ajortuliausiat táussuma erssugpâ savssarpordlo pinerdlugtut sivnerdlugit.« Is. 53, 12.

sûtdliuko uvagut tamákerdluta túniúsaguvta iperagagssavut? — ũmat ajortimit âtsugaussoq Jîsusip nangmineq aungminik evqiarariaqagâ asangningnermigutdlo kigdleqángitsúkut ánáutariaqagâ, taimáitordlo inuit tamaisa iperásaguníkik artornartorsûtítarpât. kángusûtigãka oqautsit taimáitut tusásavdlugit; kángusûtigãka agdlásavdlugit.

pigalugo iluaqutigissavtínik Gûtip arsârniángilâtigut. qanoq iliornermigut tamatigut qitorname iluaqutigssât sujunertarissarpâ. qanortoq-una Kristusimik ánáussissugssamigtut qinigaqarsimángitsut tamarmik pâsisínautsiardlíssuk táussuma tuniniarâtik nangmingneq ujangkamingnit ajúngínerungârtumik. inuit nangmingneq tarnertik ajoqusingârtarpât ajortumîngârtardlutigdlo erqarsautimíkut iliornermíkutdlo Gûtip piomassânut akerdliussumik iliûseqarsimassarângamik. avqúme táussuma ajúngínerussumik ilisimangnigtup píngortitamilo iluaqutigssáinãnik iliortartup inerterqutigisimassâne nuánârnermik piviussumik navssâgssaqángilaq. pinerdlungnerup avqusernga nagdlingnarssutsip aserugauneruvdlo avqutigssarât.

kúkuneruvoq isumalioráine Gûtip qitorname nãgdliungnerat iluarísagâ. qilangmiut tamarmik inuit pivdluardlutik inûnigssât soqutigingârpât atâtavta qilangmiussup píngortitame ilai nuánârnerup

[47] matuisa silatānut mātúniángilai. Gûtip piúmavâ nuánârutit sūs-sut pivdluáinermik pakatsinermigdlo pivdluarneruvdlo isâvfianit anisitaunermit kinguneqarsínaussut píngitsôrniásagivut. silarsssûp utertitsissâta inuit taimaigínartitdlugit ilagsiumavai, amigautait, nã-magdluángíssutait sãngĩssutaitdlo tamaisa atortitdlugit. ajortim-itdlo evqiarniáinángilâtigut aungmigutdlo utertíniáinarata, ũmativdle erininerá erqigssíssutigssarsisíkumavdluta kíkúne tamane nangmáu-taminik tigusiumassune nangmagkaminigdlo nangmagkiússiumas-sune. ingminut ornigútut inũssutaussumik piúmavdlutik erqigsin-ermik qasuernermigdlo tunissarpai. piúmassâ unáinauvoq: nã-magsissagssavut nãlángitsut angusínáungisānut qilangme pivdlu-arquneqarnigssamut uvavtínik ingerdlatitsissugssat nãmagsísagivut. tarnip inũnera nuánârnivigdlo tássa Kristusip nãlangnarsinigssamik neriûtíp ũmativtíne ineqalernerá.

qavsît aperissarput: Gûtimut túniutísaguma qanoq iliúsaunga? táussumúnga túniúnigssat nangmineq kigsautigigaluarpat, il-erqorigsârniarníkutdle písinaunerit sũngilaq; qularnerup nanertor-pâtít ilerqunitdlo ajortime inũnermit pissunit nãlagkersugauvdlu-tit. únersuigaluarñitit imailiorumavdlutitdlo aulajangerdluarnitit siorqatut kuerssatut qajangnartigaut. erqarsautitit, kajungerfig-ilersagkatit, misigíssutsitit nãlagkersorneq saperpatit. únersûtí-tit uniorqutísimassatit imailiorumagaluarñititdlo píngitsûgkatit il-isimagagkit iluamêrniarsínaujungaersorilerputit isumaliulerdlu-titdlo Gûtip ilagsisínáungíkâtít. ernumaqinagdle. pãssariaqarit-una piúmássutsip píssaunera. piúmássutsip inûp píssusia aqug-tarpã — aulajangersínaunera qinersisínauneralũnît ajúngitsumik ajortumigdlo. piúmássutsip erqortumik atorneranik tamarmik pat-siseqartarput. Gûtip inuit sordlernik iluarnersunik qinerdlersínáus-susermik tunisimavai. ũmatit avdlángortísínáungilat; ingmining-nit Gûte asasínáungilat, kisiáne kivfartúkumavdlugo qinersínauvat. piúmássutsit táussumúnga túniúsínauvat, tauva ilingne súnĩsaoq

[48] piumatdlersítardlutit nãmagsissaqartítardlutitdlo iluarissane nãper-tordlugo. tauva píssutsit tamarme Kristusip anersâta súníneranut písineqarumârpoq. qilanârissatit táussumúnga sangmitíneqarumâr-put erqarsautitit táussuma erqarsautainut nalerqútúngorumârdlutik.

ajúngínigssamik iluarnigssamigdlo kigsarnitit ajúngitsûput pigigugkit; kigsautigĩnaraluarugkitdle iluaqutigísángilatit. qavsît tãmarumârput nauk neriugdlutigdlo kristumiúngorusugkaluardlu-

tik. piumanerat ima angitigilersimángilaq piúmássusertik Gûtimut túniúsínaulersísimángínamíko. mǎnákut kristumiúngorumavdlutik aulajangersimángitdlat.

piúmássuseq erqortumik sangmiveqarsíneqarpat inûnerme avdlángordluínarneq písínauvoq. piúmássutsit Kristusimut túniúkugko píssauneq píssaunernit avdlanit sákortunerussoq peqatig-ilísavat. píssauneq pavánga písavat ilingnik sernigingnigsínaussoq, taima Gûtimut túniútuarníkut inûneq nutâk, ugpernerup inûnertâ inûnerilersínauvdlugo.

[49]

INGMÍKÔRTORTAK 6—UGPERNEK ILAGSINGNINGNERDLO

tarnivit nalúngíssusia anersâmit iluartumit eqêrsíneqaleriartortitdlugo pâsiartulísavat ajortip ajússusia, píssaunera, pitdlartari-aqássusia, ánernartua nuánaríngitdluínardlugulo qiviarsínaulísavat. malugísavat ajortip Gûtimit avigsârtísimagâtit inugsiautausstutdllo ajortip píssaunerata atâne. aniguiniardlutit ilungersornerujartortitdlutit sapíssutsit takuvdlualeriartuínásavat. nuánarissatit mingugtūput ūmatit ajortūvdllune. takulerpat inūnerit ilingnut asanerínaviusimassoq, isumákêrfigineqarnigssatdllo erinigilerpat, evqiarneqarnigssaq aniguisitaunigssardlo erinigilerdlugo. Gûtimik erqigseqateqarnigssaq táuna ássigilerdlugo qanoq angúsanerpiuk ?

erqigsineq pissariaqarpat — Gûtip isumákêrfigingningnera erqigsinera asangníssusialo misigalugit. erqigsineq táuna aningausanik pisiarineqarsínáungilaq, sianíssutsip túniúsínáungilâ, ilisimás-sutsíkut anguneq ajornarpoq. ivdlit nangmineq ilungersorníkut pigssarsiarinigssâ ilimagísángilat, Gûtivdle ilingnut akeqángitsumik túniúniarpâ. aningausanik pínago akilersínago.« Is. 55, 1. pigssarât agssat isagtīnarugko tiguvdlugulo. Nâлагаq oqarpoq: »ajortuliauserse augpatdlarigsutut íkalarune aputitut qaqortigilísavoq; augpatdlarigsautitut íka-
[50] luarune savat merquisut qaqortigilísavoq.« »ūmámik nutâmik tuniumârpavse anersârdlo nutâq iluvsínut túniutdlugo.« Is. 1, 18; Hsk. 36, 26.

ajortitit navsuerutigisimavatit ūmatíkutdllo ilumôrdlutit qimagsimavdlugit. aulajangersimavutit ingminik Gûtimut túniúkumavdlutit. tauva orniguk qínuvigalugulo ajortimit evqiarquvdlutit ūmámigdllo nutâmik tunerquvdlutit. taima únersuerêrame taimailiúsassoq ugperit. tamássa Jîsusip nunamīkatdlarame ilíniartitsíssutâ Gûtip túniúkumassâ písagigput písavdlugo ugperuvta. Jîsusip inuit ná-pautait ajorungnaersítarpai píssaunine ugperigângássuk. takusí-naussaisigut ikiortarpai taimalo takusínáungisatik pivdlugit tatigísinaulersitdlune — písípai ajortimik isumákísínaunine ugperisínaulersitdlugo. tamána ersserqigsumik taivâ tumartorsimassoq ajorung-

naersíkamiuk. »ilisimarquvdlusiuk inûp erna nuname ajortinik isumákîsínaussoq, tumartorsimassoq oqarfigâ: makitdlutit íngavît tigûk angerdlardlutitdlo.« Mat. 9, 6. imáitumigtaoq îvankîliuler-sârtoq Juánase oqarpoq Kristusip tupingnartuliai erqartoramigit: »tamákule agdlagsimáput ugperquvdluse Jîsuse Kristusiussoq Gûtip erna arqagutdlo inûssuteqarquvdluse ilivse ugperuse.« Juán. 20, 31.

bîbilime oqalugtuarineqartunit erssarigsunit, qanoq Jîsusip ná-parsimassut ajorungnaersítarai, ilíniarsínauvarput qanoq tatigísagigput ajortivtínik isumákêrfigineqarquvdluta. angutip Bethesdap tasiata sinâne náparsimassup oqalugtuarineqarnera erqaimasigo. angutikulúnguaq saperdluínarpoq avatinilo ukiune 38-ne atorsínausimángilai, Jîsusivdle perquvâ: »makitdlutit íngavît tigûk angerdlardlutitdlo.« Juán. 5, 8. náparsimassoq oqarsínaugaluarpog: »ajorungnaersíniarungma oqautsitit nálásaváka.« kisiáne nâgga, Jîsusip oqausê nálágpai, ugperpoq ajorungnaersitauvdlune, ánáussis-suvdlo perqussinera ernínaq nálágpâ. pisungniardlune isumalarpog, pisulerpordlo. sordlo Kristuse oqartoq taima iliorpoq, Gûtivdlo [51] nakûssusermik tunivâ; ajorungnaerpoq.

taimatut ivdlit ajorte nápautigât ajortitit ingminingnit akiler-sínáungilatit, ũmatit avdlángortísínáungilat ingminigdlo iluartún-gortísínaunak. Gûtile neriorssuivoq tamákunínga tamanik iliorfigiuvdlutit Kristusíkut. únersût tamána ugperât — ajortitit ángâutigalugit Gûtimutdlo ingminik túniutdlutit. kivfartûkumavdlugo aulajangerputit. taimailioruvit ilumut Gûtip únersûne ilingne nâ-magsísavâ. neriorssût ugperigugko isumákêrfigineqarsimassutitdlo ugperalugo Gûtip mána piviusúngortísavâ: ajorungnaersitáusautit sôrdlo Jîsusip tumartorsimassoq pisugsínaulersíkâ ajorungnaersitau-nigssane ugperingmago. ugperuvit taima písaoq.

ajorungnaersitausimaningnik maluginigssat utarqeqinago, kisiáne oqarit: perêrsoq ugperâra imáingitsoq taimailerêrnera malugigavko, kisiánile Gûtip taima neriorssormanga.«

Jîsuse oqarpoq: »sunalûnît piuvdlugo qínutigiguvsuik pi-umârigse ugpersínaritse, tauva písavarse.« Mák. u, 24. neriorssûtíp tamatuma nâmagsineqarnigssânut patsisigssaqarpoq tás-salo: qinúsassugut Gûtip piuvdlugo nâpértûtumik. piuvdlugo tássauvoq ajortimit evqiarumavdluta, Gûtimut qitornángortíkumavdluta inûnermigdlo iluartumik inûneqarsínaussúngortíkumavdluta.

taimáitumik pivdluarquneqarnigssat táuko qínutigisínauvavut písa-givut ugperdluta Gûtilo qutsavigalugo táukunínga tunísagâtigut qulángínavta. písínautitaorêrpugúme Jísusimukarnigssavtínut tás-sane evqiarneqardluta inatsisitdlo sãne atasínaulerdluta kángusûte-qarnata tarnivtalo nalúngíssusiagut nanertugaunata. »tauva mãna Kristuse Jísusimĩtut pitdlagagssautitagssaujungnaerput.« Rûm. 8, 1.

[52] taima misigissaqarêdluse ingmivsínik pigiungnaerpuse. ak-isûmik pisiarineqarpuse utertíneqaravse. »aserujassumik sílvimigdlûnît kûltimigdlûnît pínase... aungmigdle akisûmik sôrdlo savârqap agssuarnaitsup ínardluitsup tássa Kristusip pianik.« 1 Pîtr. 1, 18, 19. iliorníkut artornaitsúkut Gûtimut ugpilerdlutit túniúkavit anersâp iluartup ũmatingne inûneq nutâq pilersípâ. qitornángorputit Gûtip ilaqtainut ilángútoq, asavâtitdlo sôrdlo erne asagine.

mãna Jísusimut túniuterêruvit tunuarniaqinaq. qimangniaqinago, uvdludle nungutdlugit oqartarit: »Jísusip pigânga táussumúnga túni-uterêrama.« Gûte qínuvigiuk anersâminik tunerquvdlutit sáimáuner-migutdlo ataterquvdlutit. sôrdlo Gûtimut túniúnigkut táussumún-galo ugpilerníkut táussumúnga qitornángorsimassutit, taimatut táus-sumane inûssariaqarputit apustile oqarpoq: »taimáitumik Kristuse Jísuse Nâлагаq pigileravsiuk táussumane saqigitse.« Kul. 2, 6.

ima isumaliortoqartánguatsiarpoq misilingneqarqârtariaqardlu-tik Nâlagkamutdlo sângniarsimanertik nivtarqârtariaqardlugo — ait-sâtdlo tauva pivdluarquassinera qínutigisínaulísavdlugo. Gûtivdle pivdluarqússutâ mãnamît perêrsínauvat. Gûtip sáimáunera, Kristusip anersâ sângĩssutsimingne ikiortigssartik pissariaqarpât taimáingigpat ajorte agssortorsínáungínamíko. Jísusip piuvavâ taimaigínardluta ornísagivtíne: ajortilikulûvdluta, ikiortigssaerutdluta, átaveqaleru-mavdluta. aggiútariaqarpavut: sângĩssuserput tamât, sianĩtsorpatd-langnerput, ajorteqarnerput perqigsimivdlutalo isigaisa sãne nât-dlútariaqarnerput. táussuma nâlangnautigssarâ asangningârdlune pákutísavdluta, ikivut máusersordlugit mingungnivtínitdlo tamarmit evqiardluta.

[53] tássane tûsinterpait kúkussarput. Kristusip nangminêrdlune isumákêrfigigâtik ugperíngilât. Gûtip oqausínâ ugperíngilât. kisiáne kinalûnît únersûmik ugperingnigtoq ilisimásavoq Gûtip sáimáuner-migut ajortit tamaisa isumákêrai. erqarsaut una Gûtip neriorssûtai ivdlit pigssaríngíkitit, erqarsaut táuna anisínaruk. kialûnît ajor-tuliortup perqigsimissup pigssarai. nakûssut sáimáunerdllo Kris-

tusíkut uvavtínut túniússáuput, kivfartortutdlo íngilit tarnimut ug-pertunut tamanut aggiútarpait. kina qanordlúnít ajortuliortútigigaluarune nakússúmik, mingúissusermik iluártútaunermigdlo Jîsusime pivdlune toqussime pissagssaqarpoq. Kristusip erinigâ atissait ajortip mingugtitai pêrumavdlugit iluarssutsimilo atissainik qaqortunik atitíkumavdlugit. inôrquvai; toqorqúngilai.

Gútip inuit toqujassut ingmingnut iliūtarnérátut iliorfigis-sángilâtigut. erqarsautai isumagssuigajússusermik, asangningnermik nagdligingnigkajússusermigdlo ulivqârput. oqarpoq »ilu-aitsup qimagdliuk avqutigissane, piúngitsuliortuvdlo qimagdligit erqarsautine sâgdunilo Nâlagkamut, táussuma angajorqautserfigiumârpâ tauva, Gútipvínut sâgkile isumákînertoqingmat.« »pinerdlungnitit pîarpâka nuiatut isivdlugit, ajortuliautsitdlo putsutut.« Is. 55, 7; 44, 22.

»mássa iluaríngilara toqulersoq toqugpat, oqarpoq Nâлагаq nâlagaussoq, sâgdulusilo inûgitse.« Hsk. 18, 32. Sâtane piarêsimavoq Gútip únersútainik erdlingnangârtunik arsârumavdluta. písinaugaluarune qaumassup seqernere neriútdlo tamât tarnimit pêrumagaluarpai; kisiáne taimailiorniarnereane akuereqinago. ússîssoq tusâqinago kisiáne oqarit: »Jîsuse toquvoq inôrquvdlunga; asavânga, támarqúngilângalo. nâkigtarajugtumik qilangme atâtaqarpunga, naugdlo asangningnera asigínarsimagaluariga, nauk pivdluarqússutit uvavnut túniússai atupilugsimagaluarivka, nikuínariarpunga atâtavnu kardlungalo oqarfigísavdlugo: »atâtaq, ilingnut qilangmutdlo ajortuliorpunga, kingorna ernernik taineqarneq qín-garqúpunga. kivfartortivit ilâtut itínga.« ássersútip oqalugtûpâtít erneq támartoq qanoq ilagsineqásassoq: »sulile ungasigsumítitdlugo angutâta takulerpâ nâkigingâlerdlugo, arpagdlunilo qungasi-agut eqípâ kunigdlugulo.« Lúk. 15, 18—20.

ássersútipvdlúnít táussuma nauk ima kivdlingnartigigaluar-dlune atâtavta qilangmiussup nagdligtuinera nâgssáungitsoq nâmagtumik oqautigisínâungilâ. Nâлагаq pruvfítíkut oqarpoq: »asangningnermik soraiuitsumik asavavkit, tamána pivdlugo isumagssuinermik qilussarpavkit.« Jer. 31, 3. ajortuliortoq sule atâtame igdluanut ungasigssorssuarmítitdlugo nunamilo takornartame pigis-saminik nungulugsínautitdlugo atâtap ũmatâta erinigingârpâ, erinilerndlo sunalúnít tarnime itertitaussoq Gútimut uterumalernermik kinguneqartoq tássaugínarpoq anersâp asangnigdlune qaerquassin-

[54]

era, kimigîserdlune, oqaorqigsâriniardlune támalersordlo atâtap ũmámigut asangningneranut pisíniardlugo.

bîbilip neriorssûtai angingârtut issigerêrdlugit qularneq inigssaqartísí-naunerpiuq ? isumaqarsínaunerpit ajortulikúlúnguaq uterumatdlerpat ajortinilo asigínarumalerpagit Nâlagkap sukangnersûvdlune akornuserumásagâ perqigsimivdlune ingminut perqunago? erqarsaut taimáitoq pêrdle! erqarsautit taimáitut atâtat qilangmiussoq pivdlugo erqarsautaussut aitsât tássa tarnimut ajoqutaussut. ajorte ũmigâ; kisiáne ajortilik asavâ, Kristusimilo ingminik túniúpoq tamaisa pi-umassut ánáuneqalersínaorquvdlugit pivdluarnermigdlo soraiuitsumik nâlangnássutsip nâlagauvfiane angusserquvdlugit asangning-nine nalunaerniardlugo oqautsit ukunínga nangmineq qinerîgkaminit asangnerpalungnerussut sákortunerussutdlo uvavtínut atorsínausimagaluarnerpai ? nalunaiavoq: »arnap nâlungiángue puiortarnerpâ timime iluata erniâ nagdligtúsanago ? puioraluarpatdlûnît taimáitoq uvanga puiúsángilavkit.« Is. 49, 49, 15.

ârdlorit qulartutit sujorassutitdlo; Jîsuse inûvoq sivnerdlutit savsarumavdlune. Gûte qutsavigiuk erne asassane túniungmago, qinugitdlo pivdlutit toqua pilugsínarqunago. anersâp uvdlume aggerquvâtit. ũmativit ilûngâgut Jîsusimukarit; tauva pivdluarqussineranik piunavfigísavat.

[55] neriorssûtít atuartarângagkit erqaimassaruk asangningner- mut taigssáungitsumut nagdligingningnermutdlo nalunaerqutaussut. asangningnerup soraiuitsup ũmatâ sáimaussoq ajortilingnut sangmivoq kigdleqángitsumik isumagssuísuseqardlune. »táussumûna utertitauvugut auagut ajortivtínik isumákêfigineqardluta sáimáussingârnera migssiliordlugo.« Evf. 1, 7. ugpersínarit Gûte ikiortigigit. ássine inungme pilerserqigkumavdlugo piunassarâ. navsuerdlutit perqigsimivdlutitdlo ornigkugko patdlísavâtit isumagssuinermik isumákînermigdlo peqardlune.

INGMÍKÔRTORTAK 7—JÎSUSIMIT AJOKERSUGAUSSUP ILISARNAKUTAI

[56]

[57]

»taimáitumik kinalūnît Kristusimîtoq píngortitauvoq nutâq; pisoq qângiúpoq, ata, nutângorpoq.« 2 Kor. 5, 17. inuit tamarmik ímaqa erqordluínardlugo oqautigisínáungilât qanga imalūnît sume avdlamik isumatârnertik tamatumúngalūnît patsisaussut tamaisa tíkuarsínaunagit. imáingilardle sule avdlamik isumatârsimángit-sut. Kristuse Nikudîmusimut oqarpoq: »anore isumaminik pis-saraoq sujorssungneralo tusartaraluarpat, sumitdle pissoq sumutdlo ingerdlassoq ilisimángilat. taimáiput anersâmit erniusimassut tamarmik.« Juán. 3, 8. Gûtip anersâta inûp ũmatânut súnînera ássersūneqarsínauvoq anorimut takugssáungingmat, kinguner-ile taimáitoq erssarigsumik takuneqarsínaulerdlutigdlo misig-ineqarsínaulersarput. píssaunerup erniorqigsitaussup inûp issânit takuneqarsínáungitsup inûneq nutâq tarnime pilersípâ; inuk nutâq Gûtip ássingane píngortípâ.

anersâp píngortitsinera nipaitsumik malungnaitsumigdlo ingerd-latitdlugo kingunere sarqúmísáput. ũmat Gûtip anersâgut nutângor-titausimagpat inúneq tamatumúnga nalunaerqutáusaoq. ũmativta avdlángortínigssânut Gûtivdlo isumânut nâpertūtúngornigssamat ingmivtínit qanoq iloriusigssaqángisitdluta ingminuínardlo tatig-iniángitdluínartariaqaratdlartit- dluta sulivutdlūnît ajúngitsut isumavdlûtiginiartariaqángisitdlugit inûnivta sarqúmerumârpâ Gûtip sáimáunera ilumiuginerigput -ngínerigputdlūnît. takujumârp-at avdlángorneq qanoqíssusivtíne, ilerquvtíne soqutigissavtínilo. qanoq-ísimagaluarnivta mǎnalo qanoq-íssutsivta ássigñgíssusiat ersserqigdluínarumârpaoq. inûp qanoq-íssuserpiane sarqúmersítarpâ iliornertigut ajúngitsutigut ajortutigutdlūnît nalautsortutigut pínago kisiáne imáissutsíkut angníkut oqalugtarnermine iliortarnerninilo ilerqungnârisamigut.

[58]

ilumôrpoq sarqumissúkut agssuarnaitsumik píssusilersortoqarsí-naussoq Kristusip píssaunera nutângortitsissoq pigíngíkaluard-lugo. sûtíneqarneq avdlanitdlo atarqíneqarneq angujumavdlugo ka-

jungerneq ajúngitsumik agssuarnaitsumigdlo inûsínáungortitsissarpoq. ingminut atarqinartíniarnerup sarqumissúkut ajorte nigortertísinauvâ. ũmat nangminigssarsiortoq ajúngitsorssuarmik iliorsínauvoq. qanorme tauva ilivdluta ilisimásavarput sordlerne ardláinîtdluta?

kina ũmativtíne nâlagauva? kina erqarsautivta uníngavigât? kina oqalûsererusungneruvarput ? kimut pigitípavut misigíssut-sivut itinerussut nukivutdlo ajúngínerit? Kristusip pigigpatigut erqarsautigísavarput erqarsautivutdlo nuánernerit táussumúnga sangmitíneqásáput. süssuserput pigissavutdlo. erinigísavarput ássigilerumavdlugo, anersâvanit sujulerssorneqarumavdluta.

[59] Kristusip Jísusime píngortitángortut nutât anersâp inerititainik inerititaqásáput nakûssunik: »asangningneq, tipaitsungneq, erqigsineq, kamajuíneq, avâgingningneq, angajorqautserneq, ilumôrneq, qanilârneq, pítaiuíneq.« Gal. 5, 22. píumássusitorqat malerqigkumajungnáisavait Gûtivdie erneranut ugperníkut tumai atuardlugit ingerdlajumalísáput qanoq íssusia ingmingne ersserneqartíkumalísavdlugo mínguiarumalísavdlutigdlo sordlo táuna mínguitsûssoq. sujornagut qíngarssorsimassatik mâna asalerpait, sujornagutdlo asasimassatik qíngarssorpait. manigûssuseqángitsut isumáinarmingnigdlo ingerdlajumassut qanilártúngorput ũmatimíkutdlo manigûtúngordlutik. pingâkujugut ilungersorpalugtúngordlutigdlo nikanartítúngorput. imerajugtoq imerajugtújungnaerpoq inûnerdlugtordlo ilerqorigsúngorpoq. silarssuarmiut ilerque atortuilo aserujassut taimaitdlêrneqarput. kristumiut pínersaut qagdleq ujásángilât »pínersauteqásáputdle inungmik issertugkamik ũmatip, anersâp píuaitsup sagdlaitsup pianik aserujitsumik, táuname Gûtimut erdlingnaqingmat.« 1 Pîtr. 3, 3. 4.

inuk avdlamik isumatârsimassutut taineq ajornaqaoq inûnerane pitsaunerulernermik pissoqarsimángigpat. ajortigdlip únersüne nâmagsiguniuk, ilumûngínícut pigssarsiane taorserdlugit, ajortine ángâautigalugit Gûtilo inoqatinilo asavdlugit, ilisimásavâ toqumit inûnermut nûgsimavdlune.

támartut ajortiligut píssuseqardluta Kristusimut piguvta sáimáuneragut ajortit isumákîgauneránik pigssarseqatauvdluta asangningneq ũmáme sivkilísaoq. nangmagagssaq sûssoq artornarungnáisaoq Kristusip uvavtínut nangmagkiutitâ oqingmat. píssugssáususeq nuánersuinaulísaoq, ingminigdlo túniúneq tipaitsungnartuí-

naulísaoq. avqut târtumit matôrsimasorissaq iluássutsip seqernanit qáumarsarneqartúlísaoq.

Kristusip píssusia asanartoq malingnigtainísaoq takutíkumârpoq. Gûtip piomassâ suliarísavdlugo nuánarâ. Gûtimik asangningneq nâlangnautigssâlo pivdlugo nikatdlujuíneq ánáussissivta inûnerane nakûssutáuput. asangningnerup táussuma qanoq iliortarnere pínersardlutigdlo pingârtúngortípai. asangningneq Gûtimit pivog. ũmatip avdlamik isumatârsimángitsup píngortísínaunagulûnît naulersísínaungilâ. ũmáme Jĭsusip najugâne aitsât ítarpoq. »asavarput asarqârmatigut.« 1 Juán. 4, 19. ũmáme Gûtip sáimáuneragut nutângortitaussume qanoq iliornerit tamaisa ansangningnerup ingerdlatilersarpâi. táussuma inûp píssusia pilersítarpa, piumatdlertarnere aqútarpai, kajungíssusê nâlagkersortarpai, akerarîngneq ajugauvfigis-sarpâ inûvdlo misigíssusê ajúngitsúngortítardlugit. asangningneq táuna tarnime pigineqarune inûneq nuánersúngortítarpâ tamagingnilo erqavtínîtone minguersaissutut súnîneq siaruardlugo.

[60]

kúkússuteqarpoq mardlungnik Gûtip qitornaisa — pingârtumik aitsât sáimáuneranut túniuterdlâjussut — mianerssorfigissariaqagainik. sujugdleq erqartorêrparput, tássa nangmineq sulíánane tati-galugit sákugalugitdlo Gûtimut iluarissagssauniarneq. suliamigut iluartúngorniartoq inatsisit maleruarniarqigsârunigitdlûnît ajornardluínartumik nâmagsiniagaqartûvoq. inuit Kristuse ilaginago suliarisínaussaralue tamarmik ingminut asanermi ajortimitdlo âtsugáuput. Kristusip sáimáunerata kisime iluartúngortísínauvâtigut ugperníkut.

kúkússut tamatuma akerdlia sujugdliuvdlo navianaqatâ tássa isumaqaráine Kristusip inuit Gûtip inatsisainut nâlangniartari-aqartíkai ugpernerínákut sáimáunerminik peqatausínáungoravta taimalo suliavut ánangnigssavtínut atorsínaunatik.

malugiuk nâlangniarneq qagdlinákut Gûtip piomassainut nâpertûniarnerúngitsoq tássaussordle asangnigtup kivfartornera. Gûtip inatsisaisa qanoq íssusia nalunaerpât. pásíssutigssáuput asangnigdlune sujunertarissânut angisûnut, taimáitumigdlo inatsisai qilangme nunamilo nâlagkersuinerata túngavigai. ũmativut nutângortitausimagpata Gûtip ássingane, Gûtip asangníssusia tarnivtínut íkúneqarsimagpat, tauva inássutai inûnivtíne erssísángín-erpat ? asangningnerup sujunertâ ũmativtíne íkúneqarsimagpat inuk táussuma píngortitsissime ássingane nutângortitausimagpat,

[61] tauva angerusisâp neriorssûtâ erq̄simásaoq: »inássutíka ũmatainut túniúkumârpáka erqarsautáinutdlo agdlagkumârdlugit.« Epr. 10, 6. inatsisaidlo ũmáme agdlagsimagunik inûneq súnesimásángín-erpât ? nâlangneq — tatigissagssáussutsip asangningneruvdlo kiv-fartũssísutât — ajoqersugkamut ilisarnauterpiauvoq. taimáitumik agdlagsimassut oqarput: »tássauvoq Gûtimik asangningneq inássutai maleruaruvtigik.« »oqartoq ilisarâra, inássutailo maleruarnagit, táuna sagdlutûvoq, sagdlusuíssutdlo ilumiugíngilâ.« 1 Juán. 5, 3; 2, 4. ugpernerup nâlangnigssaq inungnut pissariaerutínago kiserdluín-arme Kristusip sáimáuneranik ilangêqautaulersípâtigut taimailivdlu-talo nâlangnermik takutitsisínaulersitdluta.

nâlangnivitigut ánáuneqarnigssaq pigssarsiaríngilarput, mássame ánanngnigssaq Gûtip akeqángitsumik tuníssutigâ ugperníkut tigus-sariaqartoq. nâlangnerdle ugpernerup inerítorâ. »ilisimavarsilo ajortit pîsavdlugit erssersoq, ajortimigdlo ilumiugissaqángilaq. kinalũnîtdle táussumanîtuartoq ajortuliortaríngilaq; kinalũnit ajor-tuliortup takunagulo ilisaríngilâ.« 1 Juán. 3, 5. 6. ilisarnaut erqor-toq tássauvoq. Kristusimíkuvta Gûtivdlo asangningnera uvavtínîg-pat misigíssutsivut, erqarsautivut qanordlo iliornivut Gûtip pi-massânut inatsisine erssersitaussumut nâpertũkumârpút. »qitornán-guáka kimutdlũnît támartitínaveritse. iluarnermik ilerqulik iluarpoq sôrdlo táuna iluartoq.« 1 Juán. 3, 7. Gûtip inatsisaisa iluartut inatsisit qulit Sînaimé túniússat iluarneq sússoq nalunaerpât.

[62] Kristusimut ugpernermik taineqartartoq oqautigineqartar tordlo Gûtimut nâlangniarnermik pissariaerutitsissutut, ugpernerúngilaq pissússârneruvordle. »sáimáunermit ánagtitauvuse ugperníkut.« »taimátaoq ugperneq sulianik ilaqángitsoq taimáinermine toqun-gavoq.« Evf. 2, 8; Jâk. 2, 17. Jîsuse nunamut píngíkatd-larame oqarpoq: »Gûtiga, perqussat nâmagsísavdlugo kajunge-qaunga, inatsisitdlo ũmámiugãka.« tugs. 40, kingumutdlo qi-laliángitsiarnermine nalunaerpoq: »atâtama inássutai maleruaríka asangníssusianîtuardlungalo.« Juán 15, 1o. agdlagsimassut oqarput: »matumûnalo nalujungnaerpugut ilisarigigput inássutai maleruaru-vtigik. .. táussumanîtuardlune oqartoq ima saqissariaqarpoq sôrdlo táuna saqissoq.« »Kristusísaoq ániarmingmat ilivse pivdluse mali-gagssaqartitdluse, tumine atuarquvdlusigik.« 1. Juán. 2, 3—6; 1 Pîtr. 2, 21.

inûneq nâgssáungitsoq angorquvdlugo piumassarineqartoq táunarpiauvoq táunaujuarsimassoq — paradísime angajorqâvta sujgdlerpât ordlunerat sujqorquvdlugo táunaujuarsimassoq: Gûtip inatsisainut nâlagdluínarneq, iluardluínarneq. tamatumánga mingnerussumik piumassaqaarníkut inûneq nâgssáungitsoq túniúneqartugssaugaluarpat silarssuarssûp tamarme pivdluarnigssâ navianartorsioritáusagaluarpoq. tamatumame ajorte nâgdliungnautâlo erdloqíssutauneralo nâgssáungitsumut tássáutuínartugssángortísagaluarpmago.

Adamip ordlunerme sujornagut Gûtip inatsisainut nâlangníkut iluardluartumik píssuseqásavdlune sapíngilâ, ajortulioramile sapilerpâ, ajortuliâlo pivdugo pilerqârnivtínit aserugauvugut ingminik iluartúngortísínaujungnaerdluta. ajortiliugavta iluaitssûvdlutalo inatsisit ivdlernartut nâmagdluínartumik nâlagsínáungilavut. ingmivtíne iluarssuseqángilagut. Gûtip inatsisaisa nâmagserqussait tamákíssumik nâmagsisínáungilavut; Kristusivdle periarfigssarsivâtigut. nuname inûvoq misiligaunerit ússigauneritdlo nâpitagssarissagkavut táukorpiat atordlugit. ajorteqángitdluínardlune inûvoq. pivdluta toquvoq, ajortivutdlo ingminut písíkumavai iluássusermigdlo tuniumavdluta. táussumúnga túniúkuvit ánáussissigtutdlo ilagsisimavdlugo táuna pivdugo iluartúttíneqásautit qanordlûnît inûningne ajortuliortúttigisimagaluaruvit. Kristusip píssusia píssutsingnut taorsiúneqásaoq, Gûtivdlo ajortuliorsimángisáinartutut ilagsísavâtít.

agdlâme tamatumánga angnerussumik: Kristusip ũmat avdlángortísavâ ugperníkut ũmatingne ineqalerame. peqatigiler- nera [63] tamána atatíniartariaqarpat ugperdlutit, piumassatdlo táussumúnga perqútuínardlugo; taimáituartitdlutitdlo ilingne súnîumârpoq piumatdlersítardlutit nâmagsissaqartítardlutitdlo iluarissane nâpertordlugo. tauvame oqarsínáusautit: »mãnalo uviningme inûserissara Gûtip erneranut ugperdlunga inûserâra, uvavnik asangnigtumut ingminigdlo túniutdlune pivdlunga.« Gal. 2, 20. JÏsuse ajoqersugkaminut oqarpoq: »ilivse oqalugtûngínavse, atâtavsile anersâ ilivsíne oqalugtûngmat.« Mat. 10, 20. taima Kristuse ilingne suligpat anersâta ássinganik erssersitaqásautit suliaisalo ássinginik suliaqardlutit — iluarnerup nâlangneruvdlo suliaínik.

tauva ingmivtíne usorsitsautigssaqángilagut ingmivtínik angisûtíniarnigssamut túngavigssaqarata. Kristusip iluarnera uvavtínut pigssángortoq suliardlo anersâta uvavtíne uvavtigutdlo nâmagsissâ neriungnivta kiserdluínât túngavigâ.

ugperneq oqalûserigângavtigo erqaimásavarput ugperneq atausínáungitsoq. qularungnaersitaunermik túniússaussoqarpoq kristumiut ugperneránit avdlauvdluínartumik. Gûteqarnera píssauneralo oqausísalo ilumorssusiat ilumut piussûput Sâtanivdlûnît kivfapiluisalûnît ilumordlutik miserratigisínáungisáinik. bîbile oqarpoq: »anersâpiluítaoq ugperât úligdlutigdlo.« Jâk. 2, 19. tamánale ugpernerúngilaq. Gûtip oqausísigut nalujungnaersitauvdlune akerdlilersuíngrínarmik píssuseqarane piúmássutsinigdle táussumúnga túniússisup Gûte ũmánik asangningnerminigdlo tunivâ; inuk taimáitoq ugperneqarpoq — ugpernermik asangningníkut sulissumik tarnimigdlo evqiaissumik. ugperníkut táussumûna ũmat Gûtip ássingane nutângortitaussarpoq, ũmatdlo táuna sângniángíkatdlarnermine Gûtip inatsisainut nâlagtúsímángíkaluartoq taimáitûsínáungíkaluartordlo, mãna inatsisainik ivdlernartumik nuánârouteqalerpoq tugsiausior-toq oqaqatigisínângordlugo: »ata, inatsisitit asangâravkit; uvdloq [64] nâvdlugo erqarsautigissarâka.« tugs. 119, 97. inatsisit iluarnerat uvavtíne nâmagsineqartarpoq »uvinik malingnago anersârdle maligdlugo saqissune.« Rûm. 8, 4.

inoqarpoq Kristusip asangningneranik isumákêrfígingnigtumik misigissaqarsimassunik ilumutdlo kigsauteqalersimassunik Gûtimut qitornaujumavdlutik kisiánile pâsivdlugo píssusertik nâmángípatdlârtoq inûnertigdlo kúkunernik ulivkârdlune, qularerqajâgínarpâtdlo ũmatimik anersâkut iluartúkut nutângortitausi-manerat. ũmatinut taimáitunut oqarumavunga: qularnermit tunuáinaqinak. qavsînik Jîsusip isigaisa sânut patdlortariaqartarpugut qiavdluta amigautivut kúkunivutdlo pivdlugit. kisiáne sapîssusêrútariaqángilagut. nauk akerqamit ajugauvfigineqaraluaruvta taimáitoq Gûtimut qimagáungilagut ajagtugaunatalo. nâgga, Kristuse Gûtip talerpiata tungânîpoq qínutdlutalo. Juánase asanar-toq oqarpoq: »tamákunínga ilivsínut agdlagpunga ajortuliorqunase ajortulior-toqaraluarpatdlo atâtame igdlersuissoqarpugut, Jîsuse Kristusimik iluartûssumik.« 1 Juán. 2, 1. Kristusip oqausê puioqinagit: »atâtap asavâse.« Juán. 16, 27. ingminut uterterusugpâtít nangmineq minguíssutse ivdlernássutsilo ilingne akisugtut takujumavdlugit. táussumúnga túniúkumasínaruvit táussuma ajúngitsuliamik ilingne autdlarnîssup nâmagsiumârpâtaoq Jîsusip Kristusip uvdlugssâne. ilungersorneruvdlutit qinussarit: angnerussumik ugperit. uvagut nangmineq sângîssuserput takuleruvtigo utertitsissivta

nakūssusianut perqusa. tauva únersiutigísavarput táuna, kīnavta qáumarqutât.

Jĭsuse qanigdliartortitdlugo nangmineq ilingnut nāmángĭssut-sit pâsiartuínásavat tagpingneruleriartúsagavit amigautititdlo táus-suma píssusianut nāmagdluínartumut akerdliussut erssarigdluínar-tumik sarqúmĭsangmata. tamána ugpernaqutauvoq Sâtanip támar-titsiniarnerisa píssaunêrúsimaneránut Gûtivdlo anersâta inûneqaler-sitsissumik súnĭssartup ilingnik utertitsilerneranik.

ũmáme nangmineq ajorteqássutsiminik takúngitsume Jĭsusimik [65] asangningneq itisûmik ísínáungilaq. tarnip Kristusip sáimáuneragut avdlángortitaussup Kristusip Gûtisut píssusivia nuánârutigiumârpâ. kisiáne ilerqúkut aserorsimássuserput takúngĭkuvtigo tamána uniúsángitsumik ugpernaqutauvoq Kristusip píssusianik pingâr-erússusianigdlo takungnĭsimángĭnivtĭnut.

ingmivtĭnik atarqiungnaeriartoruvta ánáussissivta minguĭssusia asangnĭssusialo kigdleqángitsoq takuvdluariartordlugo nuánarileri-artúsavarput. nangmineq ajorteqássutusivta táussumúnga isumákĭsí-naussumut písĭsavâtigut; tarnerdlo sá píssutsiminik misigalune Kris-tusimik uyardlerpat táussuma píssaunine tamât pigalugo sarqúmer-figiumârpâ. ajulĭssutsivtĭnik misiginivta táussumúnga Gûtivdlo oqausianut qaningnerujartortĭpatigut angnerungârtumik píssusia pâsiartúsavarput sulilo nāmangnerujartortumik ássingane ersseri-artúsavdluta.

[66]

INGMÍKÔRTORTAK 8—KRISTUSIME

[67]

AGDLIARTORNEK

isumap avdlángornera Gûtimit qitornángornivtíne pissoq bî-bilime erniunertut erqartorneqarpoq. ãma ásserssũneqarpoq naut-sîagssarigsumut narssáume sivkersumut. taimailivdlutik sângniar-qámersut inôrqâttut agdliartúsáput inersimássusermut angutitut arnatutdlo Kristuse Jîsusime. 1 Pîtr. 2, 2. Evf. 4, 5. nautsîagssarigsutut narssáume siaruartigkatut naujartúsáput inerítóqásavdlutigdlo. Isaia oqarpoq taineqásassut »orpigssuarnik iluarnerup pînik, Nâlagkap íkússugainik nâlangnarsíssutigssainik.« Is. 61, 3. taima ássilíssat uvdluínarne inûnerme pissut atorneqarput sagdlusuíssutit issertugaussut anersâkut inûnermut túngassut pâsivdluarnerorquvdlugit ikiorniardluta.

inuit ilisimássusiata pîkoríssusiatalo tamarme píngortitame mingnín-guardlûnît ûmássuseqalersíneq saperpâ. inûnîkut Gûtíp túniússáinâgut naussut ûmassutdlo ûmasínáuput. taimáitut-una ãma inûnîkut Gûtimit píssúkut aitsât inûneq anersâkut ítoq inuit ûmatáine pilersíneqartartoq. kinalûnît erniorqigsimángitsoq inûnermik Kristusip uvavtínut túniúniardlugo tikiússutigíssânik píggarsseqatausínáungílaq. Juán. 3, 3.

[68] sôrdlo ûmássuseqalernerneq píssartooq taimátaooq agdliartorneq ípoq. Gûtíp-una inerítugssánguaq sivkersoqalersítarâ sivkernerdlo kingunigssaqalersítardlugo. píssauneragut-una naut-sîagssaq agdliartortartoq »ivînait perqârdlugit kingornalo karrít, kingornalo qajûssiagssat karrít iluine ineritdluarsimassut.« Mák. 4, 28. pruvfítivdlo Húsiap oqautigâ Israile »sivkerumârtoq assorutitut.« »karrít ûmartísavai vînequtitut sivkerdlutik.« Hús. 14, 6. 8. Jîsuvdlo perquvâtigut »misigssorsigik assorutit qanoq naujartortarut.« Lúk. 12, 27. orpît naussutdlo nangmingneq ilungersornermíkutdlûnît erqasungnermíkutdlûnît norqainermíkutdlûnît naujartortángitdlat kisiáne Gûtíp ûmássuseqarsínaorquvdlutik piarersagainik píggarsiníkut. meraq nangmineq erqasungnermigut nukigssornermigutdlûnit mâna angíssuserissaminit angnerulersísínáungílaq.

taimatordluínaq ivdlit nangmineq erqasungníkut norqainícutdlūnît anersākut agdliartortitsisínáungilatit. naussoq merardlo agdliartortarput avatangîssimingnit inûnermut pissariaqartut pissaramíkik — siláinaq, seqernup qaumarnga inûssutigssardlo. sôrdlo tamáko pín-gortitap túniútagai ûmassumut naussumutdlo ítut, taimatut Kristuse táussumúnga isumagerqussumut ípoq. táuko qaumassorât soraiuitsoq, seqinerât erqornaverqutigalugulo. Is. 60, 19 tugs 84, 12 Israilimut kanernertut íkumavoq, íkumavdlune »sialugtut narssáunguanut panertunut« Hús. 14, 6; tugs. 72, 6. imiuvoq inûssutilik, Gûtip neqígssautâ »qilangmit arqartoq silamiunik inûtitsissoq.« Juán. 6, 33.

Gûtip erne túniúpâ. tuníssutíkut táussumûna angingártúkut silarssuaq sáimáunermik tamákerpâ siláinartut nunarssuavtínik avatangîssutut pivitutigissumik. kícutdlūnît siláinarmik tamatumínga najússuiumassut inûjumârput agdliartordlutigdlo angutip inersimás-susia nagdlerdlugo Kristuse Jîsusime.

sôrdlo naussup seqineq sangmissarâ qíngornere tapertaoqatáu-sangmata píníssutsime iluseríssutsimilo nāmagtínigssānut, taimatut uvagútaoq iluáassutsip seqerna sangmissariaqarparput Gûtip qaumassuanut qíngorfigerquvdluta píssuserputdlo Kristusip ássingane agdliartortíneqarquvdlugo.

tamatumínga Jîsusip ilníartípâtigut oqarame: »uvavnítuaritse, tauva uvangátaoq ilivsinĩtuásaunga sôrdlo avalequt ingmine inerititaqarsínáungitsoq vīneqúmĩtuángíkune, taimátaoq ilivse sapísause uvavnítuángíkuvse. .. uvangame ilaginanga saperdluínarpuse.« Juán 15, 4. 5. ivdlit Kristuse ilaginago inûneq ivdlernar-toq inûnerisínáungilat sôrdlo avalequt timitaminĩngíkune naujartorsínáungitsoq inerititaqarsínaunanilo táussumánga avigsârsimavdlutit inûneqángilatit ússernartoq agssortúsavdlugo nukigssaqángilatit; sáimáunícutdlūnît iluáassutsícutdlūnît naujartorsínáungilatit táussumanĩkuvitdle sivkersoqásautitdlusôq agdliartordlutitdlo táussumánga inûssuteqaruvit toqûssásángilatit inerítóqángitsūsānagdlo. orpigtut kũngûp sinâne íkutatut ísautit.

qavsît isumaliorput suliagssap ilâ nangmingneq nāmagsis-sariaqardlugo. Jîsusimut perqúput ajortimingnik isumákêrfigineqarumavdlutik, mǎnale nangmingneq ilungersornermíkut iluartumik inûniarput. ilungersorneritdle taimáitut tamarmik asulínásáput. Jîsuse oqarpoq: »uvanga ilaginanga saperdluínar-

[69]

puse.« sáimáunerme agdliartornerput, nuánânerput ajúngitsuliornerisínaussavutdlo tamarmik Kristusimik peqateqarnivtínik píssuteqarput. táussuma táussumínga inôqateqarnivtigut — uvdlut tamaisa nal. akúnerilo tamaisa táussumanînivtigut — aitsât sáimáunerme agdliartorsínauvugut. ugperneq autdlarnînángilâ, ãmale nãmagsivdluásavâ. autdlartínerane, nânerane, tamatigut Kristuse píssutáusaoq. ilagissariaqarpâtigut avqutivta autdlarqautáinâne naggatáinânilo pí-nata avqúmíle avdloriarnerit tamaisa. Dâve oqarpoq: »Nâlagaq issima sâñîtiuínarpara, talerpingma tungânîpoq aularqunanga.« tugs. 16, 8.

[70] ímaqa aperísautit: »qanoq ilivdlunga Kristusimítuásaunga ?« — taimatorpiaq sôrdlo taimane ilagserqâragko. »taimáitumik Kristuse Jísuse pigileravsiuk táussumane saqigitse.« »iluartordle ugperníkut inūsavoq.« Kul. 2, 6; Epr. 10, 38. Gûtimut túniú-putit táussumúngáinaq pigitíkumavdlutit kivfartúkumavdlugo nâlagkumavdlugulo, Kristusilo ánáussissigtut ilagsivat; nangminêrdlutit ajortitit akilersínáungilatit ũmatitdlúnít avdlángortísínaunago; Gûtimutdle túniúkavit ugperputit Kristuse pivdlugo tamákuńínga tamanik nãmagsíssutísagâtít. ugperníkut Kristusip pigissarilerpâtít, ugperníkutdlo táussumane ineriartúsautit — túniússaqardlutit tigusivdlutitdlo. tamaisa túniútariaqarpatit: ũmatit, píumásutsit kivfartūssisínáussutsit táussumúnga túniutdlutit inássutai tamaisa nâlagkumavdlugit. tamaisalo tigussariaqarpatit: ilagsivdlugo Kristuse pivdluarqussaunerit tamarmik nãmagtíssutát, ũmatingne ineqarquvdlugo ilingnut nakūssutauvdlune, iluássutauvdlune ikiūssutáusavdlunilo — nâlangníkut ingerdlaniarningne nukigssaqarquvdlutit.

uvdlât tamaisa Gûtimut perqussarit. suliagssangnit tamanit tamána sujugdliútaruk. qínutit imáitarile: »tigúnga, Nâlagaq, ilingnúinaq pigiterquvdlunga, najúnga, suliaralo tamât ilingne suliarinâra.« tamána tássa uvdlut tamaisa suliagssaq. uvdlât tamaisa Gûtimut perqussarit uvdloq autdlarnigkat pivdlugo. pílerssârnitit tamaisa táussumúnga túniútákit nãmagsineqarterquvdlugit pêrquvdlugitdlúnít sujulerssuinerata tamatuma píssariaqarnera ilingnut takutísagpago. taima uvdlut tamaisa inûnerit Gûtip agssainut túniúsínauvat, tássûnákutdlo inûnerit Kristusip inûneranik ásseqaleriartortíneqásaoq.

inûneq Kristusimĩtoq qasuersârdlune inûneruvoq. ímaqa kivdlisimârnartumik misigiuásángikaluarputit, kisiáne erqigsinar-tumik Gûtimut isumavdluartaartaqarputit. neriût ilingnĩngilaq, Kristusimípordle. sángĩssutsit táussuma nakũssusianik peqate-qásaoq, sujuneqángĩssutsit ilisimássusianik, qajangnássutsit pís-sauneranik kigdleqángitsumik. taimáitumik ingminik issigísángi-latit erqarsautigkutdlũnĩt ingminik unigfigísángilatit, Kristusile is-sigísavat. qimerdlôruk asangningnera písusiviatalo issíkuminássu- [71] sia nāmagdluinássusialo. Kristusip nikanarsarnera, Kristusip min-guĩssusia ivdlernássusialo, Kristusip asangningnera ássisiorsínáun-gitsoq — tássáuput isumap uníngavigissartagagssarissariaqagai. táussuma asavdlugo ássiginiardlugo tatigalugulo ássingane avdlán-gortíneqásassutit.

Jísuse oqarpoq: »uvavnĩtuaritse.« oqautsip táussuma imarai qa-suaersârneq, aulajáissuseq, tateqarneq. oqarqigpoq: »ornigsinga... qasuersísavavse.« Mat. 11, 28. tugsiausiortup erqarsaut tamánarpiaq oqautigâ: »Nâlagaq utarqiuk nipangerdlutit.« Isaialo nalunaiaivoq: »uníngáinarldusilo isumavdluaruvse písaoqajaqaase.« tugs. 37, 7. Is. 30, 15. qasuersârneq táuna nangmineq suliniángínerme nanissagssáungilaq; ánáussissuvme qaerqússutâne qasuersârnermik neriorssûtâ sulinigssamut qaerqussineranut atavoq. »nangmautara ilivsínut písísiuk.. . tauva tarnivsínut qasuerfigssarsiumârpuse.« Mat. 11, 29. tarneq Kristusime nāmagdluínarnerussumik qasuersârtoq táuna pivdlugo ilungersorneruvdlunilo suliniarnerujumârpog.

ingmivtínut erqarsautigititdluta erqarsautivut Kristusimut in-ûnerup písasauneruvdlo puilavfianut sangmineq ajorput. taimaing-mat Sâtanip ánáussissoq uvavtínut sũsupagitíniarssariuarpâ taimalo tarnip táussumúnga peqatigingnilernigssâ inôqatigingnilernigssâlo akornuserniartuardlugo. ússĩssup erqarsautit silarssũp nuánâru-tainut, inûnerup isumakulûtainut, erqigsinángitsuinut alianartuin-utdlo, avdlat kúkunerinut ivdlitdlũnĩt nangmineq kúkuningnut ami-gautingnutdlo sangmisíniarssariuarpai. persaringningnerinit támartí-niaqinaq. qavsít ilumôrniartut Gûtimilo inûniartut písíuartaarpai nangmineq kúkunitik sángĩtdliorfítigdlo sualugpatdlârtumik unig-figerquvdlugit. taimalo Kristusimit avigsârtitdlugit ajugauvfig-inigssât neriugâ. nangmineq ánangnigssarput pivdlugo isumaku-lungneq sujôranerdlo ingminivtínik pingârtípatdlâlerníkut pilersartut nigortíniartigik erqarsautit taimáitut tarneq nakũssu- tivta puilas- [72]

suanit tunutíarmássuk. tarnit Gûtimut isumagerquguk táussumúnga perquvdlutit. Kristuse oqalûserissardlugulo erqarsautigissardlugulo ivdlit nangminiússutsit tássane mingnerujartordle. qularneq tamât igiguk; sujôrajungnaerit. apustile Pauluse oqaqatiginiaruk: »Kristuse sáningassulingmut kikiagtugaoqatigâra; inûssordlo uvangaujungaerpoq, Kristusile uvavne inûvoq. mánalo uviningme inûneris-sara Gûtip erneranut ugperdlunga inûserâra, uvavnik asangnigtumut ingminigdlo túniutdlune pivdlunga.« Gal. 2, 20. Gûtime qasuersârit. pârerqussat pârivdлуarsínauvâ. táussuma agssainut perquguvit ilingnik asangnigtúkut ajugautísavâtit agdlât tamatumánga angnerussumik písavdlutit.

Kristuse inugtut táutoqalerame inuit asangningnerup katíngás-sutânik píssaunermut avdlanit kigtorarneqarsínáungitsumik inûvdle píngitsailisaunane nangmineq qinersisínauneragut kisiáne qil-erússaerneqarsínaussunik ingminut katíngássutilerpai. Sâtanip ússîniutimigut katíngássutaussumik tamatumínga kigtoraisíniarsariuarpâtigut Kristusimit avigsârneq qinerquvdlugo. taimáitumik erqumassariaqarpugut qinuvdлuta ilungersordluardлutalo. sûvdlûnît nâlagkamik avdlamik Kristusiúngitsumik qinersitísángingmatigut taimailiorsínaunermúme píngitsailissáungínavta. Kristusile issiginiartigo, tauva atátísavâtigut. Jîsuse issigissarângavtigo ârdlerinartoqartángilaq sûvdlûnîme agssainit nusugsínáungingmatigut. issigiuáinaruvtigo avdlángortíneqásaugut. »ássigileriartorparput taimatut nâlangnarsiartuínardлuta tássalo anersâp nâlagânit pineqardлuta.« 2 Kor. 3, 18.

tássauna taimailivdlutik ajoqersugkat sujugdлît ánáussissertik asassartik ássigileriartorât. Jîsusip oqause tusaramíkik ajorssautigalugo pâsivât. uyardlerput, nanissíput, tauvalo maligpât. ilagât igdlume, nerrivingme, inínguame qinujartorfingme, sulivfingme. [73] ilagât sôrdlo ilíniartut ilíniartitsissertik, uvdlutdlo tamaisa qardлunit Gûtip sagdlusuísstutai ivdlernartut ilíniarpait. issigât sôrdlo kivfat nâlagartik suliarerqussai pâsiumavdlugit. táuko ajoqersugkat inûput »uvavtitut misigissaqartartut.« Jâk. 5, 17. ajortimut sorssungnivta ássinganik sorssugtuartariaqarput; sáimáuneq táuna pissariaqarpât inûnermik iluartumik inôrquvdlutik.

agdlât Juánasip, ajoqersugkap asassap, inûnera ánáussissup inûneranut ássingunerssaugaluardлune píssutse asanartoq inúngûserisatut pigíngilâ. angneruniáinartaranilo perqarnítáinarnanilo ínard-

lugtumik pineqarângame akiniaiumassarpoq. ánáussissuvdle Gûtimit pissup píssusia ilisarileramiuk kúkunine takulerpai, tamatumalo manigũssuseqalersípâ. nakũssutsip ernitsajuíneruvdlo sagdláissutsivdlo, nâlangnássutsip makitajuíssutsivdlo Gûtip ernerata uvdluinarne inûnerane takussartagâta isumâ tupigusungnermik asangningnermigdlo ímerpâ. uvdlut nungutdlugit ũmatâ Kristusimut kajungersitaulerpoq ingminut tunugdliutilerdlune Nâlagkaminut asangningnermine. isumâ puvfajassartopq pitsauniartordlo súnigauvdlunilo piorsarneqarpoq ánáussissup píssauneranit. anersâp ánáussissup píssauneranit. anersâp iluartup erniorqingnermik súnîssartup ũmatâ nutângortípâ. Kristusip asangningnerata píssaunerata táusuma píssuserpiâ avdlángortípâ. tamána tássa Jîsusimik peqateqalernerup kinguneríngitsôrtángisâ. táuna ũmáme ineqarpat píssuserput tamarme avdlángúsaq. Kristusip anersâta asangningneratalo ũmat sáimartítarpâ tarneq píngitsailissutut, erqarsautitdlo kigsautitdlo qúmut Gûtimut qilangmutdlo qutdláutardlugit.

Kristuse qilaliarmat ajoqersugai najuineranik sule misigisimajuarpup. sôrdlo tássa nangminivik najorâtik asangningnermik qaumanermigdlo peqangârdlune. Jîsuse ánáussissoq angalaqatigisimassât, oqaloqatigissarsimassât qinoqatigissarsimassâtdlo, ũmatáinik neriulersitsivdlunilo tugpatdlersitsissarsimassoq táukunánga qilangmut pavungnartitausimavoq atâtap [74] oqariartûtigítitâ sule nipangiúsimatínago, íngilitdlo tugsiardlutik ilagsigâtdlo nipe táukunúnga apigsípoq: »ata, uvdlut tamaisa najorpavse silap naggatigssânut agdlât.« Mat. 28, 20. inugtut issíkoqardlune qilaliarpoq. nalúngilât Gûtip igsiavíssârssuata sanianîtitdlugo agdlât sule ikíngutigigítik ánáussissigalugulo. nalúngilât misigíssusê avdlángúngitsut sulilo inuit erdloqíssutainik ilisarssissoq. nangmineq aungmigut pigssarsiarititane Gûtimut sarqúmerpai agssanilo isigkanilo ikeqartut nivtardlugit erqáissutitut qanoq akisutigissumik utertitane pisiarisimagine. nalúngilât qilaliartoq inigssioriartordlutik tikiuterqígkumârtordlo ingminutdlo tigujumârdlutik.

qilaliarnerata kingornagut katerssorângamik ilungersordluardlutik kigsautigissatik atâtamut Jîsusip arqane nivtararait. mianeringningârdlutik qinuvdlutik sêrqúmertaraut Jîsusivdlo únersûtâ íssuardlugo: »sumik atâtaq qínuvigiguvsuik ativkut tuniumârpâse. qinugitse, písause tipaitsungnerse nâmagterquvdlugo.« Juán. 16, 23. 24. ugpernerup agssâ isautartik qutdlartíkiartuínarpât il-

isimagamíko »Kristuse tássaussoq toqussoq, angnerungârtumigdlo tássaussoq makititaussoq Gûtivdlo talerpiata tungânitoq qínutdlutalo.« Rôm. 8, 34. pînsip uvdluane igdlersuissoq najortigilerpât Kristusip ima oqautigissâ: »nâgssáungitsumik ilivsínĩtuásaoq.« âmalooqarpoq: »iluanãsausedlâsagama autdlángíkumame igdlersuis-sup ornísángilâse, autdlarumale ilivsínut autdlartíkumârpara.« Juán. 14,16; 16, 7. uvd lormit tamatumánga Kristuse anersâmigut qitortame ũmatáine ineqartuarumalerpoq. táussumínga peqateqarn-erat timitaligtut najūkatdlarneranit angnerulersutut ilivoq. Kristuse iluine najugaqalerpoq, asangningneratalo qaumassua píssauneralo táukunûnga takungnigtut tupigusulersitdlugit, »ilisaraitdlo Jísusip ilagisimagai.« ap. sul. 4, 13.

[75] Kristuse ajoqersugkaminut sujugdlnut súnîneqarnermisut mǎna qitornaminut súnîneqarumavoq. mássame qínúmine kingugdlerme ajoqersugánguane kaujatdlagdlune katerssorsimatitdlugit qinugame: »táukuínáungitsutdle qínúpáka. oqausîsigut uvavnut ugperumârtútaoq ilángutdlugit qínúpáka.« Juán. 17, 20.

Jísusip qínúpâtigut qínutigâlo atausioqatigísagivtíne sôrdlo nangmineq atâtaq atausioqatigigine. atausioqatigingningneq pivdluarnar-toq! ánáussissoq ingminik pivdlune oqarpoq: »erneq isumaminik qanoq iliorsínáungilaq.« »atâtap uvavnîtuartup suliat suliarai.« Juán. 5, 19; 14, 10. Kristuse ũmativtíne ineqarune uvavtíne súnîsaoq »piumatdlersítardluta nãmagsissaqartítardlutalo iluarissane nâper-tordlugo.« Fil. 2, 13. tauva sulissarumârpugut sordlo táuna sulis-sartooq isumâtalo ássinganik peqarumârdluta. taimalo asaguvtigo táussumanîtdlutalo tauva »tamatigut niaqorissamut Kristusimut agdliartúsaugut.« Evf. 4, 15.

INGMÍKÔRTORTAK 9—INÛNEK SULINERDLO.

[76]

[77]

silarssuarne inûneq qaumanerdlo tamarme nuánârnerdlo tamarme Gûtíme autdlâveqarput. sôrdlo qíngornerit seqínermit, sôrdlo pikialaornerit puilassumit, taima táussuma pivdluarqússutit píngortitaminut tamanut túniútarpai. sumilûnîtdlo inûneq Gûtíp pia inuit ùmataĩnîtarângame avdlanútaoq misingnartitaussarpoq asangningnermik pivdluarqússutaunermigdlo.

ánáussissivta tipaitsûtâ tássa inuit ordlusimassut makititdlugit ánautdlugitdlo. taimailiorumavdlune nangmineq inûnine erdlígíngilâ, sáningassuligdle atorpâ mitautigineqarnine soqutigínago. taimatut âma íngilit suliaqartuartítauput avdlat pivdluarnígssât píssutigalugo. tamána tássa táukua tipaitsûtât. nâkinartunik tamatigutdlo píssutsimíkutdlo akimásssuseqarníkutdlo ingminit nákananerussunik ikiuineq ùmatit ingminuínaq asassut nikanarsautitit issigissartagât íngilit ajorteqángitsut suliaríuagarât. anersâk Kristusíp ingminik pigdliutigissup anersâva qilangme nâlagkersuivoq tássanîtudlo pivdluarneránit túngaviuvdlune. anersâk taimáitoq Kristusíp ajoqersugaisa pigísavât; suliaq taimáitoq suliarísavât.

Kristusíp asangningnera ùmatimîtarângame tipigigsutut issertorneqarsínáungitsutut ítarpoq. qaníngûgkavta tamarmik súnînera ivdlernartoq malugísavât. Kristusíp anersâva ùmáme inoqajuitsume puilassutut ítarpoq tamanut tumánguersáumik pikialassoq ajunârdluínalersut tamaisa inûnerup ervnganik píumangârdlutik imerumattlersítardlugit.

[78]

Jîsusimik asangningneq sarqúmísaq táussumatut suliumaníkut sôrdlo táuna sulissoq inuit pivdluarquneqarnígssât pitsaunerulernígssâtdlo pivdlugo. píngortitanik tamanik atâtavta qilangmiussup isumagssortuagainik asangnigtúngortísavâtigut misigingneqatigingnigtúngortitdlutalo.

ánáussissivta nuname inûnera ârqísimârnerunanilo ingminuínaq isumaginerúngilaq; ilungersordlune qasusuitdlunilo sulivoq inuíait támarsimassut ánáuneqarnígssât pivdlugo. nerssutautit ner-

issarfiánit sáningassulingmut ingminut nâggârfiginerup avqutâ suliaqssat ilungersuanartut, angalanigssat qasunartut kajumingnaitut, isumakulûtít suliaqssatdlo erdloqinartut nigorterniarnagit. oqarpoq: »sordlo inûp ernera tikiutíngitsoq kivfartorfigerquvdlune, kisiáne kivfartúsavdlune inũssutsilo akigssatut túniúsavdlugo amerdlasût utertíneqautigssânik.« Mat. 20, 28. tamána tássa inûnerata sujunertatuâ angeqissoq. avdlat tamarmik pingângínerúput. neqigssâ imigssâlo tássa Gûtip piúmassâ suliarísavdlugo suliarerqussâlo nãmagsísavdlugo. nangminigssarsiorneq ingminutdlo túngassuínarnik soqutigissaqarneq atúngitdluínarpei.

taimatut Kristusip sáimáuneranik pigssarseqataussut ingmingnik pigdliutiginigssamut sũssumutdlũnít piúmassúsáput, tássame avdlat âmátaoq torqutigissai tuníssúmik qilangmit pissumik pigssarseqatausínaorquvdlugit. sapíngisartik nâpertordlugo iliorumassúsáput silarssûp pitsaunerulersíniarnerane inûnermíkut suleqataujumavdlutik. anersâq taimáitoq ilumôrdlune sângniarsimassume sarqúmertáinarpoq. kinalũnít Kristusimĩtarângame kigsauteqalersarpoq avdlat oqalugtũkumavdlugit ikíngut qanoq-ítoq Jísusime nanisimagine. sagdlusuíssut ánássutaussoq iluarsíartútaussordlo isumáne naqitarĩarneqarsínáungilaq. Kristusip iluarnera atisimaguvtigo anersãkutdlo iluartúkut tipaitsũmik ímerneqarsimavdluta nipangĩnarsínáungilagut. Nâlagkap angajorqautsernera ússersimavdlugulo takusimaguvtigo oqalugtuagssaqaúsaugut. Pilípup ánáussisumik nâpitsineratut avdlátaoq tássungnarquvdlugit qaerqujumârpavut. Kristusip píssusiata asanássusianik silarssuagssavdlo piúmârtugssap uniúsángitsumik takugssáungitsunik únersũniarumârpavut. avqúmik Jísusip avqutigisimassânik atuarusungneq sákortusiaruínarumârpog. erinigiartuínarumârpaput erqavtínítut takúsagât »Gûtip savârâ silamiut ajortáinik erssugtoq.«

avdlanigdlo pivdluarquussautitsiniardluta sulinerput uvagut nangmineq pivdluarquneqarnigssavtínik kinguneqásaoq. tamána Gûtip sujunertarâ tunigamisigut suliaqssamik utertitaunigssamut túngassumik suliaqssaqartitdluta. táussuma inuit tunivai Gûtip píssusianik ilangísínautitdlugit, tamatumúngalo túngassumik inoqatimingnut pivdluarquússut aggiútariaqarpât. tamána tássa atarqinaut anginerpâq, tipaitsût angnerpâq Gûtip inungnut túniúsínaussâ. taimailivdlutik asangningníkut suleqataussut píngortitsissertik qanigdlinerpausínauvât.

îvankîliup nalunaerutâta oqalÛssÛsutigineqarnigssâ nagdligtuneruvdlo nâmagtÛneqarnigssâ GÛtip ïngilicut qilangmiussunut suliaritÛsimasÛnaugaluarpâ. sujunterarissane nâmagsiniardlugo sâkut avdlat atorsimasÛnaugaluarpai. asangningnermigutdle soraiut-sÛkut qinerpâtigut Kristusicut ïngilicutdlo suleqataussÛngortitdluta, tamatumÛnâkut pivdluarqÛssutinik, tipaitsÛmik anersâkutdlo qagfartitaunermik kivfartornerup nangminigssarsÛngitsup taimâitup kingunerissartagainik pigssarseqataorquvdluta.

Kristuse kâtuvfigÛsavarput âniarnerane peqatigiguvtigo. suliap sÛvdlÛnÛt ingminik tunugdliutdlune avdlat iluaqutigssânik sulinerusup tunississup Ûmatâne ajÛngitsuliorumaneq nakÛssagtÛtarpâ ingdlo tâuna silarssÛp utertitsissânut atane- rulersitdlugo »pitsÛgalu-ardlune pÛtsÛngortumut pivdluse, pÛtsÛnermigut pisÛngorquvdluse.« [80] tâssalÛna tâsssÛnâinaq taimailivdluta GÛtip pÛngortÛkamisigut sujunterâ nâmagiguvtigo aitsât inÛneq uvavtÛnut pivdluarquneqautÛngorsÛaussoq.

Kristusip ajoqersugkaminut sulerqussineratut suliumaguvit tarnimik tâussumÛnga pisitsiniardlutit GÛtip pÛnik misigissaqarnerujumajartuÛnalÛsautit pâsissaqarnerujumalerdlutitdlo, iluarnermutdlo kâgdlutitdlo imerusulÛsavdlutit. ilungersordlutit GÛtimut qinussalerumârputit ugpernerit nakÛssagtitaorquvdlugo tarnitdlo ânangnerup puilassuanit imertÛneqangârquvdlugo. akerdlilerneqarnerup misilingneqautitdlo atugagssavit qinunermut agdlagkanigdlo atuarnermut pisÛkumârpatit, misigissagssatdlo itinerujartuÛnartut angujumârpatit.

nangminigssarsiorane avdlat pivdlugit sulinerup inÛp pÛsusia itinerujartortÛtarpâ aulajâissuseqalersÛtardlugulo kristumiutdlo kussanâssuseqalersÛtardlugo erqigsinermik pivdluarnermigdlo kingunigssiordlune. pingârnerussumik piniagaqartitaulersarpoq eqiasungneq nangminigssarsiornerdlo inigssaerutitauvdlutik. taimailivdlutik kristumiutut ilerqorigsârnerme sungiusartut GÛtip sulÛssÛnerane agdliumârput nakÛssÛngordlutigdlo. anersâkut tagpÛssuseqalerumârput ug pÛssuseqartuÛnardlutik qinunÛkutdlo nakÛssuseqarnerulerdlutik. GÛtip anersâ tâukunÛnga sÛnÛmârpoq tarnimilo erqigsineq ivdlernartoq GÛtip akÛssutâtut pilersÛkumavdlugo. avdlat ajÛngequtigssânik nangminigssarsioratik suliniartut ilumut nangmingneq ânangnigssartik taimailivdlutik sulÛssutigis-sarpât.

[81] sáimáunersiar-tûtigisínaussatuarput tássa kisime nangminigssar-siorata Kristusip sulíssutigerqussâ sularuvtigo tássaussoq sapíngisán-guavtínik ikiortariaqartut ikiorquvdlugit pivdluarqussaunermigdlo pigssínarquvdlugit. nakûssuseq suliníkut pilersarpoq; sulineq in-
 ûnerup píngitsôrsínáungilâ. kri- stumiutut inûnermingnik ingerd-
 latsiniartut pivdluarqussutit sáimáunersíssutigssatigut (kuíssutíkut
 nerdlívkutdlo) pissut tiguínartardlugit Kristusilo pivdlugo suliniar-
 natik — inûniaraluarput nerissardlutik sulissarnatigdle. tamánale
 anersâkut timíkutdlo ítumik pigaluarângame tamatigut nukigdlâriar-
 tornermik aseroriartornermigdlo kinguneqartarpoq. avatiminik atu-
 iumángitsup atorsínaujungnaerumârpai. taimatut nukingnik Gûtip
 túniússainik atuíngitsup Kristusime agdliartorungnaigína rane nukik
 pigerêralugke ánaiumârpâ.

Kristusip ilagîgsai Gûtip sákugssatut qinigarai inuit ánan-
 nigssânut. suliagssât tássa îvankîlio silarssuarne nalunaiaitigísavd-
 lugo, suliagssardlo tamána kristumiunut tamanut túngavoq. kialûnît
 pigínáussutsine pitsaunerit taimailiortariaqarfítdlo tamaisa ator-
 niartariaqarpai ánáussissup ingminut suliagssíssutâ sulariniard-
 lugo. Kristusip asangningnerata uvavtínut sarqúmersitaussup
 tamanut táussumínga ilisarssíngitsunut akiligagssaqartutut ilersípâ-
 tigut. Gûtip qáumarqúmik tunivâtigut uvavtínuínaq pínago avdlanú-
 taoq ingerdlaterqerquvdlugo.

Kristusimik malingnigtut suliagssartik pâsivdluaraluarpássuk
 mánna Gûtimik nalussune îvankîliumik naulunaiaissoq atauseq tûs-
 intiligpagssuarnik peqatigssaqásagalarpoq. kíkutdlo tamarmik
 suliame nangminêrdlutik suliame tamatumane suleqatausínáungit-
 sut tapersersorsínauvât pigissamingnik, soqutigingningnermingnik
 qínússissarnermingnidlo, taimalo suliaq kristumiulingne mánâkor-
 nit sákortunerujugssuarmik ingerdláneqarsínáusagalarpoq.

nunanut Gûtimik nalussunik inulingnut autdlartariaqásángilagut
 igdlumilûnît inoqativut qimagtariaqásanagit tássane sulíssutigis-
 sagssaqarsimaguvta. sulisínauvugut igdlume inoqatigissavtíne,
 ilagîngne, inungne uvdlúarne inôqatigissavtíne imalûnît atássute-
 qarfigissavtíne.

[82] ánáussissivta nuname inûnerme ilarujugssua Násaráme sana-
 sup sánaviane qatsússiuitsumik sulivdlune atorpâ. íngilit
 kivfartortut inûnermut nâlagaussoq ilagât ilisarissaunane atar-
 qineqaranilo naussorigsaissut sulissartuínaitdlo akornáne angala-

gatlarmat. suliaq ingminut suliarerqussaq sulíssutigâ agssagssordlunilûnit suligatdlarame náparsimassunigdlûnît ajorungnaersitsis-sardlunilo Ginîsarathip tasiata malingisigut pisugtaraluaramé ássigîngmik ilumôrdlune ilungersordlunilo. taimatut uvagútaoq inûnerme atorfingme sûngínerussumîkaluardluta suliaqssanigdlo nikanarnernik suliaqaraluardluta Jîsuse ilagalugo ingerdlasínauvugut táunalo ikiortigalugo suliarput ingerdlásínauvdlugo.

apustile oqarpoq: »kinalûnît qanoq ititdlune qaerquneqarune, qatángutíka, taimaigínardle Gûtimut.« 1 Kor. 7, 24. niuvertup niuvertarfine ima ingerdlásínauvâ nâlagke ilumornermigut nâlangnarsisitdlugo. Kristusimik malingnigdluartûgune qanoq iliornermigut tamatigut ugperissane malungnartíkumârpâ anersârdlo Kristusip pia inungnut nivtarumârdlugo. agssagssornermik suliaqartup eqiasuitdlune ilumôrdlunilo ássiginiardluarsínauvâ ivna inûnerup suliaqssartainik nikanartunik sulerulugtoq Galilîap qatsingnerisa akornáne. kinalûnît Kristusip arqanik taississartaoq ima sulissariaqarpoq avdlat ajúngitsuliaminik takussaqaqsínautitdlugit taimalo píngortitsissiminik utertitsissiminigdlo nâlangnartitsissariaqarnerminik isúmerfigssaqalersitdlugit.

qavsît pigínáussusertik Kristumik kivfartûssinermut atúngitsorpait tássa avdlat tamatumane pigínáussuseqarnerungmata piúkúnauteqarneruvdlutigdlo. ima isumaqartoqalersimavoq ingmíkut pigínáussuseqardluartut kisimik pigínáussutsitik Gûtimik kivfartûssinermut atortariaqarait. qavsît isumaliortarput iluanârtut amerdlángitsut kisimik pigínáussuseqardluarnermik tunineqarsimasut tamánalo pivdlugo sivnere ilungersornartune suleqatáusavdlutik qaerquneqángitsut tássalo akilerneqarnig- ssartânigtaoq angussisínaunatik. tamánale talantinik ásserssûme oqautigineqartumut akerdliuvoq. igdlup nâlagâta kivfane qaerqugamigit tamaisa ingmíkut suliaqssípai.

inunerme suliaqssat sûngínerit suliarisínauvavut anersâq asangnigtoq pigalugo »Nâlagkamut kivfartortutut.« Kul. 3, 23. Gûtip asangningnera ûmámîkune inûnerme ersserumârpaoq. Kristusip naimajuminartuata porsimásavâtigut, súnînerputdlo avdlanut qagfautdlautáussaoq pivdluarqússutauvdlunilo.

isumaliúsángilatit Gûte sulíssutísagit aitsât píssutigssaqaruvit pingârtunik aitsâtdlûnît pigínáussuseqaruvit qaqutigôrtumik. silamiut pivdlutit qanoq isumaliornigssât isumaliutigísángilat. uvdluí-

narne inûnerit ugpernerpit mingússusianut pissûssãngíssusianutdlo nalunaiautaugpat inoqativitdlo pâsilerpássuk iluartumik piniaritit, tauva suliniarnitit maungáinarsimásángitdlat.

Jîsusip ajoqersugaine nikanarnerit pîtsûneritdlo avdlanut pivd-luarqússutausínáuput. ímaqa nangmingneq pâsínígíkaluarpâtdlûnît sumik ajúngitsumik nãmagsissaqarnertik. súnînermíkutdle nalus-samíkut pivd-luarqússutip malinge pilersísínauvait angnerujartord-lutigdlo itisiartuínásassut, tamatumale inerititai ajúngitsut qularnán-gitsumik táukunúnga nivtarneqángisáinásáput aitsât nautsorssuiv-figssarssûp kingugdliup uvdluane nivtarneqarumârdlutik. isumal-iúngíkaluarput naluvdlugulo sumik angisûmik nãmagsissaqarnertik. piunavfigineqángitdlat kinguneqarnigssâ isumakulûtigalugo nan-ertûtigerqúsavdlugo. nipaitdlutik sujumut ingerdláinartariaqarput suliardlo Gûtip sujulerssuinermine ingmingnut túniússâ ilumôrdlu-tik suliaralugo, tauva inûnerat asulínásángilaq. tarníkut ineriarto-rumârdput Kristusilo ássigileriartuínardlugo. inúnerme mâne Gûtip suleqatigai, taimalo piarêsarneqarput suliaqssamut pingârnerus-sumut tipaitsungnigssamutdlo tâgdlerneqángitsumut inûnerme pi-umârtugssame.

INGMÍKÔRTORTAK 10—GÛTIMIK ILISARSSINEK

[84]

[85]

ássigîngitsorpagssuit avqutigalugit Gûte ingminik uvavtínut sarqúmersíniartarpoq ingminigdlo inôqatigingnilersíniartardluta. píngortitaussup misigíssutsivut sianíssutsivutdlo kipisuitsumik oqalútuarpai. ũmatip matusimángitsup tupigusûtigiumârpai Gûtip asangníssusia angingârssusialo agssaisa suliaisá nalunaiagait. siu-tip nalornissup tusarsínauvdlugulo pâsisínauvâ Gûtip oqalungnera píngortitarssuákut. narssat qorssûssut, orpigssuit portoqissut, orpît sivkersugssartángue naussutdlo, nuíssat ikerínákôrtut, sialuit, kûnguaq kûgpalaortoq qilagssûvdlo alutornássusia uvavtínut oqalug-put qaerquvdluta ilisarileriaratorquvdlugo tamákunínga tamanik píngortitsissoq.

ánáussissup ajoqersuinine qavsînik píngortitanîtunik ilassarpâ orpît, tingmíssat, naussut, qagtorngit, taseq, qilaq alianaitsoq mákulo uvdluínarne inûnerme nâpítátagkat pissartutdlo sagdlusuíssu-tip oqausertainut ilángutdlugit atortarpai inungnut ajoqersûssutine erqaissáinarquvdlugit agdlât ulapitdlune qasussardlunilo sulinerup nalâne.

Gûtip suliane qitornaminut pingârterquvai nunavdlo najugaris-savta alianaequtainik nuánâruteqarquvdluta. pínersunik asang-nigtûvoq, qagdlíkutdlo kajungernássuseqartunit pingârnerutitdlugo inuk kussanartumik píssusilik asavâ.

Gûtip piumavâ minguíssuseq piuáissuserdlo agdliartortísa-givut pínersauteqardlutalo kussanássusermik nivtarsáutûngitsumik narssap naussuine takussartagkavtinik.

[86]

nâlaorumasínaruvta Gûtip píngortitaisa ilíniagagssamik pingâr-torssuarmik nâlangnermik tateqarnermigdlo ilíniartísavâtigut. uvd-loríssanit ukiorparujugssuarne ingmingnut avqutigerqussákut in-gerdlajuartunit atomimut mingnerpānguamut píngortitat tamarmik píngortitsissup piumassâ nálagpât. Gûtivdlo píngortitane tamaisa isumagalugitdlo atátipai. silarssuarnigdlo kisíneritsumik is-usigssáungitsumîtunik atatitsissûjutigalune isumagãtaoq qupalo-

rarssúnguaq sujorássuteqarane nipínguaminik nikanarpalugtunik qardlortartoq. inuit uvdluínarne sulivfingmingnukarângata qinúníkut Gûte ujarângássuk, únúkut ínarângata uvdlácutdlo makítarângata; pisoq igdlússârssuarmine nererssuartitsitdlarângat pîtsuvdlo qitornane nerrivingminut sutugagssaqańgingajaqissumut igsâqatigissarângagit atâtap qilangmiussup asangnigdlune tamaisa pârissarpai. quvdlinik kúgtoqańgilaq Gútip takúngisainik, qungujungneritdlo tamaisa arajutsíngilai.

tamána nâmagtumik ilumôrtumigdlo ugperînaruvtigo isumakulûtit iluaqutáungitsut tamarmik pêrumârpút. inûnerput mánácut pakatsivigssaqartigiungnáisaoq, tássa pingârtut pingângitsutdlûnît Gútimut perqumâravtigik isumakulûterpagssuarnit artorssíneqarneq ajortumut oqimáissusiánitdlûnît aqugdlârtitaussángitsumut. tauva anersâcut qasuersârnerme tipaitsugkumârpugut qavsêrpagssuit siviôrssuarmik misiligsimángisâne.

[87] sianíssutsivit kussanássuseq nunamiussoq tamât tipaitsûtigissarângássuq erqaisaruk silarssuagssaq ajortip toquvdlo aseruinerisa patdlitagssaríngisât, perdlorqússutip tarrânit tâgdlerneqańgisáinásassoq. erqarsautigkut takordlôruk ánáussaussut inigssât, erqainiarugdlo takordlûinernit pitsaunerpâmit- dlûnît alianáinerungâsangmat. Gútip tuníssuterpagssuine píngortitamîtune uvavtínut túniússaine nâlangnarssusiata takutdlatsiáinartarparput, sôrdlo agdlagsimassoq: »issip takúngisáinagâ siutivdlo tusángisáinagâ inûvdlo ũmámiugíngisáinagâ Gútip asassiminut piarêrsagâ.« 1 Kor. 2, 9.

taigdliortoq píngortitarsiortordlo píngortitaq avativtínîtoq pivdlugo oqausigssaqaqaut. kristumiordliuna nunap píníssusianik nuánârouteqarnerpaussartooq tássane takussaramiuk asangningneralo malugissardlugo naussune, orpigkane orpingnilo. kialûnît qagtorngit qôrqudlo, kûit tatsitdlo Gútip inungnut asangningnerata erssernerisut issigilersínaulersínagit nâmagtumik pingârtísínáungilai.

Gútip sujulerssuinermigut anersâmilo ũmáme súnîssarnerisigut oqalugfigissarpâtigut. píssutsine nalúngisavtíne avatangíssivtínilo avdláńgorarnernilo uvdlut tamaisa avativtíne pissartune pingârdluínartunik ilíkagagssarsisínauvugut ũmativut táukunúnga ilagsingnerusússuseqarpata. Gútip sujulerssuinermine suliai erqavdlugit tugsiausiorooq oqarpoq: »nâlagkap isumagssuinerisa nuna tamákerpât.« »ilisimatússoqarune tamáko torqordligit Nâlagkavdlo sáimáunera erqarsautiginiardliuk.« tugs. 33, 5; 107, 43.

Gûtip oqautsimigut oqalugfigissarpâtigut. tássane Gûtip qanoq íssusia, inungnik ingerdlatitsinera utertitsineruvdlo suliarineqarnerujugssua sule erssaringnermik sarqúmersitáuput. tássane atâtaunerpât, pruvfîtit avdlatdlo angutit iluartut ingerdlausiat taimaníkorpiamit nivtarneqarpoq. inûsimáput uvavtitut atugaqartartut. Jâk. 5, 17. takuvarput ajornartorsiutinik uvagut atortagkavta ásserpiainik atugaqartartut, qanoq ússernartune uvavtitut ordlussartut taimáitordle sapîtdlerqigdlutik Gûtivdlo sáimáuneragut ajugauvdlutik. tamána qimerdlôrtarângavtigo iluarnermik norqainiarnivtíne qĩmagsarneqartarpugut. misigissait pingârtorssuit atuarângavtigik, qaumassoq, asangningneq pivdluarqússutitdlo nuánârutigissait su- [88] liardlo Gûtip sáimáuneragut nãmagsissât, tauva anersâp táussuma táukunúnga piumatdlerisissup ũmativtíne piumatdlerisitauneq iluartoq ikítarpâ kigsautigilersítardlugulo píssusîsigut ássigilerumavdlugit — Gûte ilagalugo táukutut ingerdlajumavdlune.

Jísuse testamentitorqame agdlagsimassut pivdlugit oqarpoq (qanordlime testamentitâme agdlagsimassunut erqorsimanerutigigaluarpat): »táukua nalunaiarpãnga.« Juán. 5, 39. nalunaiarpât utertitsisserput, inûnermik nâgssáungitsumik neriungnivta tamarme túngavia. bíbilivme tamarme Kristuse nalunaiarpâ. píngortitsinerme nalunaerúmit sujugdlerpâmit — »táussumûna píngitsumik atautsimigdlûnît píngortut píngortoqángitdlat.« — neriorssûmut kingugdlerpâmut: »ata, qilamik aggerumârpunga.« (Juán. 1, 3; sarq. 22, 12), atuarpavut suliai, nipâlo tusâvarput. ánáussissoq ilisarilerumagugko agdlagkat iluartut atuartákit.

ũmatit ilûngardlune Gûtip oqausînik ímerneqardle. imeq-una inûssutilik qilalingârningnik imeruersautigssaq. tássa neqigssaq inûssutigssaq qilangmit pissoq. Jísuse oqarpoq: »inûp ernerata uvínga neríngíkuvsiuk, aualo imíngíkuvsiuk, iluvsigut inûssuteqásángilase.« oqautsinilo navsuiarpai ima oqarame: »oqautsit ilivsínut oqauserissáka anersauvdlutigdlo ûmássutáuput.« Juán. 6, 63. timivut nerissavtigut imigkavtigutdlo ineriartortitáuput, sôrdlulo silame ingerdlanerme ítoq taimatútaoq anersâkut ítune ípoq. erqarsautigivdluagkavtauna anersâkut inûnerput píssusigssalertarâ nakûssuserdlugulo.

utertitauneq najorqutauvoq íngilit itsuarumassât. utertitauneq utertitaussut nâgssáungitsugssame oqalûserissaisa tugsiutigissaisalo erqartornerpaujumârpât. mãnámît tamána pâsiniard-

[89] luásavdlugo erqarsautigivdluartalísavdlugulo pissariaqángínerpa? Jîsusip nagdligtuingârnerssua asangningneralo pivdlutalo pigdli- utâ itinerpâmik ilungersornerpâmigdlo erqarsau- tigissariaqarpavut. utertitsissivta igdlersuissivtalo píssuserpiâ erqarsautivtigut unín- gavigissariaqarparput. ugpernerput asangningnerputdlo nakús- sagtitáúsáput taima qilaup pê qimerdlôruvtigik, qínutivutdlo Gûtimut ilagsissagssaunerujartuínásáput ugpernermik asangningnermigdlo imaqarnerujartuínásagamik. sujuneqarpalungnerujartúsáput ilunger- sorpalungnerujartordlutigdlo. Jîsusimut soraiángínerujartortumik tatigingníssuseqaleriartúsaugut uvdlutdlo nungutdlugit misigissar- ilísavdlugo píssaunera ingmigut Gútimut ornigútunik tamanik pivd- lualersitsissoq.

ánáussissup nâmagdluínássusia qimerdloruvtigo kigsaut uvavtíne pilísaq avdlángortíneqardluínarumavdluta nutângortitauvdluínaru- mavdlutalo táussuma minguíssusiata ássingane. kâgtutut imerusug- tututdlo erinigísavarput patdlorfigissagssarput ássigiumavdlugo. Kristuse erqarsautiginerujartortitdlugo avdlanut oqalûserineru- jartúsavarput silarssuarmutdlo sarqúmiúnerujartúsavdlugo.

bîbile ilisimatûínait pivdlugit agdlangneqángilaq. inuitdliuko nalingínaussut pivdlugit agdlangneqartoq. sagdlusuíssutip pe pingâr- torssuit pivdluarnigssamut pissariaqartut seqinertut ersserqarigtigaut. kúkussoqarsínáungilaq támartajârtoqarsínaunanilûnît nangmingneq silaqássutsimingnik najorqutaqardlutik Gútip piunassâ erssarigdlu- artoq sarqumissoq pínago ingerdlaniartûngitsunik.

[90] inûp kialûnît agdlagkanik ima isumaqartitsiniarnera kisiat aula- jangiútariaqángilarput, Gûtivdle oqausê nangminêrdluta pâsiniar- tariaqarpavut. avdlat sivnerdluta isumaliortitariguvtigik uvagut pí- nata taimailiornivta píssaunikitdlisarumârpâtigut anersâkutdlo ítu- mik pigínáussutsivut nukigdlârtitdlugit. erqarsautigissariaqartunik pigssaqángínermit pigínáussutsit táuko erdlingnaqíssut ima ilaqísser- simatigisínáuput Gútip oqausísa isumânik itisûmik pâsingnigsínau- jungnaerdlutik. erqarsar- sínáussuseq nakússagtitaussarpoq túngav- igssanik bîbilimîtunik pâsiniaerqigsârníkut agdlagsimassut agdlagsi- massunut anersâvdlo pê anersâp pînut nalerqiútdlugit.

avdla agdlagkanik iluartunik pâsiniaerqigsârnertut silaqássut- síkut pigínáussutsinik nakússagsaitigisínáungilaq. atuagkat avd- lat bîbilitut píssauneqángitdlat, erqarsautit qutdlartísavdlugit aner- sâkutdlo pigínáussutsit nákusagtisavdlugit bîbilip sagdlusuíssutai

pingârtorssuit pitsângoriartortitsissartut kisimik píssauneqarmata. Gûtip oqausê pâsiniardluartariaqarnermigsut pâsiniardluarneqarpata inuit anersâkut ineriartorneq, tarnip atarqinarnerulenera pilerssârutinilo aulajâissuseq nalivtíne qaqutigôqissumik takugssaussut angujumârpait.

íkátumigdle pâsiniaerpiarane agdlagkane atuarneq ingmánguáinaq iluaqutigssarsivigssauvoq. bîbile nâvdlugo atuarneqarsínauvoq tusarníssusia pâsinago sujunertâlo itisôq issertugaq pâsinago. iluaqutaunerussarpoq agdlagsimavfik atauseq erqarsautigalugo isumâta erqarsauvtivtíne pârinigssâ tikitdlugo ánáussiniarnermilo súkut atornera erssarigsitserdlugo kapitalerpagssuarnik atuarnemit sujunertarissaqarpiarnane pâsíssutigssarsivatdlânnilo; atuartaruk periarfigssaqarângavit, agdlagsimavfîtdlo puiuíkiúniartákit. agdlagsimavfingmik atuagaqarsínauvutit avqusinícutdlúnît ingerdlagalualutit erqarsautigalugulo taimalo puiuíkiutdlugo.

ilisimássut aitsât angusínauvarput eqiasuitsumik ilungersortumigdle pâsiniainícut Gûtivdlo anersâta ilitersÿssinigssâ qínutigalugo. ilumut agdlagkat iluartut ilâtigut erssaringârângamik pâsinerdlugagssauneq ajorput. agdlagsimavfîtdle ilaqarput qiviatsiáinardlugit pâsineq ajornartunik isumât sarqumînantügingmat. agdlagsimassut agdlagsimassoqatáinut nalerqiútariaqartarput. perqigsârdlune uyardlertariaqarpoq erqarsardlunilo qinuniautigalune. pâsinaineq taimáitoq nãmangârtumik akilerneqásaoq sôrdlo sagfiugagssarsiorput núngrutit sagfiugagssaussut erdlingnartut nunap [91] iluane torqorsimassut navssârissarai, taimatut qasusuitdlune Gûtip oqausíne erdlingnartútinik torqortanik uyardlersututdlusôq uyardlersup nanísavai sagdlusuíssutit naleqarnerpât asule ilungersorane uyardlersumut issertorsimassut. Gûtip oqausê ùmáme erqarsautigineqarunik kûgtut inûnerup puilassuanit kûgtutut piúmârput.

qinorqârdlune aitsât bîbile atuartariaqarpoq. magpértínago anersâp iluartup qáumarsainigssâ qínutigineqartariaqarpoq, tauva uvavtínut túniúneqásaoq. Nathanaele Jîsusimut tikiungmat ánáussissoq oqarpoq: »tássa Israilíkûssoq perquserdlungnermik ilumiugissaqángitsoq.« Nathanaele oqarpoq: »sumit ilisarainga?« Jîsusip akivâ: »Pilípup qaerqúngíkatdlarmatit fígeqússûp atânîtitlutit takuvavkit.« Juán. 1, 48. 49. Jîsusip ãma uvagut takúsavâtigut issertortume qinuguvta, táussumánga qáumarsarneqarnigssavtínik kigsauteqaruvta sagdlusuíssut ilisariumavdlugo. ùmámik manigûtumik Gû-

timut ilitsersûterqussut qaumassup nâlagauvfianit íngilit najorumârpait.

INGMÍKÔRTORTAK 11—KINUNERUP PIVDLUARKÛSSUTAUNERA

[92]

[93]

Gûtip oqalugfigissarpâtigut pîngortitarssuákut oqautsimigutdlo sarqúmersitákut, sujulerssuinermine ingerdlatitsinermigut anersâmilo súnîneragut. tamánale nãmángilaq. ãma uvagut ûmativut táussumúnga imaiartariaqarpavut. anersákut inûneqarumavdluta nukeqarumavdlutalo atâtarput qilangmiussoq atássuteqarfigivdluartariaqarparput. isumavtigut táussumúnga kajungersitaunermik malugisínauvugut, suliai, sáimáunera pivdluarqussineralo erqarsautigisínauvavut, tamánale — erqordluartumik oqásagáine — táussumúnga oqaloqatigingningnerúngilaq. Gûte oqaloqatigísaguvtígo inûnerpiarput pivdlugo oqausigssaqarfigissariaqarparput.

qinuneq tássa Gûtimut ûmat angmardlugo ikíngúmutdlusôq. taimailiornigssaq pissariaqarmat Gûte qanoq íssutsivtínik nalunaerfigissariaqaravtígo píssutáungilaq, kisiáne ilagsiniásagavtígo. qinunerup Gûte uvavtínut atertíneq ajorpâ, uvagutdle táussumúnga kivitarpâtigut.

Jîsusip nunamîkatdlarame ajoqersugkane qanoq qinussarnigssânik ilíniartípai. ajorssautigissait tamaisa Gûtimut erqartortarquvai uvdlut tamaisa aliasûtaitdlo tamaisa táussumúnga písítarquvdlugit. qínutivdlo tusarneqarnigssânik neriorssûtâ uvavtínútaoq neriorssûtauvoq.

Jîsuse nangmineq mânîkatdlarame akulikitsumik qinussarpoq. ajornartorsiornivtigut sángĩnivtigutdlo ánáussissivta peqatigivdluínalerpâtigut; qinuníkut atâtaminit nukigssartârqingniartarpoq suliaríngitsûgagssaríngisame nãmagsinigssainut piarêrsarneqarumavdlune misiligauneritdlo nagdliutilersut anigordluarumavdlugit. tamane ássiginiagagssarârput. sángĩssutsivtíne qatángutigârput uvavtitut tamatigut misiligaussartóq; ánáussissûgamile ajorteqángitsoq, ajortoq qimagtertarpâ. sorssungârneq tarníkutdlo erdloqíssuteqangârneq mâne silarssuarne ajortilingme atortariaqarpai. píssusiata inuínarpalugtup qinuneq píngitsôrsínautínagulo pivdluarquneqarnermik pigssarsisítarpâ. atâtamínik oqaloqatigingningneq tugpatdlerarneqarfigalugulo tipaitsugtíneqarfigissarpâ. ánáussissoq Gûtip ern-

[94]

era qinorusússusermik misigissarpat, qanoq tauva angnerutigissumik inuit sángîtsut, ajortigdlitdlo qinunerup ilungersortup kipisuitsuudlo pissariaqássusia misigísángínerpât.

atâtavta qilangmiussup pivdluarquussinerme nãmagtíneranik tuniumajumârpâtigut. pivdluarquussauvugut asangningnerata soraiuitsup puilassuanit imingârsínautitauvdluta. tupingnâssusiame pissarnivtínit angnerussumik qinussángínavta! Gûtip qitorname nikanarnerit qínutait ilumôrtut ilungersortutdlo tusarumátuínarpai. taimáitordlo qaqutigôrpátdlârtumik kajumîpatdlârtumigdlo Gûte ajorssautivtínik oqalugtûniartarparput. qanormitauva qilaup íngilîsa inuit nãkinartut, sapeqissut, ússernartunik tamalânik atugaqartartut, taimáitordle ima qinussángitsigissut imalo ugpernikitsigissut, qanormitauva erqarsautigissarpait, Gûtip asangningnerata soraiuitsup ũmatâta nagligingmagit qínutigisínaussáinitdlo isumaliutigisínaussáinitdlo angnerussumik tunísavdlugit piarêrsimavdlune ? íngilit nuánârdlutik Gûtip sâne sikissarput; erqânîntertik nuánârutigingârpât. Gûtip inôqatiginera pivdluautitut angingârtutut issigât. taimáitordlo sôrdlûko ivssuínaussut ikiorneqarnermik

[95]

Gûtip kisime túniúsínaussânik nauk pissariaqarnerungâraluardlutik sôrdlûko amigauteqarsoríngitsut inūsavdlutik anersâp qaumassuanik peqarnatik, Gûtip nangmineq ilagingningnera najuinalo piginagit. qinuneq ajortut târtumik Sâtanip pianik pôrsímáput. akerqap ússîniarnerisa issertortut ajortimut kajumigsârtarpait, tamákulo tamarmik patsiseqarput pivdluarqússutinik Gûtip iluarsáussinine atordlugo qinunerme túniússainik iluaquteqarniángingmata. sôrme Gûtip ernere panîlo qinunermut kajumísápat qinuneq ugpernerup agssaine matuersautaugpat qilaup torqorsivînik ajugaqángitsup ikiûtigssausivianik imaernaviángitsunik magpîssartog ? qinussartuángíkuvta erqumaniarqigsângíkuvtalo navianartorsiorpugut soqutigigtaitúngorsínauvdluta avqutivingmitdlo nigorsínauvdluta. akeraq sáimáussissup igsiavíssârssuata tungânut avqúme akornusersuiniartuaraluarpoq qinuníkut ilungersortúkut ugperníkutdlo ússerneqarnek ikiorsínaulerdlugo nukigssarserqunata. nãmagsinia-gagssaqarpoq qavsînik Gûtip qinunivtínik tusardlunilo akinigssânik isumavdlualersínata. táukua ilât sujugdleq tássa táussumánga ikior-tariaqássuserput misigisimásagigput. neriorssuisimavoq: »imermik kuissiumârama qilalersunut, qordlortumigdlo panertumut.« Is. 44, 3. iluarnermut kâgtut imerusugtutdlo Gûtimutdlo

erinissut qularísángilât ajorssautimingnik qârsitdlartíneqásavdlutik. Gûtip pivdluarquussera pigssarsiarisínáusagáine ũmat anersâp súnîngissânut angmassariaqarpoq.

ajorssautigissaqássuserssuavta ingmine pissariaqássuserput sákortûmik nalunaerpâ; kisiáne Nâlagaq ujartariaqarput; pissariaqagkavtínik qínuvigissariaqarparput. oqarpoq: »qinugitse, písause tauva.« ãmalo: »táussumame erne agdlât erdligíngilâ, túniúpâle tamavta pivdluta; sôq tauva táussumúnga ilángutdlugit tamanik tunísángínerpâtigut ?« Mat. 7, 7. Rûm. 8, 32.

ũmativtíne ajortunik erqarsauteqaruvta, ajorte sianigissaraluarput tigúmînaruvtigo Nâlagkap tusásángilâtigut. kisiáne tarnip perqígsimissup, manigûtup qínutâ tusartuínarpâ. kúkunerit sianigissavut tamaisa ârqerêruvtigik qularísángilarput qínuterput Gûtip akísagâ. uvagut asangningnivta Gûtip sáimáneranik pigssarsitísínáungilâtigut. Jîsusip-una nãmagsissáinaisigut ánáuneqarsínaussugut. uvagutdle sulíssutigissagssarârpup píngitsôrata táussuma maleruagagssarititai maleruarniásavdlugit.

[96]

qínutip kinguneqarnigssânut nãmagserqâgagssaq tássa ugpernigssaq. »Gûtimut ornigútup ugperissagssaringmago táunaussoq uyardlersinilo akilerumârai.« Jîsuse ajoqersugkaminut oqarpoq: »sunalûnît písavdlugo qínutigiguvsuik piumârigse ugpersínaritse, tauva písavarse.« Epr. 11, 6; Mák. 11, 24. oqausia tamána ilumut qularíngínerparput ?

neriorssût angivoq kigdleqartitaunanilo, únersuissordlo ilumôrpoq. qínutigissavut piumavfigpiavtigut píngíkaluaruvtigik taimáitoq ug písaugut Nâlagkap tusarâtigut qínutivutdlo akiumârdlugit. sujuneqángitsûgavta ûngáinánguardlo issigissardluta uvavtínut iluaqutaujumângitsumik ilâne qínutigissaqartaraluarput, atâtavtalo qilangmiussup asangningnermigut qínutivut akissarpai — uvavtínut iluaqutaussugssamik tunivdluta — nangminêrdluta kigsautigiumasínaussaraluvtínik issivut Gûtimut qáumarsarneqarsimagaluarpata sût tamaisa qanoq íssuserpiait pâsivdlugit issigisínauvdlugit. qínutivut akineqángitsûssâraluarpata neriorssût aulajangiútariaqarparput, pivfigssarme nagdliutíngísángingmat qínutivta tusarneqarfigssât pivdluarquneqarnermigdlo ajorssautiginerpaussavtínik tunineqarumârdluta. qínutivdle mánâkorpiaq kigsautigissavtitut tusarneqarnigssânik piumassaqqarneq sorqusaitsuliorneruvoq. Gûte ilisimavatdlâqigame kúkusínáungilaq, ajúngípat-

[97] dlâqigamilo ilumôrtumik saqissut erdligûtísángilai. taimáitumik táussumúnga perqúsavdlutit sujôrássutigssaqángilatit uvnit qínutivit ernîñârtumik akineqarneránik takussaqaángíkaluaruvit. neri-orssûtâ aulajaitsoq tatigûk: »qinugitse, písause tauva.«

ugpernigssarput uvatsêratdlaruvtigo qularnerput sujôranerputdlo apererqâratdlarniartutut itdlugit, imalûnît súnguit uvavtínut erssarigdluángitsut erqarsarníkut pâsivdluarqigsârqârniardlugit, tauva ajornartorsiutivut ilaneqáinarldlutigdlo angnerulînásáput. Gûtímutdle ornigúkuvta ikiortigssaerútutut táussumúngalo atajumalersutut píssusivigput erqordlugo, ugperníkutdlo manigûtúkut tatigingnigdluartúkutdlo ajorssauterput nivtardlugo táussumúnga kigdleqángitsumik ilisimassumut, táussumúnga tamanik nalúngitsumut tamanigdlo piunmassamigut oqautsimigutdlo sujulerssuissumut, tauva táussuma tordlulanerput tusarsínáusavdlugulo tusarumásavâ qaumassordlo ũmativtínut qíngortíkumásavdlugo. qínuníkut ilungersordluarníkut Gûte ítuínartoq inôqatigilersarparput. ímaqa mǎnákorpiaq sumik ingmíkut ítumik qularnavêrqtigssaqángíkaluarpuqut ánáussissivta kînâta nagdligingnigdlune asangnigdlunilo uvavtínut sangmineranut, taimáitordle ilumut taimáipoq. tímíkut ítumik agtuinera ímaqa malugíngíkaluarparput, agssátale patísimavâtigut asangnigdlune misigingneqatigingârdlunilo.

Gûtímut ornigúkuvta sáimáunermigdlo pivdluarquassinermigdlo qínuvigalugo, uvagut nangmineq ũmativtíne asangningnerup isumákêrfigingningneruvdlo anersâvat pigissariaqarparput. qanoq qinusínauvugut: »akîtsugkavtínigdlo isumákêrfigigivut, sordlo uvagútaoq isumákêrfigigivut akîtsortivut« (Mat. 6, 12) taimáitordlo isumákêrfigingnigkumángitsumik isumaqardluta ? nangmineq qínutivta tusarneqarnigssânik neriúsaguvta taimatorpiaq angnertutigissumik isumákêrfigerqússutivta ássinganik inoqativut isumákêrfigissariaqarpavut.

[98] qínuníkut nikatdlujuíneq qínutip tusarneqarnigssânut ãma píssutigssáusaoq. ugperníkut misigissagssatigutdlo agdliartorumaguvta qínútuínartariaqarpugut. qínuníkut »qasusuítariaqarpugut.« »qinugitse qasusuitdluse erqumaniardlusilo qujassardluse.« Pîtrusip ugperut oqarfigissarpai: »erqumaniardlutik pîtaiuitdlutigdlo qinussarquvdlugit.« Rûm. 12, 12; Kul. 4, 2; 1 Pîtr. 4, 7). Pauluse oqarpoq: »nungutdlugit kigsautigissase Gûtímut nalunaersigik tordlulavdluse qínuvdlusilo qujavdlusilo.« Jûtarse oqar-

poq: »ilivsiile, asanartuse ukorsê .. . qinussardluse anersãkut ivdlernartúkut Gûtimut asanartítuínaritse.« Fil. 4, 6; Jût. 20, 21. qínútuínarneq tássa tarnip Gûtimik peqatigingnigtuarnera inûneq Gûtimit pissoq uvagut inûnivtínut kûgdlune, minguínerdlo iluarnerdlo inûnivtínit Gûtimut kingumut utertardlune.

qinuníkut qasusuínigssaq pissariaqarpoq. tamatumúnga sûvdlûnît akornusernavêrdlisit. tarnivit Jîsusimik peqateqarnera atatítuarniaruk ilungersordlutit. sunalûnît pivfigssariniartaruk avdlat qinunerme katerssorneqarnigssãnut. Gûtimik inôqatigingningnermik ilungersordlutik ujadlersut qinoqatigîgtunut aggertarumârpút nikatdlujuítumigdlo suliaqssartik nãmagsissarumârdlugo. pivdluarqússutinik pisínaussamingnik tamanik pivdluarquneqarnigssamik ilungersordlune erineq nivtarumârpât. sunalûnît pivfigssaq tamât ujartarumârpât qilaup qíngornerinit sarqagaussume qeqarumavdlutik.

ilaqútavta akornáne qinussariaqarpugut tamanitdlo puionago issertortume qinunigssarput. tamáname tarnip ûmavfigâ. tarneq sáimáunerme agdliartorsínáungitdluínarpoq qinussángíkune. tamanut sarqumissumik imalûnît ilaqútat akornáne qinunerínaq nãmángilaq; kisimîtdlune úmat Gûtip issainut arajutsiveqángitsunut angmartariaqarpoq. issertortume qínut Gûtip qínutimik sianigingnigtup kisime tusartariaqarpâ. siutit arajutsiniángitsut kigsautigissat tamáko arajutsissariaqardlugitdlo tusartariaqángilait. issertortume tarneq avatiminîtit súnîinigssaraluánit akornusersuinigssaraluánitdlo nigorsimassarpoq. erqigsisimavdlune ilungersordlunile taline Gûtip [99] tungânútit isáutarpai. súnîneq táunaujuartoq qilangmit pissoq issertortumut issigissumit qínutinigdlo ûmámit qagfartunik tusâssumit malungniúkumârpóq. ugperníkut nipaitsúkut, qanilârtúkut tarnip Gûte inôqatigâ qíngornernigdlo Gûtip pînik Sâtanimut sorssungnermine nakússagsautigalugitdlo atatíneqautigissaminik katerssivoq. Gûte patdligtailissarârpút qajangnaitssorssuaq.

issertortume qinussarit ûmatitdlo qinunerme Gûtimut qutdláutardlugo uvdluínarne sulivfingne sulissarângavit. taimailivdlune Enûp Gûte inôqatigâ. qínutit malungnaitsut tamáko Gûtip igsiavíssârssuata sãnut qúmukartarput pigdliutitut akisûtut itdlutik. taima ûmatimigut Gûtimik tatigissalik Sâtanip ajugauvfígisínáungilâ.

nalunaeqútap akúnerata qanoq ilineranik najugkamigdlo navssâgssaqángilagut qínúmik Gûtimut qutdlartitsivigssautíneqángitsumik. akornusîssugssaqángilaq ũmativut ilungersortumik qínuvdluta Gûtimut qutdlartísaguvtigik. avqusinerme inugpagssuit akornáne sulinivtalo nalâne Gûte ilitsersûterquvdluta qínuvigisínauvarput, sôrdlo Nehemiap kúngimut Artaxerxesimut qínutigissane nalunaerâ. inínguaq Gûtimik oqaloqatigingnigfigssaq sumĩkaluardluta lūnīt nanisínauvarput. ũmativta matua angmatítu-artariaqarparput J̄susilo iserquvdlugo tarnivtínilo ineqarquvdlugo qilangmit tikerârtitut.

nauk ímaqa ajortunik aserortunigdlo inôqateqaraluardluta taimáitoq siláinât toqunartulik najũssortariaqángilarput. qilaup siláinâ minguitsoq inûvfigisínauvarput. matut tamaisa matusínauvavut isúmat mingugtût erqarsautitdlo iluaitsut mátutdlugit tarneq qinunerme Gûtimut qutdlautdlugo. táussumánga ikiorserneqarnigssamut pivdluarquneqarnigssamutdlo ũmatait angmassut nunarssûp siláinânit ivdlernarnerussume ũmajumârpugut; qilangmiunik inôqatigingnigtuarumârpugut.

[100] J̄susip erssaringnerussumik issigineqalernigssâ nâgssáungit-suvdlo qanoq iluatingnartigíssusianik pâsingnigdluarnigssaq amigautigâvut. iluássutsip pínersautáinik erqarsauteqarnermik Gûtip qitornaisa ũmatait imaqartariaqarput, tamánalo pisínaorquvdlugo Gûte qínuvigissariaqarparput qilaup p̄nik sarqúmersitsivigerquvdluta.

isúmat angmaruk pavungalo sâtitdlugo Gûtimut qilaup p̄nik ilangîserquvdlutit. uvavtínut ajornángilaq Gûte ima qanigtigísavdlugo súkutdlūnīt ilimagíngisamik misiligauníkut erqarsautivut táussumúnga tupingnángitsumik sâgsínaulersitdlugit sôrdlo naussoq seqinermut sâgtartoq.

ajorssautitit, nuánârutitit, aliasûtitit, isumakulûtitit sujoragissatitdlo Gûtimut nivtartákit. artorssísínáungilat, qasutísínáungilat. niaqungne nutsangnik kisitsisimassoq qitorname pissariaqagainik soqutigigtaitisūngilaq. »Nâлагаq nagdligtuivoq isumagssuingârdlunilo.« J̄ák. 5, 11. aliasûtivut agdlāme taigínaruvtigik ũmatâ asangnigtoq kivdlingneqásaoq. erqarsautíkut nanertûtigissatit tamaisa nagsardlugit ornigtaruk. sunalūnīt táussumúnga oqimáipatlāngilaq erssúsavdlugo silarssuit tamaisa atatíkamigit silarssuaq tamât nâlagkersordlugo. sunalūnīt qanoq mikitigissoq erqigsinigssavtínut

[102] siartortitsissumit qáumarsarneqaratigdlūnît itertíneqásángitdlat an-
ersākutdlo inûnerput sângîtdliartúsaq. kristumiutut inôqatigîng-
nivtíne misigeqatigîngípatdlârnivtigut ánaissaqartaqaugut. avdlanut
patdligssaunane pissup Gûtip suliarerqussâ nãmagsíngilâ. avdlanik
ino- qateqartugssaunivtínik nãmagtumik ineriartortitsisimaguvta
inoqativtínik soqutigingningnermik misigeqatigingningnermigdlo
tamána súnĩsaoq Nâlagkamilo kivfartornerme nakússagtitssutut
atúsavdlune.

kristumiut katerssūtaraluarunik Gûtivdlo asangningnera uterti-
tauneruvdlo sagdlusuíssutai akisungârtut erqartoqatigîgdlugit nang-
mingneq tumánguersagáusagaluarput tumánguersaqatigîgdlutigdlo.
uvdlut nungutdlugit atâtavtínit qilangmiussumit ilíniarnerussari-
aqarpugut sáimáuneralo pivdlugo misigissagssamik katerssuivdluta;
tauva asangningnera erqartorusulísavarput, taimailioruvtalo nang-
mineq ũmativut kíssalilerdlutigdlo qĩmagsarneqautigssarsísáput. in-
gmivtínik mingnerussumik oqalûserissaruvta Kristuse erqartorneru-
vdlugo qaníssusia angnerungârtumik misigísavarput.

Gûte uvavtínik isumagingníssusianik misigissarnivtitut aku-
likitsigissumik erqarsautigissaruvtigo erqarsautivtínîtútuásagalu-
arparput erqartorneralo nersorneqarnigssâlo nuánarísagaluardlugo.
nunap pê oqalûserissarpavut soqutigigavtigik. ikíngutivut erqartor-
tarpavut asagavtigik; nuánârutivta aliasûtivtalo najortarpait. Gûtile
ikíngutivtínit nunamiussunit asanerúsavdlugo píssutigssaqangâr-
pugut, tupingnángitsumigdlo silame mâne Gûte erqarsautivtíne
tamane sagdliutítariaqarparput ajúngíssusia oqalûserísavdlugo pís-
sauneralo nalunaiaitigísavdlugo. uvavtínut tuníssutaisa angingârtut
sujunertaríngilât erqarsautivtigut asangningnivtigutdlo tigugaluard-
lugit nangmineq Gûtimut tuníssutigssaerutdluta písassugut. tunís-
sutaisa táussumínga erqaisítuartariaqarpâtigut asangningneruvdlo
qujaniarneruvdlo katíngássutainik ajúngitsuliortivtínut qilangmius-
sumut atássuteqarniardluta. nunap pê sūngitsut erqarsautivta unín-
gavigivatdlârtarpait. issivut ârdlortítigik ivdlernarnerpâp matuinut
angmassunut pavane, Gûtip nâlangnássusia qaumanerata Kristusip
[103] kînânik qáumarsaivfianut. »avqutigalune Gûtimut pissut nâvdluínar-
simassumik ánáusínauvai.« Epr. 7, 25.

Gûte nersornerussariaqarparput »isumagssuínere pivdlugit, inuit
qitornaine tupingnartuliai pivdlugit.« tugs. 107, 8. qinussar-
nivut imagínásángitdlat qinuivdlune tigusivdlunilo. pissariaqartuvut

erqarsautigiuáinaqinatigik; ãmátaoq pivdluarqússutit pissavut erqais-sartigik. qinuvatdlãngilagut, kisiáne qujaniartángípatdlâqaugut. Gûtip sáimáuneranik pineqartuarpugut. kisiáne ila qujaniarnerput sarqúmersíngípatdlârtarparput uvavtínutdlo iliornera pivdlugo ner-súngípatdlârtardlugo.

qangarssuaq Israilíkut nâlagiarnermut katerssorângata Nâлагаq oqartarpoq: »tássanilo nerísause Nâlagkap Gûtivse sâne tipaitsugd-lusilo ilivse inoqutisilo agssavse isumagissait tamaisa pivdlugit Nâlagkap Gûtivit pivdluarqungmagit.« 5 Môrs. 12, 7. Nâlagka-mut nâlangnautigssautíniagaq nuánârdlune únersiutigingnigdlunilo qujavdlunilo suliarissariaqarpoq aliasungnane nikatdlungássute-qaranilo.

Gûterput atâtauvoq nagdligtuissoq sáimaussordlo. kiv-fartūnera artornartutut ilungersornartorsionartututdlo issigineqar-tariaqángilaq. Nâlagkamik patdlorfigingningneq suliarerqussânilo suleqatauneq kajungernartûtíneqartariaqarpoq. Gûtip qitornane ánáuneqarnermik ima angitigissumik pigssitane ima sulerqúngi-lai sôrdlo sukangnersorssuarmik erqoruminaitsorssuarmik nâ-la-gaqartut. táukunúnga ikíngutauvdluarnerpauvoq, patdlorfigis-sarângánilo najorumavai pivdluarqujumavdlugit tugpatdlersaru-mavdlugitdlo ũmataitdlo nuánârnermik asangningnermigdlo ímeru-mavdlugit. Nâlagkap qitornane ingminik kivfartūssinermik nuánârouteqartarquvai suliarerqussaminigdlo sulíssutigingningnerat artornartorsiorfiunerunane kajungernartorsiorfiunerorquvdlugo. pi-umassarâ ingminut patdloriartordlutik ornigútut qimagúsínáusas-sut isumagssuingârnine pivdlugo nuánerdluartunik erqarsaute-qardlutik asang-ningnermigdlo uvdlut tamaisa suliagssamingne [104] qĩmagsautigssamingnik pigssarsisimavdlutik sáimáunersisimavd-lutigdlo tamane ilumôrtumik ilungersortumigdlo iliorsínaulerdlutik.

sáningassulik iluvdlugo katerssūtariaqarpugut. Kristuse táunalo sáningassulingmut kikiagtugaussoq qimerdlûinivta túngavigissari-aqarpât ũmativtalo nuánârutaisa angnerssarissariaqardlugo. pivd-luarqússutit Gûtimit pissavut tamaisa erqarsautivtíne pigissari-aqarpavut, asangningnerssualo erqarsautigissarângavtigo pináinata tamaisa agssangnut pivdluta sáningassulingmut págússaussunut perqúsavavut.

únersiutigingningnerup sulue atordlugit tarneq qilangmut pat-dligúnerusínauvoq. qilaup inaine tugsiarnermik nipilerssorner-

migdlo Gûte nersorneqarpoq, ũmativtalo táussumúnga qujaniarnerat oqautigissarângavtigo qilangmiorpagssuit nersuineráne peqatigissarpavut. »qujaniutitik pigdlîssup nâlangnartípânga,«oqarpoq Nâlagaq. píngortississerput savssarfigalugo atarqingningârdluta nuánângardlutalo »qujaniutitdlo tugsiautitdlo nipáinik.« tugs. 50, 23; Is. 51, 3.

INGMÍKÔRTORTAK 12—KULARNEK.

[105]

pingârtumik kristumiutut inûlerdlât akornáne qavsît erqarsautinit qulartunit nanertorneqartáinarput. bîbilimîttut ilarpagssue navsuarneq pâsinerdlo sapertarpait, tamánalo Sâtanip iluagtíniartarpâ agdlagkat iluartut Gûtip sarqúmerneratut issigerqunagit. aperis-sarput: »qanoq avqut erqortoq iilisimasínauvara? ilumut bîbile Gûtip oqauserigpago qanoq tauva qularnermit nalorninermidlo aniguisíneqásángilanga ?«

Gûtip qularnavêrqtigssamik ugpernivta túngavigisínaussânik tuninata ugpísassugut piunassaríngisáinarpâ. ilumut Gûteqarnera, táussuma, oqausîsa sagdlusuíssusiat qularnavêrqtitigut silarput atordlugo pâsisínaussavtigut aulajangersagáuput, taimáitorpagssuaqarpordlo. Gûtivdle inuit qularsínaunerat tamákerdlugo pîngilâ. ugpernivta qularnavêrqtigssat túngavigísavai takugssaus-sunik túngaveqásanane. qularusugtut taimailiorfigssarsiumârput sagdlusuíssúmigdle ilisarssiumavduartut qularnavêrqtigssanik nâmagtunik ugpernermik túngavigisínaussânik navssârumârdlutik.

inungnut toqujassunut ajornardluínarpoq nâgssáungitsûssup písuserpiâ suliailo nâmagtumik sujunersísavdlugit. erqarsatdlarqingnerpaussumut, silaqássuseqarnerpaulersimassumut ivdlernartûssoq táuna nalunássusermik pôrsimajuásaoq. »Gûtip ujartariai nanisínauvigít ? ajugaqángitsup kigdliioriâ tikitdlugo navssârsínauvit ? qilaup qutsíssusia tamássa. qanoq iliúsavit? unerivfingmit itinerussoq tamássa; suna ilisimaviuk ? « Jûp. 11, 7. 8.

[106]

[107]

apustile Pauluse oqarpoq: »ata, Gûtip písûssusiata ilisimaneratalo ilissarssineratalo itíssusiat; erqartûssinerisa kigdligssáungíssusê avqutaisalo sujunersígssáungíssusê.« naugdle »nuiap tarrajugtvdlo ilugât« taimáitoq »nâpertuivdluarneq erqartûssutdlo. . . igsiavfiata qilâgdlop aulajangerfigai.« Rûm. 11, 33; tugs. 97, 2. uvavtínik ingerdlatitsinera súnerneqautitdlo qanoq iliorsínáussutigissartagai ima pâsitigisínauvavut písseauq isusigssáungitsoq takusínaulerdlugo. sujunertarissai ilisarísinaussarpavut uvavtínut ajoqtigssáungitsup

iluane, táukulo avatãñtut pivdlugit tatigísavarput agssak ajugaqán-
gitsaq, ũmat asangningnermik ulivkârtoq.

sôrdlo pilerfiat Gûtiussoq ítoq taimatut oqausê nalunartunik
toqujassumit pâsivdluínarneqarsínáungitsunik imaqartarput. ajor-
tip silarssuarmut tikiúnera, Kristusip inuínangornera, makíneq
avdlarpagssuitdlo bîbilime erqartorneqartut issertugáuput silaqás-
susianut navsuiásavdlugit imalũnît nãmagdluínartumik sujuner-
sísavdlugit itivatdlârtut. Gûtivdle sujulerssuinermine isser-
tortue pâsisínáungíkaluardlugit oqausê qularutigísavdlugit pat-
sisigssaqángilagut. píngortitarssuarne sujunersisínáungisavtínik
avatangerneqarsimajuarpugut. inûneq nikanarneq agdlât nalu-
nartoqarpoq isumaliorqigsârniap silaqarnerup agdlât nalunartu-
iarsínáungisainik. tamagingne tupingnartut sujuneqarssutsivta inu-
gait pissarput. tauva tupigusûtigísanerparput ãma anersât silarssuãne
issertugaqarmat sujunersisínáungissavtínik ? ajornaqutaussoq
inûp sujuneqássusiata nukitdlângássusianîgînarpog kigdleqássu-
sianîgînardlunilo. Gûtíp agdlagkane iluerture pilerqârneq ing-
minit pissoq pivdlugo nãmagtumik qularnavêrquutigssaqartípâtigut,
[108] oqausílo qularuti- gissariaqángilavut sujulerssuinerata issertortue
pâsisínáungínavigik patsisiginiardlugo.

apustile Pîtruse oqarpoq agdlagkat iluerture pâsineq ajornartunik
ilaqartartut ilíniarsimángitsut aulajangersimángitsutdlo equitáinik. .
. nangmingneq aserûtigssamingnik. 2 Pîtr. 3, 16. ajornartorsiornar-
tut bîbilimîttut inungnit ugpíngitsunit tíkuarneqartarput bîbilimut
akerdliussutut, taimaerqajaratigdle tamatuma akerdlianik Gûtíp pil-
erfiússusianut qularnavêrquítauput sákortût. bîbile Gûte pivdlugo
avdlanik nalunaiateqarnane ajornángitsúnguamik pâsisínaussavut
kisîsa imarigaluarunigit, tássûnalo angíssuserssua nãlangnássusialo
toqujassunut sujunersigssaugaluarpata, tauva bîbile Gûtimit pilerfe-
qarneq pivdlugo kúkujuitsumik nalunaiateqásángíkaluarpoq. sar-
qúmiússaine inornartorpagssuit nalunartutdlo agdlât tunissariaqarpâ-
tigut bîbile Gûtíp oqausiatut ugpererquvdlugo.

bîbilip sagdlusuíssut navsuiarpâ ima sagdlaitsigissumik imalo
inûp ũmatâta ajorssautânut erininerinutdlo nalerqutitauvdluínartigis-
sumik agdlât inuit ilisimanerpât uisâtdlagtingârdlugitdlo tupigusugt-
ingârdlugit, mássa nikanartut ilíniagaqángitsutdlo pisínãngortíkine
ánangnerup avqutâ nanisínaulersitdlugo. taimáitordlo taima nalunán-
gitsúnguamik sarqúmersitai sagdlusuíssutip pê ima qutsigpalugti-

gaut, ima angnertutigissumik sangmiveqardlutik imalo inûp pâs-
ingnigsínauneranut inornartigalutik kisiáne aitsât ugperisínáungo-
ravtigik tássa Gûtip sarqúmiússaringmagit. taima ánanngigssap
iluarsáunera sarqúmerdlugo sâvtínut ilineqarpoq kimutdlûnît Gû-
timut sângniarumassumut Nâlagkavtínutdlo Jísuse Kristusimut
ánáuneqarumavdlune ugperumassumut avqutigssaq Gûtip ún-
ersÿssutâ takusínaulersitdlugo. táukule sagdlusuíssutit taima
ajornángitsumik pâsineqarsínaussut atânîput issertugkat uligtut itdlu-
tik nâlangnássutsimik issertuissut — issertugkat isúmap pâsiniainer-
ane artorssÿssut taimáitordlo inuk kinalûnît sagdlusuíssúmik ilumôr-
tumik ilungersortumigdlo sagdlusuíssúmik uyardlersoq nâlangnar-
titsingâlersitdlugulo ugperneqalersítardlugulo. bîbile kigdlisinerujar-
tortitdlugo qularungnaersitaunerujartuínásaoq Gûtip inÿssutaussup
oqauserigâ, inûvdlo silaqásssusia sikísaoq Gûtip sarqúmernerata
nâlangnásssusia sikivfigalugo.

[109]

oqaravta bîbilip sagdlusuíssutai angingârtut nâmagtumik pâ-
sisínáungíkivut, nalunaiautaugínarpoq inûp isumaliorqutâta Gûtiús-
susermîttut pâsineq inorai; inûp sujunersissaqarnermigut kigdlili-
gaussúkut Gûtip nalussaqaángitsup sujunertarissai pâsisínáungíkai.
gûteqarumángitsut qulartutdlo Gûtip oqausia ajagtorpât isser-
tortue tamaisa sujunersisínáungínamíkik, agdlâtdlo bîbilimik ug-
peringningneraraluartut ilarpagssue tamatumane navianartorsiún-
gitsungitdlat. apustile oqarpoq: »misigssoritse, qatángutíka! ajor-
tumik ugpingitsumigdlo ûmateqartoqarqunase Gútimut ûmassumut
nâlagkungnaersumik.« Epr. 3, 12. ajúngitdluínarpoq bîbilip ajo-
qersûtai iluamik kigdlisiniásavdlugit »Gûtivdlo itíssusê« (1 Kor.
2, 10) qimerdlÿsavdlugit agdlagkane iluurtune sarqúmersitaunerat
tamákerdlugo. taimáitordle »issertugkat Nâlagkap Gûtivta pigai,«
sarqúmersitatdle »uvagut qitornavtalo pigâvut nâgssáungitsumik.« 5
Môrs. 29, 29. Sâtanivdle suliarâ inuit kigdlisiniáisínáussusiat iloqís-
siortítardlugo. pingârniarnej bîbilip sagdlusuíssutainik qimerdlûin-
ermut akuliútaraq; atuartut taimáittut nâmagigtaitdlivdlutigdlo
nikatdlungalersardlutik agdlagkat iluurtut ilait nâmagissagssaming-
nik navsuiarsínáungítarângamíkik. táukunúnga makitanavêrsautau-
vatdlârtarpoq oqautsit Gûtip anersâmigut túniússai pâsisínáungíkítik
ilisarilerdlugo. nâmagigtardlutik utarqisínáungitdlat Gûtimit pissari-
aqarfiagut sagdlusuíssúmik sarqúmîvfigineqarnigssamik tungânut.
isumaliorput inugtut ilisimásssusñartik nâmagtoq agdlagkat iluurtut

[110] pâsinigssânut, tamánalo iluagtingitsoriarângamíko agdlagkat iluartut atarqissariaqángínerartarpait. ilumôrpoq taimáísangatitsinerpagssuit ili- simaniuterpagssuitdlo qavsînit bîbilimit pissûsorineqartartut agdlagkane iluartune túngavigssaqartûssángínerat. tamáko qavsêrsuit qulalerneránut pâtsivêrúneránutdlo píssutaussarput, Gûtivdle oqausiata tamána pissûsutigíngilâ. tamána Gûtip oqausia equititdlugo inungnit navsuiarneqartarneranik píssuteqarpoq.

píngortitanut Gûtimik oqausianigdlo pâsingnigdluarnigssap anguneqarnigssâ ajornángíkaluarpat, tauva tamána angussarângássuk avdlamik sagdlusuíssúmik naniniagagssaerutísagaluarpoq, ilisarssiníkut sujumukarfigssaerutdlune, anersâkut ũmatíkuudlo ineriartorqeriartorfigssaerutdlune. Gûte tamanit pingârnerpaujungnáisagaluarpoq inugdlo ilisarssinerup ineriartorneruvdlo kigdlingánik angussimassoq sujumukarnermine unísagaluardlune. Gûte qutsavigisigo taimáingíngmat. Gûte nâgssáungitsûvoq. »táussumane pisûssutit ilisimássutsip ilisarssineruvdlo pê tamarmik issertugáuput.« Kul. 2, 3. inuit kigdlisiniavdlutigdlo ilíniarsínáuput nâgssáungitsumik, taimáitordle táussuma ilisimássusiata pisûssutai, ajúngíssusia píssauneralo imáingisáinásavdlugit.

Gûtip sujunterarâ oqautsime sagdlusuíssutai agdlât matumane inûnerme ínugtaminut angnertusiartuínásassut. atausínákut ilisarssineq tamána anguneqarsínauvoq. anersâkut oqautsimik túniússissúkut qáumarsarneqarnivtigut aitsât Gûtip oqausê sujuner-sísavavut. »Gûtip ilumiugissai kialûnît ilisimángilai, Gûtip anersâta kisiáne.« »anersâvme sût tamaisa kigdlisiortarpai Gûtip itísusînut agdlât.« ánáussisuvdlo maligtine neriorssorsimavai: »anersârdle saglusuitsoq ivna tikiúkune táussuma ilumôrnermut tamarmut tasíssersúkumârpâse.« . . . »ilivsínut oqautigissagssane pivnit písagamigit.« 1 Kor. 2, 11. 10. Juán. 16, 13. 14.

[111] Gûtip piumarârâ inuit sujuneqarníkut pigínáussutsitik atúsagait, bîbilimigdlo kigdlisiniainerup ilíniarneqarsínauussunit avdlanit angnerungârtumik isuma qagfarsarumârpâ. taimáitoq silarssuaq sualugtorssuarmik pingârtilernavêrsâsavarput inûp sângíssusiata qajangnássusiatalo ilagingmago. agdlagkat iluartut sujuneqássut-sivtínut pâsiumináingínigssât kigsautigiguvtigo agdlât sagdlusuís-sutit ersserqingnerit pâsissagssaujungnaernigssât piumāngíkuvtigo tateqarneq piuaitsoq mêtángûp pigissartagâ pigissariaqarparput ilíniarumássuseqardluta anersâvdlo iluartup ikiuinigssânik qínussard-

luta. Gûtip ilisimássusianik píssauneranigdlo uvagutdlo táussuma angingãssusia pâsísavdlugo píkoríssuseqángínivtínik misiginivta manigũssusermik ulivkârtariaqarpâtigut, oqausílo magpertásavavut mianeringningârdluta kînâta sânut savssalersutut. bîbile atuásagân-gavtigo qutsingnerussumik nâlagtariaqartoqarnera ugperísavarput, ũmatdlo sujuneqásssuserdlo sikigtariaqarput ũmúnga angingârtumut: »uvanga tássauvunga.«

qavsît artornartûsorinaraluartut pâsigssauvdluángitsûsorinaraluartutdlo Gûtip taima pâsingnigdluartunut erssarigsúngortitdlugitdlo nalornináitsúngortíkumârpai. anersâvdle iluartup tasíssersuina pínago agdlagkat iluartut mumigtôrteriarsínaujuarpavut kúkussumigdlo navsuiarsínaujuardlugit. qavsêrssuit bîbile atuartarpât ilu-aqutigssarsivfiginago, qavsêrssuartigutdlo atuarneq taimáitoq agdlât ajoqutigssáinaussarpoq. Gûtip oqausia magperneqartarângnat mianeringníssuseqarnane qinorqârneqaranilo, erqarsautitdlo ũmatdlo Gûtimĩnatik piunassânudlo nâpertûnatik, tauva isuma qularnerup isorterêrtarpâ ugpingínerdlo nakússagtînararaoq bîbilip nangmineq kigdlisiniarneqarnerane. akerqap erqarsautit nâlagauvfigilerarai navsuiautitdlo erqortûngitsut akulerútarai. inuit oqautsimíkut suliamíkutdlo Gûtimut nâlángíniartarângamik agdlagkanik iluarternik pâsinerdluinigssât ilimanartuartarpoq qanordlûnît ilisimas-sorssûtigissaralarângamik navsuiainerilo tatigivdluínásavdlugit navianardlune. agdlagkat iluartut ingmingnut ag-ssortütunik oqausertarsiorldlugit atuartartut anersâkut ítutigut sujuneqángitdlat. issigingningnermik kúkussumik peqardlutik qularnermut ugpingínermutdlo túngavigssarpagssuarnik pâsinardluaraluartune erssarigd-luaraluartunilo takuniarumârpup.

qanordlûnît issertorniartigigaluaráine qularnermut ugpingínermutdlo píssuterpiaq amerdlanerpâtigut tássa ajortimik asangningneq. Gûtip oqausîa ajoqersûtait inerterqutaitdlo ũmatip angneruniartup ajortuliorumatúvdlo nuánarineq ajorpai, inuitdlo Gûtip oqausîsa piunassáinut nâlagkusúngitsut táukua ugpernássusiat qularnarsíniartarpait. sagdlusuíssúmik ilisarsserquvdluta ilumôrtumik ilungersortumigdlo kigsautigissariaqarparput sagdlusuíssut ilisariumavdlugo ũmativtigutdlo piunavdluásavdluta nâlagkumavdlugo. taimailivdlutik bîbilimik kigdlisiniaissut nâmagtumik qularnavêrqutigssanik navssârumârpup Gûtip oqauserigâ, sagdlusuíssutainigdlo ilisaris-saqarumârpup pivdluartugssáussutigssamingnik.

[112]

Kristuse oqarsimavoq: »kinalûnît táussuma piumassânik iliorumassoq misigísavoq ajoqersût Gûtimit pisimanersoq.« Juán. 7, 17. akerdlilîniarneq pâsîngisangnigdlo kúkunersiuniarnak qaumassoq ilingnut qíngorêrsoq piarêrsimavfigissariaqarpat; tauva qaumassumik anginerussumik tunineqásautit. Kristusip sáimáuneragut nãmagsissagssaq sianigiligkat tamât nãmagiuk. tauva nãmagsissagssat mǎna nalorníssutigissaraluatit pâsivdlugitdlo nãmagsisínãngorumârpait.

[113] qularnavêrquutigssaqarpoq tamanut ilisimanerpâmit ilíniarsimángínerpâmut sarqúmersitaussumik, tássalo misigíssat qularnavêrquataunerat. Gûtíp qaerquvâtigut oqautsime asuliúngíssusiat, neriorssûtíme ilumússusiat nangminêrdluta misilerquvdlugo. misiligdlugulo takorquvâ Nâлагаq ajúngitsûssoq. tugs. 34, 9. avdlat oqausînik túngaveqarniarnata nangmineq misiligtariaqarparput. oqarpoq: »qinugitse, písause tauva.« Juán. 16, 24. neriorssûtai nãmagsineqarumârpait. uniorsimá- ngisáinarput; uniúngisáinásáput. Jîsusimut piguvta asangningneratalo nãmagtíneranik nuánâruteqalerdluta, tauva qularnerput târsiornerputdlo pêrumârpait kînâta qaumarpanit.

apustile Pauluse oqarpoq: »Gûtíp târtup píssauneranít aniguisípâtigut ernermilo asassame nâlagauvfianut nûtítidluta.« Kul. i, 13. kinalûnîtdlo toqumit inûnermut nûtitausimassoq nalunaiaisínauvoq: »Gute ilumôrtoq.« Juán. 3, 33. nalunaiaisínauvoq: »ikior-tariaqaqalunga Jîsusime ikiorneqarpunga. ajorssautíka tamarmik túniúneqarput; tarniga kâgkungnaersitauvoq, mǎnalo bîbile Jîsusip Kristusip uvavtínut sarqúmernerilerpâ. aperivarma sôq Jîsusimut ugperitunga? tássa ánáussissigigavko Gûtimit pissoq. sôq bîbile ugperigiga? tássa nalujungnaeravko Gûtíp tarnivnut oqalungnerigâ.« uvavtíne nangminivtíne nalunaiaut una pigisínauvarput bîbile sagd-lusuíssutaussoq, Kristuse Gûtíp ernerigâ. nalúngilagut oqalugtuáinât silatusârutaussut maleruángíkiut.

Pîtrusip qatángutine oqaorqigsârpai: »Nâlagarput ánáussisserput Jîsuse Kristuse ilisimajartordlugo sáimáuneqarfigiartorquvdlugo.« 2 Pîtr. 3, 18. Gûtíp ínugtái sáimáunerme agdliartoruník oqausê erssar-ingnerussumik pâsiartúsavait. qaumassoq kusanássuserdlo sagd-lusuíssutaine ivdlernartunîtoq nutaussumik takulerumârpait. ilagît ingerdlausíáne taimáituarsimavoq, naggatigssâlo tikitdlugo taimái-

tuásaoq. »iluartut ingerdlaviata ássigâ qaumassoq akisugtoq, qáumarigsiartortoq uvdloq nãmagtitserdlugo.« úss. 4, 18.

ugperníkut silarssuaq piumârtugssaq sujumut issigisínauvarput Gûtivdlo neriorssûtâ ilisarssiníkut agdliartornigssaq pisâriardi-lugo, inûp pigínáussusê pigínáussutsitdlo Gûtíp pê kátutíneqarumârmata tarnivdlo pigínáussusê tamarmik qaumassup puilavfianut agtûmássuteqalersíneqarumârdlutik. nuánârutigisínauvarput Gûtíp sujulerssuinermigut ingerdlatitsinerane uvavtínut târtutut ísimagaluartut erssarigsiumârmata; pâsineq ajornakusôrtut pâsinar-sisíneqarumârmata sujuneqáassutsivtalo kigdligaussup pâtsivêrúner-put kúkussumigdlo sujunertaqarnertut issigissaine kusanardluínartu-mik nãmagdluínartumigdlo nikinganeqángíssuseq takujumârdlugo. »mãnákut issigissaqarpugut tarrarssûtíkut nalunartúkut, kisiáne kî-narsivdlugo issigissaqarumârpugut. mãnákut iláinaussumik ilisaris-saqarpunga, kisiáne ilisarssivdluarumârpunga sôrdlo uvanga ilis-arivdluarneqarsimassunga.« 1 Kor. 13, 12.

[114]

[115]

INGMÍKÔRTORTAK 13—NÂLAGKAXME TIPAITSUNGNEK

Gûtip qitornai qaerquneqarput Kristusimut autdlartitáusavdlutik Nâlagkavdlo ajúngíssusia sáimáunerdló nalunaiaitigísavdlugo. sôrdlo Jîsusip uvavtínut atâtap qanoq íssuserpiâ sarqúmersísimagâ, taimatut uvagut Kristuse silamiunut asangningneranik nâkingnigtumik ilisarssíngitsunut sarqúmerniásavarput. Jîsuse oqarpoq: »sôrdlo silamiunut autdlartíkingma, taimatut uvanga silamiunut autdlartípáka.« »uvanga táukunanîdlunga ivdlitdlo uvavnîd lutit . . . silamiunut ilisarerquvdlunga autdlartíkingma.« Juán. 17, 18. 23. apustile Pauluse ajoqersugkaminut oqarpoq: »ilivse tássa Kristusip agdlagai« »inungnit tamanit ilisarineqartut atuarneqartutdlo.« 2 Kor. 3, 3. 2. ajoqersugkane tamaisa atordlugit Jîsusip agdlagkane silamiunut autdlartípai. Gûtip qitornarigpatit âmátaoq agdlagautigâtít ilaqútangne, igdloqarfingme, avqusinerme najugarissangne. Jîsusip ũmatingne ineqartup ingminik ilisarssíngitsut ũmatait oqalugfigiuvamai. ímaqa bîbile atuartángíkât nipilŭnît táussumûna ingmingnut oqalugtoq tusásanago. Gûtip asangningnera suliane takúngilât. Jîsusivdle kivfarigpatit ilumôrtoq ímaqa ivdlit avqutigalutit ajúngíssusia pâsilerumârât asasínaulerdlugulo kivfartŭsínaulerdlugulo.

[116]

[117]

krisumiut ivertitáuput qilangmut avqúme qáumarqusissartŭsavdlutik. qaumassoq Kristusimit ingmingnut qíngortoq silarssuarmut akisuatítuínásavât. inûnerat píssusiatdlo imáitŭssariaqarpoq avdlat Kristuse kivfartŭneralo pivdlugo táukunatigut erqortumik pâsissagssaqarsínáusavdlutik.

Kristusimitdlo ajoqersugauvdluaruvta kivfartŭnera kajungernartutut sarqúmersíniásavarput sôrdlume ilumut taimáitoq. kristumiut isumamíkut nikatdlunganermik aliasungnermigdlo ulivkârtut oqauserigsâratigdlo nimârtut avdlat Gûte pivdlugo kristumiututdlo inûneq pivdlugo erqúngitsumik isumaqalersísínauvait. avdlat ima isumaliulersísínauvait Gûte qitorname pivdluardlutik inûnigssâník iluarissaqángitsŭssoq, tássŭnákutdlo atâtarput qilangmíussoq erqúngitsumik nalunaiautigât.

Sâtane qĩmagtarpoq Gũtip qitornai ugpĩngĩnermut nuánãngĩnermutdlo písísinaussarãngamigit. Gũte tatigĩngĩkigput ánautísavdlutalo piumanera písisauneralo qularutigigivut takussarãngamiuk nuánãrtarpoq. isumaliorqugaluaqãtigut Nãlagkap sujulerssuinermine atortitamigut ajoquserniarãtigut. Sãtanip sulĩã tássa Nãlagaq inugtut nãkingnĩssuseqãngitsutut nagdligingnĩssuseqãngitsututdlo sarqũmersĩniardlugo. sagdlusuĩssut mumĩniartarpã erqarsautitdlo Gũte pivdlugo isũmanik uniorsimassunik ilaniartardlugit. atãtarputdlo qilangmiussoq pivdlugo sagdlusuĩssut erqarsautiginiãsagaluardlugo Sãtanip erssersitsiniarnere erqũngitsut qiviarqajãgajugpatdlãrtarpavut Gũtilo tatigingnĩngĩnĩvtigut mãlãrnĩvtigutdlo mitagdlugo. kristumiutut inũneq Sãtanip sapĩngisaminik nikatdlornartũtĩniarturpã. ilungersuanartutut ajornakusortorsiornartututdlo issĩkoqarqugaluarpã. kristumiup nangmineq inũnermine kristumiũssuseq taima písuseqartutut nivtarãngamiuk Sãtanip sagdlulĩũtai ugpĩngĩnermigut maligagssiuinerdlungnermigutdlo tapersertarpai.

sujumut ingerdlaniarnerme amerdlavatdlãrtut kũkunitik, misilĩgaluarnitik iluagtĩngitsũrtut pakatsinitigdlo unigfigivat- dlãrtarpait, [118] taimãitumigdlo táukua ũmatait aliasungnermik sapĩssusẽrũnermigdlo ímerneqartarput. Europamĩtitdlunga mãtũtumit arnamit taima písimassumit isumakuloqĩssumitdlo agdlagarsivunga. oqautsinik tugpatdlersautaussunik uvavnut oqauseqarfigitsiarquvoq. agdlagai atuarẽrdlugit únuame singnagtulerpunga nautsĩvingmĩtdlunga, nautsĩviuvdlo pigingnigtorigunagãta nautsĩvingme angalaoqatigãnga. naussunik nutsuivunga tivkatdlo tipaitsũtigalugo. tauva táussuma mãtũtup arnap sanivne ingerdlaqatajuardlune uparuartũtilerpãnga kapinartulingnik akornutigissaminik. qeqarpoq isumakulugdlune aliasoqalunilo. avqusinĩguaq sujulersssortivta avqutigissã atuarnago kapinartut naussupiluitdlo akornatigõrpoq. »alianaq,« anersãrulugpoq »ajũssusia, nautsĩvitsiarssúp alianãissusia kapinartut aserorpãt.« tauva sujulersssorterput oqarpoq: »kapinartut unigfĩnãkit; kapivfigĩnaqĩnavatit, rũsatdlo assorutitdlo nutsũsavatit.«

misiligtakatit pivdluarnartunik ilaqãngitdluĩnarnerpat ? uvdlunik qaumassunik Gũtip anersãta ilingne sulĩainik nuánãrutigingningnermit ũmativit tigdlerulugfigissainik misiligtagaqãngisãinarpit ? inũningne misiligtakatit ássigĩngitsut erqarsautigissarãngagkit nãpitamik ajũngitsumik navssãgssaqãngĩnerpit? Gũtip neriorssũtai nausutut tipigigsutut itdlutik avqutingne tamagingne nausimãngĩnerpat

? píssusiata tipigingneratalo ũmatit ímísángínerpât nuánâlersitdlugo
?

kapinartut naussupiluitdlo ikilñásavdlutitdlo aliasugtñásavãtit. tamákuínait katerssorugkit avdlanutdlo nivtarterdlugit, tauva Gûtip asangningnera narrugât avdlatdlo avatingnñtut inûnerup avqutâgut ingerdlanigssaraluánit akornusísavdlugit.

[119] erqarsautit inûnerup atorîgkap erqaissagssartainik avãngunartunik ilârtúsavdlugit — ajortuliarissanik pakatsinernigdlo — silatûmik iliornerúngilaq, oqalûserísavdlugit aliasûtigerussârdlugitdlo kîsa sapĩssusêrúnermit tikíneqardlune. tarneq sapĩ- ssuseqángitsoq târtumik ímerneqartarpoq. Gûtip qaumassuata isernigssaralua mátútarpâ avdlatdlo avqutât tâgdlerdardlugo.

Gûte qutsavigiuk qimerdlûgagssat ajúngitsut uvatsínut takutitai pivdlugit. asangningnerminik misigititsinere pingârtorssuit katerssortigik qimerdlôrtuínarquvdlutigik. Gûtip ernerata atâtame igsiavfia qimagkâ Gûtiússutsilo inuínartut atitidlugo inuit Sâtanip píssauneranit aniguisíkumavdlugit;uvavtínik ajugáussússinera tássûna inungnut qilak angmardlugo, Gûtiússutsivdlo alutornásusisia táukunúnga sarqúmersitdlugo; ilaqutarît ordlusimassut piunêrússaunerup nateqángitsuanit ajortip nákarfigititânit qaqíneqarnerat Gûtilo ítuínartoq inôqatigerqilerdlugo Kristusip iluarneranik atitíneqardlutik, igsiavianutdlo qutsigsisitáusavdlutik aniguisit-sissivtínut ugperníkut misiligauneq anigordluarsimaguníko — tássáuput qimerdlûgagssat Gûtip uníngavigalugit qimerdlôrqussai.

Gûtip asangningnera qularutigissutut ilerângavtigo neriorssûtainigdlo tatigissaerútutut pilerângavta mitautigissarparput aner-sârdlo iluartoq aliasugtítardlugo. anânaussoq qanoq misigísagalu- arpa qitorname mâtdlatigiuaraluarpane ingmingnut ajúngitsumik il- iuiniarsimángisáinartutut naugdle inûnerme norqainiarnere tamarmik qitorname ajúngequtigssânik inûnermilo nuánernerussorsiortínigssânik sujunertaqartut. asangningnera qularutigigaluarpássuk ila ajús- susigssâ. tamána ũmatâta aliatsangnermit sequmíssutigísagalu- arpâ. alianartup angíssusigssaralua atâtaussumútaoq qitornaminit taima pineqarsimasínaussumut! qanordlo atâtavta qilangmiussup erqarsautigísavâtigut asangningnine qularutigiguvtigo, asangning- nine ernituaminik pigdlíssutigissane inôrquvdluta? apustile agdlag- poq: »táussumame erne erdlígíngilâ, túniúpâle tamavta pivdluta. qanoq tauva táussumûna tamanik tunísángínerpâtigut ?« Rûm. 8,

32. ilale, qanormitauva amerdlatigissut suliamíkut, nauk oqautsimíkut píngíkaluardlutik, ima oqartarpat: »Nâlagkap uvanga taima [120] oqarfigíngilânga. ímaqa avdlat asavai, uvangale asángilânga.«

tamákunûnatigut ivdlit nangmineq tarnit ajoquserpat, tássame qularnitit oqautsigkut anítarângagkit Sâtane ússerquvdlutit qaerqusutut ítarpat. tamatuma qularqajânerit sule angnerulersítarpâ, íngilitdlo kivfartortut aliasugdlutik qimásavâtít. qularnerit târsiorneritdlo oqautsimik atautsimigdlûnît erqainaversâkit Sâtanip ússerniartarângatit. isuvssûtiginiartagai ûmatingnut iserfigssarsigpata erqarsautitit tatigingníngínermik qularnermigdlo akerdlilívdluínarumanerup pianik ímerneqásáput. misigíssutsitit oqausíngordlugit anítarângagkit qularnerit oqauserissangnítut ilingnuínaq ajoqutigssángoratik nautsîagssatut avdlat inûneráne sivkerdlutigdlo inerítóqalerumârput, oqauserisimassavitdlo súnînerat akornuserniarnej ajornarsisínauvoq. ímaqa ivdlit nangmineq ússernartumit Sâtanivdlo nigânit aniguerqigsínáusassutit, ímaqale avdlat ugpíngínermit ilingnit pigssarsiamingnit aniguiniarnej ajulísassut. ila, píngâssusia imáituínarnik oqalûseqartásagavta anersâkut nakûssusermik ûmássusermigdlo kinguneqartugssanik.

íngilit nâlaortarput qanoq ítumik silamiunut nâlagkat qilangmiussoq nalunaiautigísagit. oqalûserissaruk inûssoq atâtamut sáimáunartitaorquvdlutit. ikíngutip agssâ eqítarângagko Gûtíp nersornarnigssâ qardlungne ûmatingnilo íkile. tamatuma táussuma erqarsautai Jîsusimut písísavai.

tamarmik misiligaunermik aliasûtinigdlo oqimáitunik ússigaunernigdlo agssortúsavdlugit artornartunik nâpitaqartarput. ajornartorsiutit avdlanut oqalugtuareqinagit qinuníkutdle tamaisa Gûtimut âtákit. qularnej narrujûmisimanerdlo oqalûseriniángisáinarniardlugit ilerquliúniaruk. avdlat ilungersorniarnéráne nakúsagtísínaussorujugssûvatit qîmagsardlugit oqalûtdlugit.

tarnit qavsêrpagssuit ússernartutigut isumamíkut erdloqí- ssuteqangâsínâput uviningmut ajortivdlo píssauneranut sorssungnermingne agssortuísínaujungaerdluínalerdlutik. inuk taimáitoq sorssungârnerane sapîssusêrutileqinago. qîmagsarniásavat, neriungnermik ugpernermigdlo súnerniásavat, avqutânilo sujumut ikiordlugo. taima Kristusip qaumassua ilingnit qíngorsínauvoq. ingminuínaq inûssumik ilaqángilagut.« Rûm. 14, 7. súnînigtigut nangmineq nalussaraluavtigut avdlat qîmagsarneqarsínâuput nakúsagtitaavdlutigdlo.

imalûnît sap̄ssuserúsínáuput Kristusimitdlo sagdlusuíssúmitdlo nig-
ortitau sínauvdlutik.

inuit qavsêssuit Kristusip inûnera píssuserpiâlo uniorsimas-
sumik pâsisimaniartarpait. isumaliorput asaneqarnermik iluamêr-
niarneqarnermigdlo soqutigissaqángitsoq, ánuqtoq, sukangassoq,
nuánâjuitsoq. qavsêrpagssuartigut kristumiutut inûneq taimatut
nikatdlornartumik simersimaneqartarpoq.

qavsînik oqartoqartarpoq Jîsuse qiassoq qungujulatitdlugule
takuneqángisáinarpoq. ilumôrporpome ánáussissoq alianartumik
misigdlersaq ánerartumigdlo misigissoq inuit nâkinássusiánut
tamarmiussumut ũmáne angmaramiuk. taimáikaluartordle ingminut
nâggârfigivdluínardlune ánerartutdlo isumakulûtitdlo tâgdligãnik
inûgaluardlune taimáitoq isumâ aliasorussâgínángilaq. kînâ alia-
sungnermik narrujūmisimanermigdlo malungnartitsíngilaq. kisiáne
tamatigut erqigsisimavdluínarnermik takussa qarfigssaujuardlune.
ũmatâta inûnerup puilassuata pikialaorfigâ, sumutdlûnît dlo pigalu-
arângame qasuerneq erqigsinerdlo, tipaitsungneq nuánârnerdlo
nagsatarissarpai.

ánáussisserput ilungersorpalugdluartûvoq. kisiáne ánuq-
torssūngisáinar dlunilo narragsimârtūngisáinarpoq. maligtaisa in-
ûnerat anguniagagssanik ilungersornartunik ulivkârpoq. nangmineq
akissugssaunertik táukua itisûmik malugísavât. nalingínaliornav-
erniásáput. nipiliortorssuarmik qîmasârnermik issigititsísángitdlat
[122] quiasâpalâqásanatigdlo. Jîsusip ajoqersûtâ er- qigsinermik kûgtut
tunississarpoq. nuánârnerup qaumassua qamíngilâ. qîmasâtsiarneq
inerterqutigíngilâ, kînardlo nuánârtoq qungujulassordlo narssúniar-
nago. Kristuse tikiutíngilaq kivfartorfigerquvdlune kisiáne kiv-
fartúsavdlune, asangningneralo ũmáme nâlagaugpat maligagssiuin-
era malísavarput.

avdlat iliornere ikíngutingníngitsut iluaitdlo erqarsautigivat-
dlâruvtigik uvavtínut ajornardluínásaoq asásavdlugit ima, sôrdlo
Kristusip asagâtigut. Kristusivdle asangningnera tupingnartoq
uvavtínigdlo misigeqatigingníssusia erqarsautivta uníngavigig-
patigik isuma tamatuma ássinga avdланut takutíkumârpaput.
asaqatigígd lutalo atarqeqatigígtariaqarpugut kúkunerit amigau-
titdlo takúngitsôrsínáungisaraluavut pínagit. ingminñnaq iluartí-
niarneq igítariaqarpaput, avdlatdlo kúkunerinut qanilârneq nâ-
magigtarnerdlo narrutsajuínerdlo agdliartortíniardlugit. tamatuma

ingminuínaq asaniartarneq nungutíkumârpâ isumatũngortitdlutalo oqausĩnarssortũjungnaersitdluta.

tugsiausiortoq oqarpoq: »Nâлагаq isumavdluarfigûk ajúngit-suliordlutitdlo; nuna nunagalugo ilumôrdlutitdlo.« tugs. 37, 3. »Nâлагаq isumavdluarfigûk.« uvdloq pigssaminik nangmagagssartaqásaoq isumakulûtigssartaqásavdlunilo ilungersuanartoqásavdlunilo, qanordlo erdloqinartorsiutivut misilingneqautivutdlo nâpeqatigĩngnivitĩne erqartorumassartigĩnerpavut? ima erdloqinartorsiuteqarsorilersarpugut, sujôrâssutigssaqarsorilerdluta imalo isumakulûtivítinik erqartuiniartartigaluta, kĩsa isumaqalernarsĩnauvdlune sôrdlo ánáussissoqángitsugut nagdligusugsĩnaussumik asangnigtumigdlo, qĩnutigissavítinik tamanik tusarumassumik ajornartorsiorfivítinilo tamane pissariaqarneratut ikiuimassumik.

inoqarpoq sujorâssuteqartuartunik erdloqinartorsiutigisorissamingnitdlo erdloqisitaujuartunik. uvdlut tamaisa Gûtíp asangningnerata erssernerinik avatangerneqarput; uvdlut tamaisa isumagssuinermigut tunĩssutainik nãmangãrtunik peqartitáuput, pivdluarqúsutitdle táuko takuneq saperpait. sujôrágissait nuánigitsut sũs-sut táukunúnga nagdliúsĩnaussut erqarsautaisa uníngavigiuarpait. imalũnĩt ajornartorsiuteqarsimasĩnãuput ima sũngitsigigaluardlune taimãitoq qujãssutigissariaqagarpagssuaraluinut issãinik matussisumik. ajornartorsiutit nãpitaisa erqigsivĩtdlisitdlugitdlo nimãrtũngortípait, taimãitumigdlo Gûtimit avigsãrtitdlugit mássa táussumúnga ikiorneqarfisĩnaussatuamingnut pisĩneqautigĩsagaluarait.

[123]

taima ugpĩngitsigiguvta iluartumik iliúsanerpuqut ? sôq taima qujasuitsigĩsanerpuqut taimalo tatigingnĩssusikitsigaluta ? Jĩsuse tássa ikĩnguterput. qilangmiut tamarmik ajúngitsumik ingerdlanigssarput soqutigivipãt. uvdluĩarne ajornartorsiutivítinut isumakulûtivítinutdlo isumarput nanertortítariaqángilarput táutorputdlo aliasugpalugtũngortítariaqarnago. taimailioruvta nanertũtigssaqartualerdlutalo erdloqĩssutigssaqartualĩsaugut. isumakulûtit uvavítinik nikatdlortitsĩnartugssat nukigdlãrtits ĩnartugssatdlo misiligaunivítinitle aniguivdluarniarnivítĩne iluaqutãungitsut pigissariaqángilavut.

ímaqa ajôrnatortorsitunik niuvertarfingme nãpitaqartarputit. ímaqa ajutoralugtuĩnarputit ímaqalo ajutôrdluĩnarnigssat ilimanarsivoq. kisiãne sapĩssusêruteqinak. aliasûtitit tamaisa Gûtimit pisĩkit, erqigsisimaniardlutitdlo sapĩserit. ilisimãssusermik qin-

ugit pissagssatit tamaisa silalingmik ingerdlásínaorquvdlugit pigis-saerúnigssat ajunârnigssatdlo píngitsôrsínaorquvdlugit. sapíngisang-nik iliorit kinguneqardluarnigssât anguniardlugo. Jîsusip ikioru-mavâtigut uvagútaordle ilungersorquvdluta. ikiorterput tatigalugo sapíngisangnik iliorêrsimaguvit, tauva sapîtdlutit nagdliúkumârtut utarqíkit.

[124] Gûtip piumassaríngilâ ínugtane isumakulûtinit nanertugáusas-sut. Nâlagkavtale sagdloqigtarumángilâtigut. uvavtínut oqángi-laq: »erseqinaq avqutigssat navianartoqángilaq.« nalúngilâ misiligauvfigssaqardlunilo navianartoqartoq, tamánalo uvavtínut issertúngilâ. qitornane oqarfigíngilai silarssuarmit aiortumit, ajor-tilingmit, pêrsíkumavdlugit. qimâvfigssânigdle sâgfigineqardlune itigartitsíngisáinartumik únersûpai. ajoqersugkane ima qínúsi-mavai: »qínutíngiláka silarssuarmit pêrserquvdlugit kisiáne ajor-tunut sernigerquvdlugit.« »silarssuarne,« oqarpoq, »nâgdliúsause, tugpatdleritsile silarssuarmut ajugaugama.« Juán. 17. 15; 16, 33.

qáqame oqalûtsimine Jîsusip ajoqersugkane pingârtorssuarmik ajoqersorpai Gûtimut tateqarnerup pissariaqássusianik. ajoqer-suinerata táussuma sujunertarâ Gûtip qitornai qaqugorssuarmut qîmautigssíkumavdlugit. ilíniagagssanigdlo tugpatdlerautigerqus-sanigdlo ulivqârpoq uvdlune kingugdlerne inûssunut. ánáus-sissup ajoqersugkane uparûpai qilaup tingmiainik isumakulûte-qaratik nersoringníssúmingnik qardlûtigingnigtartunik. »siaruarteri-natigdlo katerssuíngingmata.« taimáitordlo atâtavse qilangmiussup isumagssorpai. ánáussissoq aperivoq: »táukunánga pingârnerúngín-erpise?« Mat. 6, 26. píngortitsissorssûp inungnik ûmassunigdlo isumagingnigtup agssane angmartarpai píngortitanilo tamaisa qâr-sitdlartítardlugit. tingmíssat siláinarmítut nikanaraluartut puigúngi-lai. aitsáinarângata nerissagssât nákartítángíkaluarpâ, pissari-aqagáinigdle piarêrsáupai. nerissagssat piarígai katerssortariaqarpait. ínínquamingnut pissariaqartut ujartariaqarpait. piaránguatik nerdler-sortariaqarpait. suliagssatik ornigtarpait tugsíáumik qardlordlu-tik »atâtavse qilangmiussup nerisítarmatik.« »táukunánga pingârnerúngínerpise ?« ilivse sianigalugo anersâvsigutdlo Gûtimut patd-lorfigingnigtartuse, ilivse tingmíssanit pingârnerúngínerpise ? táus-suma uvavtínut tunississup inûnermik, ássimine uvatínik píngor-titsissup inûnivtínigdlo sernigingnigtup, táussuma tatigĩnaruvtíne pissariaqagkavtínik tunísángínerpâtigut ?

Kristusip ajoqersugkane uparũpai narssame naussunik amerd- [125]
 langârdlutik peratângíkaluarnermingnilo kussanangârtutut atâtap [126]
 qilangmiussup inungnut asangningnerme ersserneratut túniússânik.
 oqarpoq: »narssap naussue issigisigik qanoq naujartortartut.« Mat.
 6, 28. táuko naussut inûp agssainit pineqángitsut peratângíkaluard-
 lutik kussanássusiata Sâlumûp alutornássusia akimungârpât. atissat
 pínernerpât inûp erqumîtsuliornermigut pilersísínaussaisa nagdlerqa-
 jarsimángilât narssame naussut kussanássusiat píníssusiatdlo inûp
 agssainit pineqángitsoq, atissat Gûtip píngortitai. Jísuse aperivoq:
 »narssap naussue uvdlume atassut aqagule kíssarsûmut qíssugis-
 sagssat Gûtip taima atatíkamigit angnerungârtumik ilivse písángín-
 erpâse, ugpernikitsuse?« Mat. 6, 30. Gûtip erqumîtsuliorup qi-
 langmiussup naussukulúnguit aqago asiussugssat pínerdluínartunik
 tamalernigdlo qalipauseramigit qanoq tauva angnerutigissumik ás-
 simine píngortitaussut isumagísángínerpai? Kristusip ajoqersússutâ
 tamána ũmatip ugpíngitsup ánilânganeranut, erqigsivĩneranut qularn-
 eranutdlo narqigssûtauvoq.

Nâlagkap ernine paninilo tamaisa tatigingnigtorquvai nâlagtôrquvd-
 lugitdlo. Jísuse oqarpoq: »erqigsinermik uvanga pivnik tu-
 nivavse; silamiut ilerquátut píngilavse. ũmatise ánilângíkilit
 nâsângalernatigdlo.« »tamatumínga oqarfigâvse tipaitsússusera
 ilivsínĩtuarquvdlugo tipaitsússusersilo nâmagterquvdlugo.« Juán.
 14, 27; 15, 11.

pivdluarneq patsisinik nangminigssarsiorunik písíneqardlune
 nâlangnerup avqutigíngissâne pigssarsiariniarneqartoq tatigis-
 sagssáungitsûvoq pigiuminaitsûvdlune qângiutiassardlunilo. tá-
 malertorpat tarneq kiserdliulerdunilo aliasûteqalísaoq. Nâlagkav-
 dle kivfartũnera tipaitsungnartumik nâmagissagssarsinermigdlo
 kinguneqartarpoq. krisumio avqutitigut avdlángujassutigut ingerd-
 lassariaqángilaq, avdlángujassunut isuma- kulûtinut pakatsiner- [127]
 nutdlo pineqartugssángordlugo isumákêrneqángilaq. inûnerup ma-
 tuma nuánârutainik peqángíkaluaruvta taimáitoq sujumut inûneq
 piumârtugssaq qilânârdluta isumavdlûtigisínauvarput.

mânísaordle kristumio Kristusimik inôqateqarnerme nuánâr-
 tarpoq. asangningnerata qaumassua písínauvât najuíneralo tug-
 patdliutigiuardlugo. avdloriarnerit tamaisa inûnivtíne Kristuse
 qanigdliartorsínauvarput asangningnera itinerujartortumik misigisí-
 nauvdlugo erqigsineruvdlo najugâ pivdluarqussaussoq qanigdliar-

torsínauvdlugo. taimáitumik sujôrángíssuserput igínavêrtigo, aula-jaitsumigdle qularungnaerneqalerta qanganit aulajáineruvdluínartumik. »Nâlagaq mána tikitdlugo ikiuigame.« (i Sâm. 7, 12), nag-gatâ tikitdlugo ikiúsavâtigut. misigissavut qângiuterêrsut qimerdlôr-tigik tamatumalo erqaisitdlisigut Nâlagaq tugpatdlersarniardluta aseruissuvdlo agssainit ánáuniardluta qanoq iliorsimassoq. Gûtip sámáunera ajúngingârtoq tamât uvavtínut takutitâ puiornavêrnar-tigo. puiornavêrtigik quvdlît atdlartigai, ániautit nipaitdlisitai, isumakulûtít pîgai, sujôraneq nigortitâ amigautit ikiorsigai, pivdlu-arqússutit túniússai. tamatuma píssagtísavâtigut avqutivta sivnerane atugagssavut sùssut nâpísínaulersitdlugit sapîtdluta.

sorssungniarnigssavtíne ajornartorsiutinik nutaussunik ilimagis-saqángitsôrsínáungilagut. perêrsordle pissugssardlo qimerdlôrsínau-vavut oqardlutalo: »mána tikitdlugo Nâlagaq ikiuivoq.« misiligau-nigssap sákortússusigssâ nukigssamit Nâlagkap misiligauneq atorsí-naorquvdlugo túniúkumassânit sákortunerunaviángilaq.« taimái-tumik suliajssarput sumĩnersoq autdlarnerdlarput ugperdluta sumigdlûnît nâpitaqásagaluaruvta misiligaunermut nâpertûtumik nukigssaqartitaujumârtugut.

[128]

qaqugo qilaup isâvfê Gûtip qitornainut anmagaujumârput nâlangnâssutsivdlo kúngiata qardluinit pivdluarqússut siutáinut tut-siúkumârpoq nipilersornertut tusarningârtutut: »qai- gitse, atátama pivdluarqussai ukorsê! nâlagauvfik silarssûp túngavilerqârneranit ilivsínut piarêrsimassoq ornigsiuk.« Mat. 25, 34.

tauva utertitaussut najugkamut Jîsusip táukunúnga piarêrsagânut tikitdluarquneqásáput. tássane nuname inuit Gûteqaratik inûssut ilagísángilait: sagdloqigtaissut gûtipilugsiortut, mingugtût upgíngit-sutdlo, katerssoqatigísavaitdle Sâtanimut ajugausimassut Gûtivdlo sámáuneragut nâmagtumik píssuseqaleriartorsimassut. ajorte sârqa-jâjuartagaq tamarme, amigássuseq tamâne erdloqíssutât tamarme, Kristusip auagut pêneqarsimásaoq tássane, atísavailo nâlangnâssut-sime atarqináumilo pianik, seqernup qáumarnganik akimuingârtu-mik. kussanássusia anersâkut ítoq, píssuserpiâta nâmagdluínássusia táukunûna qíngorpoq kussanássuserdlo qagdleq akimungârdlugo. igsiavíssârssûp qaugdlorîp sâne pitdlagagssáussusêrúput; íngilitut pingârtigilerput táukunatut písínautitaulerdlutik.

»suna inûp akigísavâ tarnine utertíkumavdlugo?« Mat. 16, 26; kingornússagssaq pivdluarnangârtoq angusínaussane piniángíku-

niuk? pîtsûssoqarsínauvoq taimáitordle pisûssuseq pingãssuserdlo silarssûp túniúsínaulernaviángisâ ingmine pigalugo. tarneq utertitaq ajortimitdle evqiagaq, pigínáussuse ajúngitsut, tamarmik Gûtimut kivfartornermut atorneqalersut nautsorssugagssáungitsumik naleqarput. qilangmilo Gûtip kînâta sâne íngilitdlo iluartut akornáne nuánârneqartarpoq tarnimik utertitaussoqarângat, nuánârnermik aju-gaunersiutininik ivdlernartunik tugsiarníkut nalunaerneqartunik.

* * * * *